

ESETTANULMÁNY

A TÁMOP 2.5.3.A/1-2013. SZÁMÚ TAGSZERVEZŐ ÉS
ÉRDEKKÉPVISELETI HATÉKONYSÁGÉPÍTŐ PROJEKTBEN A
VASUTASOK SZAKSZERVEZETE KÜLSŐ
KAPCSOLATRENDSZERÉNEK ÁTTEKINTÉSE, ELEMZÉSE,
VALAMINT ENNEK MEGÁLLAPÍTÁSAI ALAPJÁN RÉSZLETES TERV
KIDOLGOZÁSA AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ELMÉLYÍTÉSÉRE,
ALTERNATÍV STRATÉGIÁK KIDOLGOZÁSÁVAL

2015. február 28.

Policy Agenda
Cím: 1088 Budapest, Múzeum u. 7.
Telefon: +36 (30) 625-0813
E-mail: info@policyagenda.hu
Honlap: www.policyagenda.hu
www.ujszechenyierv.gov.hu

Tartalom

I.	Vezetői összefoglaló	4
II.	Bevezető	7
III.	Helyzetkép: a Vasutasok Szakszervezete kapcsolattervezetének áttekintése	9
III.1	A kedvezményrendszer általános leírása	10
III.1.1	A kedvezményrendszer általános leírása	10
III.1.2	Tagság, tagkártya és tagnyilvántartás	10
III.1.3	A VSZ üzleti szférával kötött partnerségi megállapodásai	14
III.1.4	A kedvezményrendszer megítélése a tagság körében	19
III.2	Egyéb szolgáltatások leírása	24
III.2.1	Jogsegélyszolgálat	24
III.2.2	Kommunikáció, tájékoztatás	26
III.3	Tagság véleménye a szakszervezeti feladatokról	31
III.4	Vasutasok Szakszervezete külső kapcsolattervezetere	33
IV.	Az esettanulmány megállapításainak elemzése	52
IV.1	Szolgáltatási csomag	52
IV.1.1	Egy szolgáltatási koncepció hiánya	53
IV.1.2	A tagnyilvántartás mint növekedési akadály	56
IV.1.3	A tagnyilvántartás mint adatvédelmi probléma	58
IV.1.4	Stratégia hiánya a szállásszolgáltatásnál	66
IV.1.5	Kizárólagossági lehetőségek igénybevétele	68
IV.1.6	Visszacsalások hiánya	70
IV.1.7	Kedvezményrendszer ellenszolgáltatásának kérdése	71
IV.1.8	Kilépés a szervezetről és a kedvezmények igénybevétele	74
IV.1.9	A szervezeti struktúra és az áttekinthetőség hiánya	75
IV.1.10	Szolgáltatási csomag SWOT analízise	76
IV.2	Külső kapcsolattervezet	81
IV.2.1	Nemzetközi kapcsolatok	83
IV.2.2	Kormányzati kapcsolatok	86
IV.2.3	Munkavállalói szervezetekkel való kapcsolatok	90
IV.2.4	Munkaadói kapcsolatok	93
IV.2.5	Civil szervezetekkel való kapcsolatok	95
IV.2.6	Külső kapcsolattervezet SWOT-analízise	97
V.	Ajánlások, javaslatok	100
V.1	Szolgáltatási csomag	100
V.1.1	Egységes szolgáltatási koncepció	100
V.1.2	Az üzleti partnerekkel kötött megállapodások megújítása	106
V.1.3	A tagnyilvántartás továbbfejlesztése	107
V.2	Külső kapcsolattervezet	112
V.2.1	Nemzetközi kapcsolatok	113
V.2.2	Kormányzati kapcsolatok	116
V.2.3	Munkavállalói szervezetekkel való kapcsolatok	118
V.2.4	Munkaadói kapcsolatok	118
V.2.5	Civil szervezetekkel és önkormányzatokkal való kapcsolatok	119
MELLÉKLETEK		121

A Vasutasok Szakszervezete tagság körében végzett on-line kutatás kérdőíve .	121
A Vasutasok Szakszervezete és üzleti együttműködő partnerei által kötött szerződésekre vonatkozó adatok összesítése	127
A Vasutasok Szakszervezete belépési nyilatkozatába építhető adatvédelmi nyilatkozat és hozzáfárulás-minta egy tervezete (a szöveg tartalmát a kezelt adatok köre érintheti).....	131
A Vasutasok Szakszervezete üzleti partnerekkel kötendő együttműködési megállapodására vonatkozó mintaszöveg.....	132
A Vasutasok Szakszervezete külföldi szakmai/érdekképviselői együttműködési megállapodására vonatkozó mintaszöveg magyarul és angolul.....	136
A Vasutasok Szakszervezete kormányzati partnerekkel kötendő stratégiai partneri megállapodására vonatkozó mintaszöveg.....	142
A Vasutasok Szakszervezete társadalmi partnerekkel kötendő együttműködési megállapodására vonatkozó mintaszöveg.....	150

1. Vezetői összefoglaló

A Policy Agendának a TÁMOP 2.5.3.A/1-2013. számú tagszervező és érdekképviselési hatékonyságépítő projektben készült esettanulmánya a Vasutasok Szakszervezete külső kapcsolatrendszerének áttekintését és elemzését végzi el, illetve ennek alapján szervezettefejlesztési ajánlásokat fogalmaz meg a szakszervezet számára. A tanulmány megállapításainak alapját a projekt keretében a szervezet által átadott szerződések, belső szabályzatok, háttéranyagok és egyéb dokumentumok, a tagok közvetlen megkeresésével készült véleménykutatási kérdésekre adott válaszok, a szervezet vezetőivel folytatott személyes interjúk, valamint a Vasutasok Szakszervezeteire vonatkozó nyilvános információk képezik.

A külső kapcsolatrendszer részeként a tanulmány az aktuális állapot mellett az elmúlt évek folyamataira is kiterjedően részletesen feltérképezi és elemzi egyrészt a szakszervezet üzleti partnerekkel kialakított partnerségi kapcsolatait és az ezzel szorosan összefüggő tagi kedvezményrendszer, másrészt elvégzi a szervezet hazai kormányzati, munkavállalói, szakszervezeti és társadalmi kapcsolatainak, valamint nemzetközi szervezetekben és kétoldalú együttműködések keretében fenntartott nemzetközi kapcsolatrendszerének részletes feltárását.

E sokrétű kapcsolatrendszerrel összefüggésben a szerzők legfontosabb elemző megállapításai az alábbiak szerint összegezhetők:

a) a kiterjedt tagi kedvezményrendszeren, és különösen ezen belül a szakszervezet által kereskedelmi partnerekkel kötött egyedi megállapodások komoly értéket képviselnek, azonban **következetesebb partnerségi politikával** a kedvezményrendszer tagok számára nyújtott előnyei, a partnereknek nyújtott hozzáadott érték és a szakszervezet tagszervezési és jóléti céljaihoz való hozzájárulás egyaránt jelentősen növelhető lehet;

b) a kedvezményrendszer professzionálisabb működését jelenleg – más-más, de egyenként is figyelemre méltó mértékben – a következő tényezők akadályozzák: a szakszervezeti tagokkal való **kommunikáció nehézségei**; a nyújtott kedvezmények egyenlőtlen szerkezete és az azok tekintetében fennálló **párhuzamosságok**; a

visszafelezések és feldolgozások rendszertelensége mind a tagok, mind az üzleti

partnerek oldalán; az üzleti partnerek felé a szakszervezet által kínálható előnyök

korlátozott kihasználása; a tagság fennállása és a partneri kedvezményekre való

jogosultság tényleges összekötésének nehézségei, valamint a szakszervezet

személyesadat-kezelési gyakorlatának hiányosságai;

c) az aktív külföldi szakszervezeti kapcsolatokban szintén számos, még ki nem

aknázott lehetőség rejlik, amiben elsősorban a megszerzett információknak a tagság

és a hazai szakmai nyilvánosság felé való láthatóvá tétele, illetve az ehhez

szükséges szakértői kapacitás hiánya jelent korlátot;

d) a szakszervezet hazai kormányzati, munkavállalói és szakszervezeti

kapcsolatrendszer külső körülményekből fakadóan igen összetett, így a számos,

eltérő profilú és jelentőségű szervezetben és egyeztetési fórumban való részvétel az

együttműködés prioritásainak egyértelmű meghatározását, a szorosabb

együttműködéssel érintett kapcsolatok valós hozzáadott értékének és fejlesztési

lehetőségeinek rendszeres értékelését igényli;

e) a kormányzati kapcsolatok és a szakmai alapú **társadalmi** (önkormányzati, civil)

kapcsolatok intézményesebbé tétele jelentős előnyökkel járhatna a szakszervezet

számára.

Az esettanulmányban megfogalmazott ajánlások arra vonatkoznak, hogy a

Vasutasok Szakszervezete

1. dolgozzon ki egységes, végigigondolt, akár elnökségi ciklusokon átívelő

szolgáltatáspolitikai koncepciót, amely a tagi exkluzivitásra épül és mindenre

kiterjedően újragondolni a tagkártya kibocsátása jelenlegi rendszerének kérdését,

2. hozzon létre legalább két együttműködői kategóriát (együttműködő partner, kiemelt

partner) az üzleti partnerek számára nyújtott ellenszolgáltatás tartalma szerint,

3. törekedjen a heterogén szerződésanyagot képező együttműködési

megállapodások egységesítésére úgy, hogy a szerződések hatálya határozatlan

időre szóljon, a szorosabb együttműködés esetében a szakszervezet kívánjon fel

kizárólagossági feltételt, valamint a kedvezményt igénybevevő tagokról történő

kétirányú kommunikáció és a szakszervezetnek a tag és szolgáltatató közötti közvetítő

szerepének megőrzése biztosított legyen,

4. vizsgálja felül tagnyilvántartását és a személyes adatok kezelésével kapcsolatos

gyakorlatát az adattartalom és a belső szabályzatok tekintetében egyaránt: a

nyilvánítás egészüljön ki a taggal való közvetlen kapcsolattartást lehetővé tevő e-mailcímmel és telefonszámmal, készüljön új adatvédelmi nyilatkozat és hozzájárulás-minta, valamint külön adatvédelmi szabályzat,

5. törekedjen minden, nem üzleti partnere esetében az együttműködés formalizálására, tartalmának, céljának és a szakszervezet számára meglévő értékének pontos tisztázása, írásos együttműködési megállapodásokat kötésére, amelynek során támaszkodjon az esettanulmány mellékletét képező megállapodás-mintákra, illetve azok alapján a végzze el meglévő együttműködési megállapodásainak felülvizsgálatát,

6: adjon a vezetés számára legalább éves rendszerességgel átfogó, minden partnerre kiterjedő tájékoztatást arról, hogy az adott kapcsolat milyen eredményeket hoz, illetve az együttműködés nyilvánított céljainak mennyiben felel meg,

7. biztosítson aktívabb szakértői jelenléte a nemzetközi kapcsolatokban, vegyen részt nemzetközi szakértői együttműködésekben, teremtsen meg a nemzetközi kapcsolatokkal kapcsolatos információk hozzáférhetőségét a tagság számára, kutasson fel és használjon ki határon átnyúló projektekkkel összefüggő pályázati lehetőségeket,

8: kezdeményezze stratégiai partnerségi megállapodás megkötését a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal,

9. igyekezzen kihasználni és intézményesíteni az ágazaton belüli a szakszervezetek között jelenleg teljesen meglévő közvetítő szerepét,

10. törekedjen a kollektív szerződések alapján létrehozott egyeztető fórumok működésének egyediesítésére, illetve az ágazati párbeszéd bizottságba való bekapcsolódásra,

11. témák mentén, tudatosan keresse az együttműködést szakmai tevékenységet végző civil szervezetekkel, illetve a civil és önkormányzati partnereivel fennálló együttműködési kapcsolatokat is igyekezzen formalizálni.

II. Bevezető

Jelen, a TAMOP 2.5.3.A/1-2013. számú tagszervező és érdekékviseleti hatékonyságepítő projektben készült tanulmány célja a Vasutasok Szakszervezete (a továbbiakban: VSz) külső kapcsolattartásrendszerének áttekintése, elemzése, valamint ennek megállapításai alapján részletes terv kidolgozása az együttműködés elmélyítésére, alternatív stratégiák kidolgozásával.

A VSz a magyar szakszervezeti mozgalmon belül 15 ezres taglétszámmal jelentős, a vasúti és a közlekedési érdekékviseletek között pedig meghatározó szervezet. Alapszabálya¹ szerint „demokratikus felépítésű és önkéntes tagsági viszonyon nyugvó ágazati-, szakmai érdekvédelmi és érdekékviseleti társadalmi szervezet, amely szövetségi jelleggel működik”, amely „[s]zociális, kulturális, szabadidő-sport, üdültetési, képzési, jogszolgálati és önszervező feladatokat is ellát”. A VSz nem köti a tagság fenntartását a vasúttársaságok valamelyikénél fennálló vagy fennálló munkaviszonyhoz: az Alapszabály V. 2. pontja alapján tagfenntartóként megőrizi tagságát – alacsonyabb tagdíj mellett, viszont a tagsághoz kötődő juttatásokból kizárva – az, aki olyan munkahelyen dolgozik, illetve tanul, ahol nincs szakszervezet, vagy munkaviszonyhoz nem kötődő magánvállalkozói, szabadfoglalkozású tevékenységet folytat, továbbá hosszabb időn keresztül külföldön él.

Ágazati szakszervezetként azonban a szervezet alapszervezeteket csak 39, a vasúthoz köthető munkáltatónál (vasúttársaságoknál és a vasúti közlekedésnek kapcsolódó tevékenységet folytató más cégeknél és költségvetési szervezeteknél) működtet. A Szervezeti és Működési Szabályzat² (a továbbiakban: SZMSZ) 2. pontja szerint a szakképesítést adó tanintézményekben tanulók bármely alapszervezetbe beléphetnek, a „tényleges dolgozóknál” azonban a munkáltatói levonással történő

¹ A Vasutasok Szakszervezete Kongresszusa által 2013. november 23-án elfogadott Alapszabály
² A Vasutasok Szakszervezete által 2014. október 15-én elfogadott Szervezeti és Működési Szabályzat

tagdíjfizetés a főszabály, amittől csak kivételesen indokolt esetben, elnökségi jóváhagyással lehet eltérni. Ez lényegében azt jelenti, hogy a tagság erős főszabály szerint kötött az ezen munkálatok valamelyikénél fenntartott foglalkoztatásra irányuló jogviszonyhoz.

A VSz külső kapcsolatrendszere mértenél és fent leírt helyzetéből adódóan összetett, és az – az intézményesültség és az intenzitás különböző szintjein – egyaránt magában foglalja a kormányzattal és más állami szervezetekkel, a munkáltatókkal, más szakszervezetekkel és szakszervezeti szövetségekkel, civil szervezetekkel és az üzleti szféra szereplőivel való kapcsolatokat, valamint a nemzetközi kapcsolatrendszert is.

III. Helyzetkép: a Vasutasok Szakszervezete kapcsolattrendszereinek áttekintése

Az esettanulmány készítése során a Vasutasok Szakszervezetének kapcsolattrendszereit a megrendelő által megjelölt szempontok miatt egymástól két elkülönülő területen végeztük el. Egyrészt átvilágítottuk azt a partneri kedvezményrendszert, amelyet a tagság számára működtet a VSZ, másrészt megvizsgáltuk a szervezet társadalmi, kormányzati és nemzetközi kapcsolatait.

A VSZ rendelkezik mind általános szervezettefejlesztési, mind külkapcsolati politikával – igaz, ez a VSZ Középtávú Programjának³ része, amelyet 2011-ben alkottak meg és 2015-ig szól, emellett műfajából adódóan elsősorban irányokat tartalmaz, és csak másodszorban jelöl meg konkrét célokat. Ennek ellenére a Középtávú Program mindkét tárgykörben tartalmaz fontos, az elemzés során felhasználható megállapodásokat és célkitűzéseket.

A szervezettefejlesztés kapcsán mindenképp az az elgondolat, hogy a szakszervezet „szervezeti felépítésének az érdekvédelmet valamint az érdekvédelmi munkát támogató szervezetszervezeti feladatokat kell szolgálni”, ami kifejtve azt jelenti, hogy elsősorban az alapszervezetek és „a vasúttársaságok és valamennyi vasúthoz kötődő tevékenységet végző gazdasági társaság első számú vezetőjével való partnerség” szempontjából meghatározó szervezeti szinteket kell előtérbe helyezni, mindezt úgy, hogy a szervezet akcióképessége nőjön és a VSZ működése „kerüljön közelebb a munkáltatói jogkör gyakorlójához”. A stratégia alapja a személyes meggyőzés ereje és személyes jelenlét.

Szintén szervezettefejlesztési cél, hogy „[t]ovább kell fejlesztenünk a korábbi években alkalmazott tagszervezési és tagmegtartási módszereinket, amelynek során a tagok szervezik be munkatársaikat”, „[f]enn kell tartani a szervezeteépítést ösztönző közösségi és egyéni módszereket”, valamint tudatosabba kell tenni a kommunikációt.

³ A Vasutasok Szakszervezetének Középtávú Programja 2011-2015, Vasutasok Szakszervezete Programalkotó Bizottság, 2011. február 28., 5. és 6. pontok

A VSz programja tehát lényegében a munkáltatókkal (és a munkavállalókkal) való hatékonyabb kommunikációt tette a szervezetfejlesztés sarokkövévé.

III.1 A kedvezményrendszer

II.1.1. A kedvezményrendszer általános leírása

A VSz mint szakszervezeti formában működő civil szervezet tagjairól nyilvántartást vezet, számukra a tagsági jogviszony igazolására tagkártyát állít ki, illetve tagjai számára kedvezményrendszer működött. Ennek alapja természetesen az, hogy a szakszervezet célja "[b]iztosítani tagjai élet- és munkakörülményeinek, életszínvonalának folyamatos javítását" (Alapszabály III. 1. pont). Emellett az Alapszabály kifejezetten is nevesíti a tagok üdültetéséhez és sporttevékenységéhez való hozzájárulást (III. 5. pont), továbbá azt is, hogy a VSz a szolidaritás alapján – az információs, a segélyezési és a jogi szolgáltatások mellett – "egyéb, érvényes tagsági igazolvánnyal igénybe vehető szolgáltatásokat nyújt" (III. 6. pont).

E szolgáltatások költségeire a befizetett tagdíjak 10%-át felhasználó Egységes Szolidaritási és Szolgáltatási Alap (a továbbiakban: ESZSZA) is fedezetet nyújt (V. 4. a. pont). Az ESZSZA Szabályzat⁴ III. 3. pontja a tagkártyához kötődő egyéb szolgáltatások között az alábbiakat sorolja fel: "a) Budapest Bank kedvezményes folyószámla-vezetés és banki szolgáltatások, b) Vodafone, mobiltelefon használat kedvezményes tarifával, c) EDC kedvezményes vásárlási rendszer által nyújtott szolgáltatások". Emellett ugyanebből a forrásból a VSz "azon tagjait, akik a VSz Alapszabálya V. fejezet 3.b pontja szerint fizetik a tagdíjat Signal Biztosítóval kötött szerződés alapján balesetbiztosításban részesít" (ESZSZA Szabályzat II. 2. pont).

II.1.2. Tagság, tagkártya és tagnyilvántartás

A kedvezményrendszer működése, mint látható, már ezen a szinten is szorosan összefonódik a tagkártya és a tagnyilvántartás kérdésével. A VSz-be történő belépés

⁴ A Vasutasok Szakszervezete Választmánya által 2013. február 28-án elfogadott ESZSZA Szabályzat

önkéntes, írásos belépési nyilatkozattal történik. A szakszervezeti tag felvételéhez az alapszervezet ezt támogató döntése és az első tagsági díj befizetése szükséges (Alapszabály V. 1. pont). A kizárt tag tagfelvételi kérelmének elbírálása ugyanakkor elnökségi hatáskör [VI. 9. 1. pont i) alpont].

A tagsági jogviszony megszűnik a) a tag halálával, b) az alapszervezet vezetőségéhez benyújtott írásos nyilatkozattal történő kilépéssel, c) a szakszervezeti érdekeket, a kollegialitást vagy a szolidaritást súlyosan megsértő tag kizárásával, valamint d) a tagdíjhátralékot előzetes felszólítás után sem rendező tag törlesztéssel (Alapszabály V. 6. pont).

A be- és kilépítés tehát alapszervezeti szinten történik, azonban a VSz – számos más szakszervezettől eltérően – naprakész központi tagnyilvántartással rendelkezik. Ahogy az SZMSZ 2. pont c) alpontja fogalmaz: "[a]z alapszervezet működésének, a VSz által nyújtott szolgáltatások igénybevételenek egyik alapfeltétele a pontosan vezetett központi tagnyilvántartás". Az SZMSZ ugyanezen rendelkezése az adatszolgáltatást az szb titkárok felelősségi körébe utalja, más érdemi rendelkezést ugyanakkor ennek az adatszolgáltatásnak a mibenlétéről nem tartalmaz. Ez annál is inkább jelentőséggel bír, hogy az SZMSZ 2. mellékletét képező alapszervezeti minta-SZMSZ viszont nem az szb titkár, hanem egy másik alapszervezeti tiszttségviselő, a gazdasági felelős feladatai között sorolja fel a következőket:

"[v]ezeti a tagnyilvántartó kartonokat, illetve könyveket",
"[a] központi tagnyilvántartás részére adatot szolgáltat, a tagokat érintő központi nyilvántartásban szereplő adatokban bekövetkezett változásokról. (Lásd Tagkártya igénylő nyomtatványon szereplő kérdések)".

A VSz – a XV. Kongresszusán elfogadott programja alapján – 2003. szeptember 1-jétől vezette be a központi nyilvántartás alapján kiadott tagkártyákat, amelyeket 2008 óta az Euro Discount Club (EDC) törzsvásárlói kártyarendszerben ad ki úgy, hogy az EDC kedvezménykártya – a VSz és az EDC-t kiadó DiscountClub Kft. közötti szerződés alapján, a VSz által megfizetendő díj fejében – megsemmélyesítve egyben a VSz tagjának tagkártyájaként is szolgál. A VSz 2010. január 1-től az aktív és nyugdíjas tagjai részére VSz "Classic" tagsági igazolványt (tagkártyát) biztosít, a

legalább húszeves, folyamatos tagsági viszonyal rendelkező aktív VSZ tagok részére pedig „Silver” tagkártyát rendszeresített.

A tagsági igazolványokkal kapcsolatos eljárás szabályokról külön belső szabályzat, a Tagsági Igazolvány Kezelési Szabályzat (a továbbiakban: TIKSZ) rendelkezik⁵, így az SZMSZ részletes szabályozásának hiányában a tagsági igazolványokkal és a tagnyilvántartással kapcsolatos eljárás szabályok meghatározása is erre a szabályzatra marad, illetve maradna. A TIKSZ tartalmát természetesen nem kis részben meghatározzák az EDC kártyarendszer sajátosságai, mindennek előtt a DiscountClub Kft. általános szerződési feltételei és a vele kötött szerződés.

A TIKSZ szerint a tagsági igazolvány a VSZ tulajdona, azt átruházni és a szabályzatban leírtakkal ellentétesen felhasználni tilos, a tagság megszűnése esetén pedig vissza kell szolgáltatni, az igazolvány elvesztésének tényét pedig be kell jelenteni az alapszervezetnek (TIKSZ I. 1-4. pontok). A visszaszolgáltatott igazolványokkal nem valamely meghatározott tisztviselő, hanem „az alapszervezet” köteles elszámolni a központi tagnyilvántartó fele. A kettőjára történt áttérés óta a húszeves tagsági feltételt elért tagok negyedévente automatikusan kapják meg „Silver” kártyájukat, és azt aktív foglalkoztatotti tagságuk megszűnése után, a VSZ nyugdíjas szervezetének tagjaként is megtarthatják (TIKSZ II. 2-2.c. pontok).

Az igazolványokat a VSZ központilag tartja nyilván és adja ki a „központi nyilvántartóhoz” megküldött igénylőlap alapján (TIKSZ II. 1. pont), majd a kiküldött átvételi lista alapján a névre szóló igazolványokat aláírás ellenében a(z alapszervezet) tisztviselő adja át a tagoknak névre szóló borítékban a megérkezéstől számított két héten belül (TIKSZ II. 3. pont). A VSZ a tagdíjukat folyamatosan fizető tagok igazolványait az igazolványra ragasztható matricával évente érvényesíti (TIKSZ II. 4. és 6. pontok).

Az igazolványok és a matricák kiadásával összefüggésben a VSZ és az alapszervezet elvégzik a tag adatainak ellenőrzését és egyeztetését, ám erről a szabályzat csak annyiban rendelkezik, hogy „[a]z alapszervezet a részére megküldött

⁵ A Vasutasok Szakszervezete Választmányának 2009. december 10-én elfogadott Tagsági Igazolvány Kezelési Szabályzata

tagnyilvántartási adatokat ellenőrizi, kiegészíti, visszaküldi a központi tagnyilvántartó részére" (TIKSZ II. 5. pontok), azaz a szabályzat azt nem rögzíti, hogy a VSZ milyen adatokat küld meg az alapszervezetnek, illetve ezek megküldésére mi alapján jogosult, illetve köteles. Végül a TIKSZ IV. pontja rögzíti, hogy a tagsági igazolvánnyal kapcsolatos költségeket az évenként elfogadott költségvetésben belül az ESZSZA tartalmazza. (Az igazolvány kiállítása a tag számára az elvesztett igazolvány pótlása kivételével ingyenes.)

A fentiek alapján, részletes szabályzati adatkezelési szabályok hiányában a tagkártyákkal összefüggésben és a tagnyilvántartásban kezelt személyes adatok tekintetében az adatkezelésre vonatkozó hozzáférési megadó nyomtatványoknak van meghatározó (szinte kizárólagos) jelentősége. Két ilyen nyomtatvány van, és mindkettő előzetesen megismerhető és hozzáférhető a VSZ honlapján.

A tagdíjlevonási megbízást is tartalmazó belépési nyilatkozattal az alábbi személyes adatokat adja meg a jelentkező: a) anyja neve, b) születési hely, c) születési idő, d) irányítószám, lakáscím, e) munkahely és (annak) címe, f) beosztása, FEOR szám, g) adóazonosító, h) munkügyi kód (törzsszám). A hozzáférő nyilatkozat szövege a nyilatkozaton a következő: "[h]ozzáférőkhöz ahhoz, hogy a Vasutasok Szakszervezete a közölt személyi adataimat nyilvántartásba vegye, de annak tartalmáról csak a jogszabályban előírt esetben adhat információt". A hozzáférési tehát – csakis, mint a vonatkozó szabályzatok – nem határozza meg az adatkezelés célját, nem határozza meg az adatkezelők személyét, és nem ad felhatalmazást az adatok más adatkezelőnek történő továbbítására.

A másik érintett nyomtatvány a "Változás-bejelentő a VSZ Központi Tagnyilvántartása felé", amely viszont – a tag és az szb titkár aláírása mellett – az alábbi adatok bejelentésére szolgál: a) az alapszervezet neve, változás esetén az előző alapszervezet neve, b) név, c) adóazonosító, d) a tagkártya száma, e) irányítószám, lakáscím, f) a szolgáltatási főnökség megnevezése, székhelyem g) a munkavégzés helye. Ez a nyomtatvány az adatkezelésre vonatkozó hozzáférő nyilatkozatot nem tartalmaz.

Az érdekképviselői tevékenységgel és a szervezeti ügyekkel kapcsolatos információáramlás mellett a kedvezményezettekkel kapcsolatos információk megsemmisítésének csatornája is a VSZ rendszer belső kapcsolattartási módja, azaz:

- a) a Magyar Vasutas című lap, amelynek megjelenítéséről az SZMSZ 20.1. pontja rendelkezik,
- b) a VSZ www.vsz.hu internetes cím alatt elérhető honlapja, valamint ezret meghaladó követői számmal rendelkező Facebook-oldala,
- c) az alapszervezeteken (az szb tagokon) keresztül történő kapcsolattartás,
- d) a tagok közvetlen megkeresése.

Ezek közül a Magyar Vasutasal és a honlappal kapcsolatos részletes elemzést a felmérés vonatkozó kérdései kapcsán végezzük el, a tagok és a központ közötti közvetett és közvetlen kétoldali kommunikáció kérdéseire azonban itt térünk ki.

A VSZ a megkérdézett tisztviselők eltérő hangsúlyú, de egybehangzó véleménye alapján jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy tagjainak összességét hatékonyan közvetlenül is elérje. Az egyes alapszervezetek működésének aktivitása, az szb titkárság és a többi alapszervezeti vezető affinitása nagyban befolyásolja azt, hogy a rajtuk keresztül küldött üzenetek, felkérések, információk elérk-e tagokat. Ugyanakkor az alapszervezeteken keresztül történő kommunikációnak a szervezet méretére, területi és munkáltatók szerinti tagoltságára tekintettel jelenleg nincs is alternatívája, hiszen a tagsággal élő közvetlen kapcsolatot csak a helyi tisztviselők képesek fenntartani. Eppen ezért bír, illetve bírma komoly jelentőséggel, hogy a VSZ központja képes-e közvetlen üzeneteket eljuttatni a tagokhoz: ennek azonban jelenleg csak korlátozottan adottak a feltételei. A VSZ ugyanis – külön hozzájárulás alapján, a tagnyilvántartáson kívül – email-címeket és telefonszámokat egyaránt kezel a tagok egy részéről, azonban ezt összefüggő kapcsolati- és adatkezelési politika nélkül teszi.

II.1.3. A VSZ üzleti szférával kötött partnerségi megállapodásai

A kedvezményezetteknek, illetve az ezeket megalapozó partnerségi megállapodásoknak mint a VSZ külső partnerségi rendszere meghatározó elemeinek a tartalmi elemzését a vonatkozó szerződések és egyéb megállapodások tételes áttekintése alapján

végeztük el. Ez ugyan tartalmában és részben az ebből fakadó esetleges tekintettel arra, hogy a VSZ üzleti szférát érintő partnerségi kapcsolatai kivétel nélkül a tagi kedvezmények biztosítását (vagy azt is) szolgálják – ennek az elemzésnek a megállapításait is ebben a fejezetben közöljük.

A 2004-től a felmérés elkészültéig terjedő időszakra vonatkozóan a VSZ összesen – az EDC-re vonatkozó szerződéseket is ideértve – 33 partnerrel megkötött szerződéseket mint a tagkártyával járó kedvezményekkel kapcsolatos partnerségi megállapodások összességét adott át számunkra vizsgálatra.

Az ebben az alponthoz tett további megállapodások alapját ezeknek a dokumentumoknak az elemzése képezi annak jelzésével, hogy

a) az EDC működéséből fakadóan az abban résztvevő szolgáltatókkal és kereskedőkkel a VSZ természetesen nincs közvetlen partnerségi viszonyban, illetve

b) a pénzügyi szolgáltatási területen léteznek további, a VSZ-en keresztül annak tagjaira is kiterjedő, azonban a szakszervezeti konföderáció szintjén létrejött partnerségi kapcsolatok, amelyek tekintetében azonban a VSZ maga szintén nem szerződő fél.

Az EDC rendszerben a működető kereskedelmi kommunikációja szerint 1,1 millió kártyatulajdonos tud országosan 1065 üzletben, szolgáltatáshelyen, illetve webáruházban átlagosan 11,4 százalékkal olcsóbban vásárolni. A VSZ logóval kiadott – a rendszerben való részvétellel ideje alapján eltérő szintű kedvezményeket biztosító – 20 ezer „Classic” tagkártya és 5 ezer „Silver” tagkártya ugyan összességében csak az összes forgalomban lévő EDS kártya kevesebb, mint 3%-a, azonban a VSZ így is a második legnagyobb szakszervezeti ügyfél, illetve általában is a DiscountClub Kft. kilencedik legnagyobb felhasználója.

Feltételezve, hogy a többi szervezeti ügyfél is hasonló arányban ad ki és személyesít meg EDC-kártyákat az általa megkapott (a szolgáltatató honlapján közzétett) kereten belül, ez azt jelenti, hogy a VSZ tagjai az aktív EDC-kártyahasználók között is hasonló súllyal veendők számításba.

Az EDC elfogadó partnerei a kereskedelem számos területén tevékenykednek, ugyanakkor nagyobb számú elfogadóhellyel elsősorban a gépjárművekkel kapcsolatos termékek és szolgáltatások (AGIP, Pilkington, Hertz, Láng Autó, EZ Park) területén vannak jelen, illetve országos lefedettségű vállalkozások a rendszerben elsősorban a vendéglátás és a szépségipar, valamint a ruházati cikkek kereskedelme területén tevékenykednek. Szembesítő, hogy a napi fogyasztási cikkek piacán nagy országos láncokkal nincs szerződése az EDC-nek.

Az EDC-kártyákat használó szervezetek összetétele, és főként a minimális, ezerdarabos szeriát megrendelő szervezetek nagy száma arra utal, hogy a rendszerhez való csatlakozásra és az abban való bennmaradásra minden szereplőnél igen komoly ösztönző az igénybe vehető kedvezmények mellett az is, hogy az EDC-kártya mint tagkártya, ügyfélkártya, illetve azonosító kártya is piaccal rendelkezik.

A Vsz saját partnerei között összesen 20 rendelkezett 2014 végén is élő szerződéssel. Ezek közt vannak saját területükön meghatározó cégek – három nagy pénzintézet (CIB, Erste, Budapest Bank), az egyik országos lefedettségű rendelkező mobilszolgáltató (Vodafone), egy országos telekommunikációs szolgáltató (Digi), valamint egy barátkácsaruház-lánc (Praktiker) –, ugyanakkor néhány közép- és nagyvállalkozás és helyi vállalkozások is. Szembesítő, hogy a Vsz-nek elsősorban azokon a területeken sikerült komoly tőkeerejű országos szolgáltatókkal együttműködési megállapodást kötnie, ahol az új ügyfelekért erős verseny folyik, ugyanakkor a szolgáltatástól magas költségek miatt, a váltási hajlandóság éppen ezért alacsony. (Bár az együttműködés ténye nyilvános, de az elemzés a továbbiakban az üzleti szempontból szenzitív információk védelme érdekében a cégek neveinek említése nélkül jellemzi a megkötött szerződéseket.)

A szerződések megkötésének időpontja jelentős szórást mutat:

- 2004-ben (a tagkártya 2003-as bevezetése után közvetlenül) 6 szerződés,
- 2005-ben 1 szerződés,
- 2006-ban 1 szerződés,
- 2007-ben nem kötöttek szerződést,

- 2008-ban 1 szerződés (igaz, ez az EDC-csatlakozás volt),
- 2009-ben 2 szerződés,
- 2010-ben 3 szerződés,
- 2011-ben 2 szerződés,
- 2012-ben 5 szerződés,
- 2013-ban 8 szerződés,
- 2014-ben pedig 4 (helyi szálláshely-szolgáltatókkal kötött) szerződés született.

A VSZ tájékoztatása szerint a szerződések jelentős többsége a VSZ vezetőinek vagy helyi aktivistáinak személyes ismeretségeit és kapcsolatait kihasználva jött létre. Elhanyagolható számban, de előfordult, hogy maga a partner kereste meg ajánlatával a VSZ-t, de a kapcsolattelvételeit jellemzően a VSZ kezdeményezte. Volt példa ugyanakkor arra is, hogy egy lehetséges partnerrel folytatott hosszas, sok energiát felemésztő tárgyalások ellenére mégsem történt szerződéskötés. A vizsgált időszakban a VSZ-nek következetes stratégiaja, partnerségi politikája, illetve a partneri kör bővítésére vonatkozó részletes terve nem volt.

A szerződések *futamideje* szintén változó: többségük határozatlan időre szól, azonban a 12 határozott időre (egy évre, de több esetben csak néhány hónapra) kötöttet, utóbbiak közül azonban kettő helyébe a lejártukat követően határozott idejű szerződés lépett.

A szerződések esetében a *szolgáltatás tárgya* közös abban, hogy elsősorban a VSZ tagjai által igénybe vehető kedvezmények biztosítását szolgálják. (A kedvezményes tagi előfizetés még a komplexebb együttműködési kötelezettséget tartalmazó egyetlen szerződésnek, egy médiaszolgáltatói együttműködési megállapodásnak is része.) Ez elsősorban a tagság tagkártyájával igazolt tényéhez tapad (egyetlen, egyedinek mondható esetben egy ruházati áruháziánc biztosított a kedvezménykuponokat), azonban az egyes partnerekkel kötött szerződések ebből a szempontból nem egységesek. A szerződések vizsgálata alapján az alábbi modelleket tudtuk elkülöníteni:

- a) a tagok (esetleg alkalmazottak, családtagok) számára jár a kedvezmény, az azonosítás módjáról nincs rendelkezés (5 szerződés, ebből 2 még hatályos),
- b) a kedvezményt tagkártyával (esetleg csak Classic tagkártyával) lehet igénybe venni, a VSZ-nek nincs tájékoztatói kötelezettsége a tagsági jogviszony további sorsáról (a szerződések nagy többsége),
- c) a kedvezményt tagkártyával lehet igénybe venni, a VSZ-t a partner felé tájékoztatói kötelezettség terheli
- ca) évente a tagok listájáról (1 szerződés),
- cb) évente a tagsági igazolványok azonosítójáról (1 szerződés),
- d) a kedvezmény a tagok számára szól, a vasúttársasággal fennálló jogviszonyt a partner a bérjövähagyások alapján ellenőrzi (1 szerződés),
- e) a kedvezmény a VSZ által bejelentett rendszámú gépjárművekhez kötődik.

A szerződéses ellenszolgáltatás a VSZ saját szerződési esetében soha nem pénzbeli, hanem vagy teljes egészében hiányzik (pl. a helyi szolgáltatásokkal kötött rövid blankettaszerződések egy része esetében) vagy barter jellegű, és a VSZ lapjában és honlapján történő hirdetések korlátozott számban való közzétételére vonatkozik. Bár a legtöbb megállapodásban ilyen ellenszolgáltatás tételese nem szerepel, de ténylegesen a VSZ honlapján szinte minden partner vonatkozásában külön oldalon szerepelnek a kínált kedvezményekkel összefüggő alapvető információk. Kizárólagossági kikötést a VSZ részéről csak két helyi megállapodás tartalmaz (az adott település vonatkozásában).

A szerződések kidolgozottsága szintén változatos, a VSZ által előkészített rövid (kétoldalas), illetve még rövidebb (egyoldalas, általában helyi vállalkozások esetében alkalmazott) megállapodás-minta helyett a jelentősebb partnerek természetesen saját szerződésszöveget alkalmaztak, az egységes szövegezési és tartalmi megoldások azonban hiányoznak. Érdekeség (bár jogviták hiányában ennek eddig nem volt különösebb jelentősége), hogy a 33 jogviszonyban összesen hat különböző bíróság kizárólagos illetékességének kikötése szerepel.

A Vasutasok Szakszervezete (VSZ) tagjainak körében végeztünk felmérést a szervezet által nyújtott kedvezményrendszer igénybevételeiről, ezekkel kapcsolatos elégedettségéről, szolgálatatásokról.⁶

II.1.4. A kedvezményrendszer megítélése a tagság körében

A tagkártya elvileg naponta adna lehetőséget arra, hogy kedvezményeket vegyenek igénybe a szakszervezet tagjai. Ezzel szemben a válaszadók 2% (i) számolt csak be arról, hogy szinten mindennap igénybe veszi a vásárlási kedvezményeket. További 3% heti rendszerességgel használja, míg a relatív többséget (46%) azok adják, akik negyedévente, vagy ritkábban vásárolnak a tagkártya segítségével.

Meglepő, hogy a tagság majd harmada (31%) úgy nyilatkozott, hogy soha nem veszi igénybe a tagság nyújtotta ilyen jellegű előnyöket. Ez azt jelenti, hogy olyan kedvezményrendszer tart fenn a VSZ, amelynél a tagok harmada valamilyen ok miatt nem veszi, vagy nem tudja igénybe venni.

1. Milyen gyakran használja a Vasutasok Szakszervezete által nyújtott vásárlási kedvezményeket?

(válaszok százalékos megoszlása)

soha	31
negyedévente, vagy ritkábban	46
kéthavonta	8
havonta	10
hetente	3
szinte mindennap	2

⁶ A kutatás önkéntes és anonim volt, on-line módon végeztük el. A VSZ a tagnyilvántartási rendszerében meglévő email címekre küldte szét a kutatási felhívást, benne a kérdőív internetes linkjét.

A 2014. december 10-22. közötti időszakban készült felmérést 350 tag töltötte ki. A mellékletben megtalálható a kérdőív és a kutatásban részt vettek alapadatai.

Tíz kategóriába soroltuk a kedvezménykártya adta termékeket, szolgáltatásokat, és azt kértük a tagoktól, hogy jelöljék meg, melyeket vesznek leginkább igénybe. A kategóriák során nem tettünk különbséget az alapján, hogy az EDC rendszer alapján, vagy a VSZ saját kedvezményei alapján vehetik azokat igénybe a tagok.

A válaszokból az derül ki, hogy a leginkább az építőanyag, lakberendezés, építőipari kivitelezés termékcsoportot vesznek leginkább igénybe (34%), míg ezt az üzemenyag-vásárlás követi (28%). Ez utóbbi területen a VSZ-nek nincs saját kedvezménye: a gyakori említés háttérében egyrészt az EDC keretében rendelkezésre álló AGIP kutakon kapott kedvezmény lehet, másrészt az egyik kereskedelmi bank és az MSZOSZ közötti megállapodás alapján a VSZ tagjai által is igényelhető, minden üzemanyagtöltő állomáson igénybe vehető kedvezményt biztosító bankkártyás konstrukció.

A többi kedvezménycsoport elhanyagolható mértékű a rendszeres igénybevétel szempontjából. Ezek közül különösen az élelmiszer a meglepő, mivel a válaszadók csupán 4% mondta azt, hogy rendszeresen igénybe veszi az ilyen jellegű kedvezményeket. Igaz, az EDC rendszerben 37 üzlet van, amelyik országban elérhető (főképpen kisboltok), ahol használni lehet ilyen jellegű termékekre is a tagkártya nyújtotta kedvezményeket.

2. Milyen jellegű kedvezményeket vesz igénybe leginkább?

(válaszok százalékos megoszlása)

élelmiszer	4
üzemanyag-vásárlás	28
divatárú, sportruházat	2
autóköcsönzés, -ápolás, -javítás	0
egészségügyi termék, szolgáltatás	3
építőanyag, lakberendezés, építőipari kivitelezés	34
szállítás, vendéglátás, étkezés	4
virág, ajándék, dísz tárgy	2
wellness és szépségápolás	2
műszaki cikkek	13
egyéb	10

A VSZ tagkártya nyújtotta vásárlási kedvezmények, ahogy arra korábban is utaltunk két csoportra oszthatóak. Egyik az EDC rendszer, amelyhez való tartozás után díjat fizet a VSZ, míg a másik a VSZ által egyedileg kötött kedvezmények.

Az elégedettségi mérésben külön vizsgáltuk, hogy ezen egyedi kedvezményeket mennyire veszik igénybe a tagok. Akik korábban azt mondták, hogy használják a tagkártyájukat vásárlás során, azok közül a válaszadók relatív többsége (43%) a Praktiker-t jelölte meg, mint azt a szolgáltatót, ahol ezt igénybe veszi.

A második legtöbb a Vodafone, amely azt jelenti, hogy a tagok 27% rendelkezik/rendelkezett Vodafone kedvezményes előfizetéssel.

Érdekes, hogy a Signal Biztosító kedvezménye, amely minden tagnak jár, nem úgy él a tagok tudatában, mint automatikusan megkapott kedvezmény. Ezt mutatja, hogy a tagság 13% tekint a Signal kedvezményére, mint igénybe vett kedvezményre.

A banki, pénzügyi szolgáltatások igénybevétele jelentős, bár nem éri el a 15%-ot sem.

3. Az itt felsorolt kedvezmények közül melyiket vette igénybe (több megjelölhető)?

(válaszok százalékos megoszlása)

Signal Biztosító	13
banki, pénzügyi szolgáltatások (CIB Bank, Erste Bank, Budapest Bank, MKB Euroleasing, Gránit Bank)	14
Utazás, szállás (belföldi és külföldi szolgáltatások)	6
Quaestor szolgáltatás	1
Explorer Vasutas	1
Vodafone	27
Praktiker	43
Startautó	0
Sporthorgászbolt	2
Tanateam Kft.	0
Láng-Debrecen Kft.	0

Megvizsgáltuk a tagok elégedettségét is. 18%-uk úgy nyilatkozott, hogy egyáltalán nem, vagy kissémértékben elégedett a kedvezményekkel. Ezt azonban ellensúlyozza az az 56%-aki jelentősen, vagy teljes mértékben elégedettnek mondta magát. Az 1-5-ig terjedő skálán az értékelések átlaga 3,5, amely az általában közép-re tartó osztályozási szokások miatt jó eredménynek mondható.

4. Általában mennyire elégedett a kedvezményekkel? (1- egyáltalán nem, 5 – teljes mértékben)

(válaszok százalékos megoszlása)

2015. január	7	9	29	39	17	3,5
	1 egyáltalán nem	2	3	4	5 teljes mértékben	értékelések átlaga (1-5)

A rendszer működőképességét mutatja, hogy a tagkártya nyújtott kedvezmények igénybevétele során a válaszadók 84%-nak nem volt problémája, míg 16% arról számolt be, hogy csak ritkán voltak gondjai.

5. Volt problémája a kedvezmények igénybevétele során?

(válaszok százalékos megoszlása)

nem volt	84
ritkán	16
gyakran	0

A tagkártya nyújtotta kedvezményrendszer működőképes, de nem elég hatékony. Az EDC nyújtotta kedvezményeket a kutatás alapján kevesen veszik igénybe, inkább a VSZ által kialakított egyedi kedvezményekre van igény.

III.2 Egyéb szolgáltatások leírása

A megrendelő által közölt elvárások a partneri kedvezményt jelölték meg, mint elsődlegesen vizsgálandó terület, de ettől nem lehetett szorosan elválasztani az egyéb szolgáltatásokat. Ezért a kérdőíves felmérést kiegészítettük arra a körre is, amelyek a tagok mint a tagságért járó szolgáltatást kapnak. Ezek:

- jogsegélyszolgálat
- kommunikáció, tájékoztatás (Magyar Vasutas lap, VSZ honlap, VSZ mobiltelefonos applikáció)
- üdülési lehetőség

III.2.1 jogsegélyszolgálat

Egy szakszervezet esetében fontos, hogy több lábon álló szolgáltatási csomagot legyen képes nyújtani a tagjai számára. A magyar szakszervezeti mozgalomban nem általános, hogy erős kedvezményrendszer legyenek képesek felvonultatni, ezzel szemben a jogsegély, és az információhoz való juttatása a tagságnak törekvés szintjén a szervezetek jelentős részében megtalálható.

A VSZ jelenleg mind a hét területi képviselőtén (Budapest, Debrecen, Miskolc, Pécs, Szeged, Szombathely, Záhony) biztosít tagjai számára ingyenes jogsegélyszolgálatot. Ennek forrását szintén az ESZSZA biztosítja: az ingyenes jogi segítség munkaugyi kérdésekben jár, a jogsegélyszolgálatot ellátó jogászokkal a VSZ Területi Képviselői kötik meg a szerződéseket, a VSZ Központtal történt előzetes egyeztetés alapján. (ESZSZA Szabályzat III. pont).

A VSZ jogsegélyszolgálatára jelentős kiépítettséggel. Ennek nem mond ellent az az adat, hogy a tagság 17% nyilatkozott úgy, hogy igénybe is vette azt.

6. Ön igénybe vette-e már a Vasutasok Szakszervelete jogsegélyszolgálatát?

igen	17
nem	79
nem emlékszem	4

(válaszok százalékos megoszlása)

Azok, akik munkájuk, munkahelyi problémájuk miatt szükséges volt a jogsegélyszolgálat közreműködése, ott 62%-uk teljes mértékben elégedett volt a kapott szolgáltatástól, és mindössze 6% mondta, hogy inkább nem volt elégedett. Ez alapján stabil, jó hatékonyságú, legalábbis elégedettségi szempontból a VSz ezen szolgáltatása. Fontos hangsúlyozni, hogy kicsi volt a válaszadók száma (n=60), ezért statisztikai értelemben nagy a hibahatar ebben a kérdésben.

7. Mennyire volt elégedett az ott kapott szolgáltatással?

(válaszok százalékos megoszlása)

egyáltalán nem	0
inkább nem	6
inkább igen	32
teljes mértékben igen	62
nem emlékszem	0

A jogsegélyszolgálathoz kapcsolódó a VSz honlapján található „Jogász válaszol” rovat. Ez általános segítséget, tájékoztatást tud nyújtani a tagok számára. A tagság 34% mondta azt, hogy nem hallott erről a lehetőségről, amely jóval több, mint azok száma, akik egyáltalán nem is használják a VSz honlapját (lásd későbbi adatok).

Mindössze 35%-a az a válaszadónak, akik olvassák, használják ezt a szolgáltatást.

8. A Vasutasok Szakszervezete honlapján ingyenes jogi segítségnyújtás kapható. Ön olvassa a „Jogász válaszol” rovatot?

(válaszok százalékos megoszlása)

nem, nem is hallottam róla	34
nem, de hallottam, hogy van ez a lehetőség	30
igen, olvastam már	34
igen, kérdeztem is a rovaton keresztül a jogásztól	1

Ugyan alacsony volt az esetszám (n=123), akiknek van véleményük a szolgáltatás minőségéről, ezért a teljes mintához viszonyítva nagyobb a hibahátára, de mindenképpen pozitív értékelést kapott a rovat. 89% teljes mértékben, vagy jelentős mértékben elégedett az ott olvasható információk közérthetőségével. Ez egy 1-5-ig terjedő skálán 4,4 átlag, amely nagyon jónak számít.

9. Ön mennyire tartja hasznosnak és érhetőnek a „Jogász válaszol” rovatot? (1-5-ig, ahol 1 – egyáltalán nem, 5 – teljes mértékben)

(válaszok százalékos megoszlása)

1 egyáltalán nem	2	3	4	5 teljes mértékben	46	értékelések átlaga (1-5)
0	10	43				4,4

III.2.2 Kommunikáció, tájékoztatás

A VSZ három kommunikációs csatornát tart fenn a tagok fele való kommunikációban: Magyar Vasutas újság, internetes honlap (hozzákapcsolódik a Facebook oldala is a szervezetnek, VSZ mobiltelefonos applikáció).

Ezek közül a Magyar Vasutas újság mint havilap a legolvasottabb. Az ESZSZA Szabályzat I. pontja szerint a VSZ célja, hogy az Egységes Szolidaritási és Szolgáltatási Alapból finanszírozott információs szolgáltatásként minden VSZ tag

kapja meg a szakszervezet lapját, a Magyar Vasutast. Az alapszervezetek a mindenkorl központi tagnyilvántartásban szereplő taglétszámnak megfeleló példányszámu Magyar Vasutast kapnak meg, amelyet helyben a tisztségviselők osztanak ki a tagoknak.

A havilap így 16 ezer példányban jelenik meg, kiadója a szakszervezet, felelős kiadó az elnök, a főszerkesztő pedig a szervezetpolitikai alelnök. A lap terjesztését a VSz munkaszervezete végzi. A VSz vezetése a visszajelzések alapján olvasottnak, népszerűnek és egyben arra is alkalmasnak tartja a lapot, hogy vele a tagokon kívül is elérjenek vasúti dolgozókat.

Az újság az érdekképviseleti tevékenységgel összefüggő információk, illetve szervezeti hírek mellett a vasút működésével és történetével kapcsolatos írásokat is közöl, illetve nagy terjedelemben szolgáltat információkat a VSz tagjai által igénybe vehető kedvezményekről. A nyomtatott megjelenés mellett a lapszámok a VSz honlapján elektronikus formában is hozzáférhetők.

A tagok 84% mondta azt, hogy általában igen, vagy minden hónapban olvassa a lapot. 3% volt az, aki azt mondta, hogy egyáltalán nem veszi a kezébe az újságot.

10.A Vasutasok Szakszervezete havonta jelenteti meg a Magyar Vasutas című újságot. Szokta olvasni a lapot?

(válaszok százalékos megoszlása)

egyáltalán nem	3
ritkán	13
általában igen	34
minden hónapban	50

A VSz információban kifejezetten gazdag, letisztult, a legmodernebb webdizájnt nem követő, de a célnak és a kor követelményeinek összességében egyaránt megfeleló honlapot működtet a www.vsz.hu elérhetőségen. Mind a honlap, mind a közel 1200

kedvelővel rendelkező Facebook-oldal változó, de átlagosan napi-két napi rendszerességgel frissül. A honlap kettős menürendszerre gyors hozzáférést biztosít az egyes munkavállalókat érintő, a tagolt munkaadói szerkezetre tekintettel elküldött tartalmaknak.

A Magyar Vasutasok Szakszervezete által szervezett kedvező válaszok magas arányával szemben az internetes honlap esetében 10%-a mondta azt a tagságnak, hogy egyáltalán nem tájékozódik arról, sőt 32%-uk (relatív többség) pedig nagyon ritkán látogatja az oldalt. Ez utóbbi csoport az internetes használat szempontjából passzívnak tekinthető, mivel a honlapon található információk 1-2 hét alatt lecserélődnek.

A vsz.hu látogatottsága 36%-nyi tag esetében minimum heti gyakoriságú. A frissítési gyakoriságra is tekintettel őket tekinthetjük a honlap rendszeres olvasóinak.

11.A Vasutasok Szakszervezete honlapja igyekszik folyamatos, és naprakész tájékoztatást adni tagjaink számára. Szokta olvasni a www.vsz.hu honlapot?

(válaszok százalékos megoszlása)

egyáltalán nem	10
nagyon ritkán (negyedévente, vagy ritkábban)	32
havonta egyszer	22
hetente	25
naponta	11

A VSZ saját fejlesztése volt az a mobiltelefon, illetve egyéb mobil telekommunikációs eszközökön használható applikáció, amelynek a segítségével a nap 24 órájában azonnali segítség kérhető a szakszervezet munkatársaitól.

A tagság 10% nyilatkozott úgy, hogy már letöltötte az alkalmazást. Ez kb. 1000-1200 felhasználót jelentene, ez valószínűleg magasabb arány, mint a valódi felhasználók. Az applikációkat „árusító” áruházak (Google Play, Apple App Store, Windows Store) adatai alapján inkább legfeljebb 200 felhasználó lehet.

A különbséget az adhatja a válaszok, és a valóság között, hogy az adatfelvétel során a VSZ ügyei, szolgáltatásai iránt affinisebb válaszolók töltötték ki a kérdőívet.

12.A Vasutasok Szakszervezete kifejlesztette mobiltelefonos alkalmazást (vsz app címen található meg), amelynek segítségével a nap 24 órájában azonnali segítség kérhető a szakszervezet munkatársaiktól. Ismeri ezt az alkalmazást?

(válaszok százalékos megoszlása)

nem ismerem	45
igen hallottam róla, de nem fogom letölteni	15
igen hallottam róla, érdekelne, de a telefonom nem alkalmas ilyen alkalmazások kezelésére	30
már letöltöttem az alkalmazást	10

A válaszok azt mutatják, hogy VSZ továbbra is a hagyományos kommunikációs csatornán, a havi újságon keresztül képes leginkább elérni a tagjait. Ez azonban a szervezet dinamikájának erősen korlátokat is szab. Az internetes honlap, és az arra épülő Facebook hatásossága megkérdőjelezhető, miközben a mobiltelefonos applikáció fejlesztése az adatok alapján korai volt, és érték arányban nem tűnik hasznos döntésnek.

A magyar szakszervezeti mozgalom a létfenntartásért vívott harcban folyamatosan kénytelen volt leépíteni a vagyont. Ennek hatására alig találhatóak szakszervezeti üdülők, ezért is érdekes, hogy a VSZ Zamárdiban képes saját tulajdonában tartani egy 31 szobás, összesen közel száz ágyas, kifejezetten magas szintű szolgáltatásokat nyújtó létesítményt.

A tagság 86% mondta azt, hogy hallott erről a szolgáltatásról, ugyanakkor csak 53% ismeri is. A kutatásban nem vizsgáltuk külön, hogy ez milyen szintű ismereti fokot jelent (járt már ott, megnézte a honlapon, olvasott róla az újságban, ismerősök számoltak be róla, stb.).

**13. A Vasutasok szakszervezetének saját tulajdonú üdülője van Zamárdiban.
Halott-e róla?**

(válaszok százalékos megoszlása)

nem is hallottam róla	14
igen, de ne ismerem	33
igen ismerem	53

III.3 Tagság véleménye a szakszervezeti feladatokról

Annak érdekében, hogy egy társadalmi szervezet a fejlődési irányokról megfelelő döntést legyen képes hozni, érdemes a tagság elvárásainak figyelembevételével alakítani jövőbeli terveit.

A kutatás során ezért nem csak konkrét szolgáltatásokra vonatkozó elégedettség szintet mértünk, hanem igyekeztünk felmérni a tagság elvárásait a szakszervezettel szemben.

Ennek érdekében négy állítást fogalmaztunk meg, és kértük a válaszadókat, hogy 1-5-ig értékeljék azokat annak alapján, hogy mennyire értenek egyet az azokban megfogalmazottakkal.

Az átlag alapján a legmagasabb értéket az kapta (4), hogy erősíteni kell a szakszervezetek szolgáltatási jelleget. Mindössze 10% volt az, aki ezzel egyáltalán nem, vagy alig ért egyet.

Ezt követte az, hogy a VS által nyújtott kedvezmények jobbak, mint a többi vasutas szakszervezeté. Ez azért is fontos, mert nyilvánvalóan a szervezeti, közösségi, ideológiai identitáson kívül meghatározó „kötelelem”, hogy mit ad nekem a szervezet. A VS ebben a tekintetben, ahogy a személynél vezetői interjúkból is kiderül, komoly energiákat fektet az új szolgáltatások bevezetésére.

Erdemes, hogy van egy szűk csoport (15%), aki úgy ítéli meg, hogy szinten egyáltalán nem igaz ez az állítás. Azaz számukra nem az jelenti a kötelelemet, hogy szolgáltatási ágon a többiekhez képest többet kapnak.

Erős annak is a támogatottsága a tagság körében (52% lényegében egyetért ezzel teljesen), hogy a kedvezmények igénybevételével többet kap a tag, mint a tagsági díj összege. Ebben a tekintetben is van egy 22%-os kör, akik elégedetlenek, legalábbis a válaszuk ezt mutatja.

Talán meglepő, hogy a válaszadók több mint negyede szerint nem feladata a szakszervezeteknek, hogy kedvezményes szolgáltatásokat nyújtsanak. Ez annak a felfogásnak a visszatükröződése, amely a szakszervezetet, mint tisztán érdekképviselői szervezetet képzel el, és minden „anyag” elem megjelenését károsnak tartja.

14. Mennyire ért egyet azzal az állítással, hogy:
(1 – egyáltalán nem, 5 – teljes mértékben)

(válaszok százalékos megoszlása)

	1 egyáltalán nem	2	3	4	5 teljes mértékben	értékelések átága (1-5)
a szakszervezetnek nem feladata, különféle vásárlási kedvezmények, szolgáltatások nyújtása	30	16	28	13	13	2,6
a kedvezmények igénybevételel még több pénzt takarít meg, a szakszervezeti tag, mint amennyit a tagdíjra fizet	11	11	26	17	35	3,5
erősíteni kell a szakszervezetek szolgáltatási jelleget	3	7	16	27	47	4,0
a Vasutasok Szakszervezete által nyújtott kedvezmények jobbak, mint a többi szakszervezeté	6	9	30	23	33	3,7

III. 4 Vasutasok Szakszervezete külső kapcsolattrendszere

Ebben a részben bemutatjuk, hogy a Vasutasok Szakszervezetének milyen kapcsolattrendszere van a munkáltatókkal, más munkaadói szervezetekkel, illetve civil szervezetekkel.

Ezen kívül áttekintjük a szervezet nemzetközi jelenlétét, tagsági és partnerségi viszonyait. A vizsgálat során arra törekedtünk, hogy a hivatalos fórumok, partnerségi kapcsolatok megítélését ne csak a meglévő dokumentumok, alapszabályok, belső működési szabályok alapján végezzük el, hanem azt is megnézzük, szervezeti értelemben hogyan működnek ezek az intézmények. Az elemzés külön tárgyalja a külkapcsolatokkal összefüggő szervezeti kérdéseket.

A jelenlegi helyzet bemutatása érdekében a VSz vezetőivel személyes interjúkat készítettünk.

II. 4. 1. A külső kapcsolatokkal kapcsolatos feladatok helye a VSz szervezetében

A VSz külső kapcsolatai szervezett formában elsősorban szakszervezeti szinten, az országos szervezeten keresztül jelennek meg, ugyanakkor fel kell hívni a figyelmet arra, hogy az Alapszabály alapján a VSz szervezetén belül a nyugdíjas, valamint közép- és alapszervezetei is jogi személyek. Az SZMSZ 4.1.5. pontja például a külső kapcsolatok körében kifejezetten a területi képviselők feladatkörébe utalja az MSZOSZ megyei és regionális testületeivel és tisztviseléseivel való kapcsolattartást.

A központi szervezeten belüli feladatleépítésben az SZMSZ szintjén is elkülönül az előkészítés és a külső képviselet. Az egyes feladatok elosztása mögött a VSz vezetőinek tájékoztatása szerint a szervezet méretére tekintettel sok esetben az adott tisztiségekre megválasztott, illetve a stáb meghatározott szervezeti egységeiben feladatokat ellátó személyek személyes kvalitásai (nyelvtudása, kapcsolattrendszere) áll, azaz a vezetés és az apparátus tényleges összetétele nagyban befolyásolja az optimális szervezeti megoldások kiválasztását.

Az SZMSZ 9. pontja alapján a VSz központi munkaszervezetében az alábbi szervezeti egységek működnek: a Szervezetpolitikai Csoport, az Erdékvédelmi Csoport, a Pénzügyi és Ellátási Osztály, valamint a Titkárság. Mind a négy szervezeti egységnek feladata, hogy a köztük lévő munkamegosztásnak megfelelő rendben szakmai, szakértői háttérrel biztosítsanak a VSz tisztviselőinek és önkormányzati testületeinek, meghatározzák az ezek döntéseiből eredő feladatokat, a döntés-előkészítés és a végrehajtás tekintetében egyaránt koordináljanak és ellenőrizzenek, elemezzék a társadalmi folyamatokat, valamint a intézzék a tagok egyedi kérelmét és panaszait (SZMSZ 9.3. pont).

A munkaszervezetben belüli munkamegosztásban a Szervezetpolitikai Csoport felel az alapszabály- és SZMSZ-szerű működésért és a belső szabályzatok előkészítéséért, a szervezeteptítésért és -fejlesztésért. Kifejezetten a jelen tanulmányban tárgyalt témához kapcsolódó feladata a tagnyilvántartással és a tagkártyával összefüggő feladatok, valamint a – szervezeti lap megjelenítését is ideértve – információs, tájékoztatási feladatok ellátása. A Csoport saját jogú külső kapcsolattartási feladata, hogy szervezeteptitikai kérdésekben kapcsolatot tartson az MSZOSZ és KSZOSZ munkaszervezetével (SZMSZ 9.4. pont).

Az Erdékvédelmi Csoport feladatai közé tartozik a munkajogi feladatok összességének, így a jogsegélyszolgálatokkal összefüggő feladatok ellátása is. A Pénzügyi és Ellátási Osztály a működési feltételek biztosításán túl a gazdálkodással összefüggő stratégiai kérdésekért is felel, így gazdasági, pénzügyi tájékoztatásokat készít, illetve a megválasztott tisztviselők (pénzügyi) oktatását is ellátja (SZMSZ 9.4. pont).

Végül a Titkárság feladata a külső kapcsolatok tekintetében a sajátval való kapcsolattartás felügyelete, valamint a nemzetközi kapcsolatoknak a tartalmi és szervezési ügyekre is kiterjedő, de a gyakorlatban a legtöbb esetben az utóbbira korlátozódó intézése (SZMSZ 9.4. pont).

A VSz vezető tisztviselőinek feladatmegosztása a vizsgált ügyekben a munkaszervezetben belüli munkamegosztási rendtől független.

A VSZ elnöke felelős

- a) a szervezet nevében kötött megállapodásokért, a megállapodásokban foglalt VSZ-
t terhelő kötelezettségek betartásáért,
b) a VSZ nemzetközi tevékenységéért, valamint
c) a Magyar Vasutas Kiadásáért.

Emellett az elnökek fontos további, bár nem csak a vizsgált feladatokat érintő
jogköre, hogy a munkaszervezetben belül projekteket hoz létre, ennek vezetőjét
megbízta, és a szervezeti egységek létszámából a szükséges munkaadót biztosítja.
Közvetlen elnöki alárendeltségben működik a Titkárság és a Pénzügyi és Ellátási
Osztály (SZMSZ 9.5. pont).

A szervezetpolitikai alelnök felelős a szervezet működéséért, a szervezeteptézési,
szervezeteptézési tevékenységért, a Magyar Vasutas főszerkesztői teendőit is
ideértve az információs, tájékoztatósi feladatokat. Munkájában a Szervezetpolitikai
Csoport segíti.

A vasúti-érdekvédelmi alelnökek és a gazdasági társaságokért felelős érdekvédelmi
alelnökek kifejezetten a VSZ formalizált külső kapcsolataival összefüggésben
nincsenek előkészítő jellegű feladatai, bár természetesen a munkáltatókkal, illetve a
kormányzattal való kapcsolattartás mindkét tisztség tekintetében szükségesszerű
(SZMSZ 9.5. pont).

A **képviselési rendet** az SZMSZ külön és részletesen szabályozza (SZMSZ 15.
pont), minthogy a képviselési jogkörök elosztásának elsődleges szervezőelőve
természetesen a hierarchia és a protokoll. Képviselési jogosultsággal a partner
szerveknek és intézményeknek az elnökség tagjai rendelkeznek.

A VSZ elnöke képviseli a szervezetet

- a) az „államhatalmi és államigazgatási szervek vezetése”,
b) a VSZ működési körébe tartozó munkáltatói szervezetek vezetése,
c) az MSZOSZ vezető testületei, az MSZOSZ közlekedési részszövetsége,
d) a KSZOSZ vezető testületei felé, valamint

e) a nemzetközi kapcsolatokban elvi, politikai ügyekben, f) nemzetközi szövetségekben,

g) társzakszervezetek vezetői, valamint a vasúton működő szervezetek, illetve az MSZOSZ-hez és KSZOSZ-hez tartozó tagszervezetek és a más szövetséghez tartozó szervezetek fele,

h) a sajtó fele, és végül

i) a VSz pénzügyi gazdálkodási körébe tartozó partnerek fele.

A szervezetpolitikai alelnök látja el a képviselét

a) az MSZOSZ és a KSZOSZ vezető testületeiben, bizottságaiban,

b) a működési területén tevékenykedő intézmények, biztosítók, egyesületek, alapítványok, kulturális, üdültetési intézmények, civil szervezetek, valamint

c) a hatósági jogkörű állami szervezetek fele, továbbá

d) ellátja az operatív képviselét a nemzetközi kapcsolatokban.

A vasúti érdekvédelmim alelnök képviseli a VSZ-t

a) a feladatkörrel rendelkező minisztériumokkal szemben (az elnökkel történt egyeztetést követően),

b) a vasúttársaságok vezetése, gazdasági társaságok vezetése fele,

c) az Országgyűlés bizottságaiban (ismét csak az elnökkel egyeztetve),

d) hatósági jogkörű állami szervezetekkel való kapcsolatokban,

e) a politikai pártok frakciói fele, valamint

f) a szakmai képviseltek, intéző bizottságok, tagozatok működési területén.

A gazdasági társaságokért felelős érdekvédelmi alelnöke eljár

a) a feladatkörrel rendelkező minisztériumokkal szemben (az elnökkel történt egyeztetést követően),

b) vasúttársaságok vezetése, gazdasági társaságok, alapítványok tulajdonosai,

c) vasút-egészségügyi intézmények, szervezetek tulajdonosai, vezetése, valamint

d) az Országgyűlés bizottságai fele (ez utóbbit itt is az elnökkel egyeztetve teszi),

e) hatósági jogkörű állami szervezetekkel való kapcsolatokban,

f) a politikai pártok frakciói fele, valamint

g) a Jármyajavítók és az Egészségügyi IB és működési területén, illetve

h) a szakmai képviseltek, intéző bizottságok, tagozatok működési területén.

A területi képviselők vezetői is rendelkeznek önálló képviselési joggal

a) a területi képviselőkhez tartozó alapszervezetek működési területén lévő

munkáltatói szervezeti egységek vezetői,

b) az önkormányzatok,

c) a társzakszervezetek területi szervezeti egységei,

d) az MSZOSZ területi és regionális szervezetei, szakbizottságai,

e) a civil szervezetek,

f) az állami szervek, hatóságok helyi szervezetei,

g) a határ-menti nemzetközi partner szervezetek

felé.

Végül a VS szakmai képviselőinek vezetői

a) a szakmai képviselőkhez tartozó alapszervezetek működési területén lévő

munkáltatói szervezeti egységek vezetői,

b) a társzervezetek szakmai szervezeti egységei,

c) az MSZOSZ és a KSZOSZ szakbizottságai,

d) civil szervezetek,

e) állami szervek, hatóságok (az érdekvédelmi alainökökkel egyeztetett módon),

valamint

f) nemzetközi partner szervezetek felé képviselik a szervezetet.

Bár a fentiek szerinti képviselési rend számos átfedést, párhuzamos képviselési jogkört tartalmaz, ám ez önmagában – a szervezet méreteire és a vezetők közötti kialakult munkamegosztásra tekintettel – a VS vezetőinek tájékoztatása alapján sem pozitív, sem negatív hatásköri vitákat nem okoz.

II.4.2. A VSz jelenlegi kapcsolatépítési politikája

A kapcsolatok fejlesztéséről a következőket tartalmazza a bevezetőben már idézett Középtávú Program 6. pontja:

Altalában az összefogásról: „Keresünk és támogatunk minden kapcsolatot, mely erősíti az összefogást, és ez által javítja érdekvédelmi erőnket.”

Az európai szintű együttműködésben való részvételről: „Lobby-tevékenységünk európai szinten történő erősítése érdekében szükséges, hogy közvetlenebb kapcsolatot építsünk ki az Európai Közlekedési Dolgozók Szövetségével és az Európai Szakszervezeti Szövetséggel (ETUC). Nemzetközi szinten a befolyásos európai, és a több kontinens munkavállalóit tömörítő szövetségekhez való tartozásunk kínálta lehetőségeket továbbra is ki kell használnunk, elsősorban a szakértői projektekből való aktív részvételrel.”

A regionális együttműködésről: „Kiemelt kapcsolatot kell fenntartanunk a kárpát-medencei és más velünk együttműködést kereső szakszervezetekkel. Kiemelt fontosságúnak tartjuk az Európai Vasutas Szakszervezetek Allandó Konferenciáját és a visegrádi országok vasutas szakszervezeteinek együttműködését.”

A munkavállalói érdekképviseleti rendszerrel: „A Vasutasok Szakszervezete az MSZOSZ egyik, a létszám, tagdíjbefizetés és akcióképesség alapján meghatározó tagja, ezért elvárjuk, hogy szervezetünk súlya tükröződjön az MSZOSZ tevékenységében is. Az országos érdekegyeztetés fórumainál továbbra is kezdeményezzük a „potyautas” kérdés jogi úton történő megoldását, amelyre Európa szerte számos megoldást alkalmaznak.”

Az ágazati érdekképviseleti együttműködésről: „A közlekedésben dolgozó munkavállalók érdekvédelme érdekében erősíteni kell a közlekedési Szakszervezetek Országos Szövetségét.”

Végül a más szervezetekkel való együttműködésről: „Az elmúlt évek különböző mellékvonal-bezárásaival összefüggésben nyugodtan elmondható, hogy konstruktív együttműködés alakult ki az érintett önkormányzatokkal, országgyűlési képviselőkkel és civil tömörülésekkel. A VSZ céljainak eléréséhez a kapcsolatokat fenn kell tartani, sőt a lehetőségekhez mérten tovább is kell fejleszteni!”

A középtávú program tehát a kapcsolatok építésének, fejlesztésének általános igénylésén túl a nemzetközi szinten az európai ernyőszervezetekben a szakértői projektekből való aktív részvételt emeli ki elsődleges célként, kiemelt figyelmet

munkavállalói érdekképviseletek.

közlekedési, polgári légiközlekedési, halászati és turisztikai szolgáltatási közlekedési és logisztikai, tengeri közlekedési, kikötői és dokkmunkás, folyami közlekedési ki. Az ETF által összefogott szervezetek között vannak vasúti, közúti európai integráción kívüli közép- és kelet-európai országok szakszervezetei között tagszervezetei az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térség országai mellett az összefogásával – alakult össze európai szakszervezeti ernyőszervezet, amelynek Az ETF 1999 júniusában – két, korábban független szövetség tagjainak

munkájában.

Federation, a továbbiakban: ETF), illetve részt vesz az ETF vasúti szekciójának a Közlekedési Dolgozók Európai Szövetségének (European Transport Workers' A külföldi kapcsolatok tekintetében meghatározó jelentőségű, hogy a VSz 2001 óta tagja

nyelvtudással és affinitással rendelkező szakemberek alacsony száma.

külföldi kapcsolatok aktív építését jelentősen korlátozza a szervezetben a kellő szintű egyetlen tagja foglalkozik, ám ő sem teljes munkaidőjében. A gyakorlatban a túlnyomó többségében ellátó hivatalban lévő elnökön kívül a munkaszervezet Kifejezetten nemzetközi kapcsolatokkal jelenleg a tényleges képviselést az esetek

nemzetközi tevékenységét (Alapszabály VI. § 8.2. pont).

előnköszvényen kívül nyugszik: a Választmány határozza meg és ellenőrzi a VSz aelnökök közreműködésével zajlik. Az elvi irányítás lehetősége ugyanakkor az szervező szerepe mellett az elnök személyes irányításával, a szervezettfejlesztési- A nemzetközi együttműködés tehát az SZMSZ alapján a Titkárság előkészítő-

11.4.3. Nemzetközi kapcsolatok

fejlesztendőnek ítélte.

civil szervezetekkel és az önkormányzatokkal fenntartott együttműködést terepéknél a Közlekedési Szakszervezetek Országos Szövetségét jelöli meg, míg a beleszólást kíván a VSz-nek, a közlekedési érdekvédelmi együttműködés elsődleges rendeltetése a regionális együttműködésre, itthon az MSZOSZ-ban komolyabb

Az brüsszeli székhelyű ETF az egyetlen európai szintű közlekedési szakszervezeti szövetségként jelenleg 2,5 millió közlekedési dolgozót képvisel 231 közlekedési szakszervezeten keresztül, 41 európai országból. Az ETF az Európai Szakszervezeti Konföderáció (European Trade Union Confederation, ETUC) részese, illetve elismert szociális partner az Európai Szociális Párbeszéd rendszerében, így komoly szerepet lát el az ágazati munkavállalók képviselésében az Európai Bizottság, a Miniszterek Tanácsa, az Európai Parlament, a Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága fele.

A VSz aktívan részt vesz az ETF tevékenységében: 2013 májusában Papp Zoltán, a VSz elnökét – négy-négy évre – az ETF menedzsment bizottságának és végrehajtó bizottságának tagjává egyaránt megválasztották, Hercegh Mária pedig a VSz jelölése alapján az ETF Női Bizottságának újabb ciklusra a tagja lett. 2013-ban az ETF főtájkára látogatott Magyarországra a VSz tagságával működő közlekedési Szakszervezetek Országos Szövetségének (a továbbiakban: KSZOSZ) a meghívására.

Az ETF tagdíja évi 1,2 millió forint – taglétszámarányos – tagdíjkiadással jár a VSz-nek, amit a VSz vezetése a nemzetközi szervezet által nyújtott lehetőségekkel arányosnak tart, ugyanakkor további – ennél jelentősebb kiadással járó – nemzetközi szervezetekbe való belépésnek nem látja értelmét és hasznát.

A VSz az MSZOSZ tagjaként részese a nemzetközi szakszervezeti konföderációkat tömörítő Szakszervezeti Világszövetség (International Trade Union Confederation, ITUC) működésének is.

A visegrádi országok vasutas szakszervezetei között rendszeres, évi több egyeztetést és közös rendezvényeket is magában foglaló, bár önálló szervezeti keretekkel nem rendelkező szakmai együttműködés és konzultáció zajlik, ami azonban a négy ország jelentősen eltérő földrajzi helyzetéből adódóan a VSz vezetőinek értékelése szerint kevésbé alkalmas közös cselekvésre vagy igazán hatékony érdekérvényesítésre.

A VSz még 1994-ben kezdeményezte az Európai Vasutas Szervezetek Állandó Konferenciájának létrehozását, amely egy tagdíj nélkül működő, laza együttműködés keretében évente egy alkalommal azóta is lehetőséget biztosít a kelet-, közép- és dél-európai vasúttársaságok munkavállalóinak találkozására.

Kétoldali nemzetközi kapcsolaterősítésre a VSz nem fektet hangsúlyt, a nemzetközi szervezeteken kívül, multilaterális regionális együttműködésbe sem illeszkedő kapcsolatokból a vizsgált időszakban néhány egyedi tanulmányút, konferencia és hasonló rendezvény szerepel csak a beszámolóban és az áttekintett szervezeti dokumentumok között.

A VSz nemzetközi tevékenységéről évente jelentés készül. Az elmúlt évekre vonatkozó jelentések áttekintése alapján a nemzetközi kapcsolattartás ugyan összességében intenzív, a VSz vezetői kétheti-havi összességében kétheti rendszerességgel vesznek részt valamilyen nemzetközi programon, ezek többsége azonban ETF-es testületi ülés vagy más, szűkebb meghívotti körrel működő szakmai rendezvény, valamivel kisebb, de még mindig jelentős része pedig az ETUC keretében zajló konferencia vagy egyéb szakmai rendezvény. A szakértői projektek a középtávú stratégiában előirányzott kiemelt kezelésének nincs egyértelmű nyoma.

Az európai szintű együttműködés a regionális kapcsolatokban, illetve jó gyakorlatok (többek közt a munkavállalói stressz élettanai hatásainak mérésére irányuló leterheltségi vizsgálatok) meghonosításában jelentős ösztönzést, azonban – többek közt a nyelvi akadályok miatt – a tagság széles körét érintő együttműködési formák nem alakultak ki. A nemzetközi kapcsolatokból fakadó információs előnyök és háttérismerek gyakran megrekednek a vezetés szintjén, komoly nehézségekbe ütközik a tapasztalatok és a pozitív hatások szétterítése a szervezetben.

II.4.4. Kormányzati és egyéb államszervezeti kapcsolatok

Formális kormányzati, államigazgatási kapcsolatokkal a VSz – ágazati, kormányzati részvételrel működő érdekegyeztető fórum hiányában – kizárólag a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségén (a továbbiakban: MSZOSZ) keresztül, a szakszerzeti szövetség tagszervezeteiként rendelkezik.

Az MSZOSZ a munkavállalói oldal alkoto hét szakszervezeti szövetség egyikeként tagja a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsnak (a továbbiakban: NGTT), amely egyebek között az Országos Erdekegyeztetési Tanács jogutódjaként működik. Az NGTT működésének jellegére és a közreműködés közvetett jellegére tekintettel a VSZ számára az NGTT érdemi konzultációs lehetőséget kevésbé jelent, különös tekintettel arra, hogy az NGTT munkájában a kormányzat eleve csak megfigyelőként van jelen,

Ugyanígy az MSZOSZ-en keresztül részese a VSZ a tripartit érdekegyeztetést ténylegesen végző, a nemzetgazdasági szintű bértárgyalásoknak szervezeti keretet adó, a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumának (a továbbiakban: VKF).

A VSZ eseti jelleggel, ám rendszeresen folytat ugyanakkor egyeztetéseket államtitkári, illetve szakmai vezetői szinten a vasutasok munkakörülményeit érintő egyéb szabályozási területekért felelős minisztériumokkal, elsősorban természetesen a vasúti közlekedésért és az állami tulajdonú munkaadók feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáért felelős Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal és a munkajogi jogalkotásért felelős Nemzetgazdasági Minisztériummal.

Az említett szervezetek keretein kívül a jogalkotással kapcsolatos konzultációk tekintetében a VSZ helyzete – számos más nem kormányzati szervezethez és érdekképviselőhöz hasonlóan – kifejezetten rossz. A VSZ ugyanis nem rendelkezik jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXCV. törvény 13. § (1) bekezdése szerinti stratégiai partnerségi megállapodással, így vele jogszabálytervezetek előkészítésével összefüggésben külön egyeztetési kötelezettség ezen az alapon nem áll fenn. A stratégiai partnerek privilegizált körén kívül viszont az érdekvédelmi tevékenységnek, de általában a jogalkotás előkészítésében való bármilyen fogmában való részvételnek sem kedvez, hogy a nyilvánosság előtti egyeztetés a kormányzati döntés-előkészítés egyre inkább rögzülő gyakorlatában sokszor elmarad vagy formális lesz.

A VSZ elsősorban a többszöri vonatkozásos idején folytatott rendszeresebb együttműködést települési önkormányzatokkal, illetve a Vasutas Települések szövetségével. Az ezen együttműködések elmélyítésére vonatkozó programcél ellenére azonban a VSZ-nek említésre méltó intenzitású, a napi ügyintézés szintjét meghaladó kapcsolata más állami szervezetekkel vagy helyi önkormányzatokkal az elmúlt időszakban nincs.

11.4.5. Munkavállalói fórumok

A VSZ-nek az Alapszabályban rögzített célja, hogy „a működési területén tevékenykedő, bíróság által nyilvántartott más munkavállalói érdekképviseleti és egyéb – a tevékenységét elősegítő – szervezetekkel együttműködésre törekszik” (Alapszabály 11. 5. pont), célja továbbá „fellépni a szakszervezeti mozgalom megosztottsága ellen” (11. 3.). A VSZ ezzel összhangban részt vesz a szakszervezetek közötti együttműködésben úgy ágazati, mint ágazatközi szinten.

A VSZ 2011. január 1-je óta volt tagja a KSZOSZ-nek, amely 1996-ban alakult, és – változó tagszervezeti körrel – a közlekedési szakszervezetek együttműködésének ad szervezeti keretet. A VSZ-en kívüli tagszervezetek: Teherfuvarozók Európai Szakszervezete, Városi Közlekedési Szakszervezetek Szövetsége, Pályavasúti Dolgozók Szakszervezete. A VSZ elnöke a KSZOSZ társelnöke. A VSZ várakozásait azonban a szervezet nem váltotta be. A VSZ aktuális szövetségi politikájának belső értékelése szerint a KSZOSZ ugyan ülései alkalmával igyekezett életre hívni a közlekedési Kerekasztalt, keresve a kapcsolatot a politikai pártokkal, azonban a kormányzó pártok nem mutattak érdeklődést az együttműködési felhívásra, az ellenzéki pártokkal folytatott egyeztetések pedig önmagukban nem okozhattak áttörést, így gyökeres változások elérése esélytelenné vált. Erre tekintettel a VSZ az ágazati együttműködésben a KSZOSZ helyett új lehetőségek fele fordult.

A VSZ alapító tagja lett a Vasutas Szakszervezetek Szövetségének (a továbbiakban: VASZ). E szervezet, amely a Mozdonyvezetők Szakszervezetét, a VSZ-t és a Vasúti Dolgozók Szabad Szakszervezete Szolidaritást, azaz a három legnagyobb vasutas szakszervezetet tömöríti, 2013. január 31-én jött létre, és a vasúti ágazaton belüli szakszervezeti együttműködést, közös álláspontok képviseletét, illetve a tevékenység

koordinációját szolgálja. Már az VASZ tárgyalta a MÁV Csoportnál a 2014. évre szóló bérfejlesztési javaslatot, illetve a három szervezet közösen dolgozott a Munka Törvénykönyvének módosításán, a MÁV-START Zrt.-nél a 2014. márciusi Üzemi Tanács és Munkavédelmi Bizottsági választásokon pedig a tagszervezetek közös jelölteket állítottak és közös kampányt folytattak.

Az VSZ tagja az MSZOSZ-nek, elnöke tagja az MSZOSZ elnökségének. A VSZ emellett – szintén az MSZOSZ-ben fennálló tagságára tekintettel – a Magyar Szakszervezeti Szövetségnek (a továbbiakban: MASZ) is részese, illetve az MSZOSZ és az MASZ-t alapító másik két szakszervezeti konföderációnak a MASZ keretében tervezett egyesülése esetén tagja lehet.

II.4.6. Munkaadói fórumok

A VSZ a **Vasúti Érdekegyeztető Tanács** (a továbbiakban: VET) tagjaként intézményesített keretek között vesz részt a vasutas szakszervezeteknek a Magyar Államvasutak Zrt.-vel folytatott egyeztetéseiben. A VET kevésbé formalizált működésű, viszont a vasút szervezeti átalakításai ellenére évtizede érdemben változatlan keretek között működő egyeztető fórum, amely ugyanakkor kormányzati részvétel vagy képviselői hiányában kizárólag cég szinten kezelhető kérdésekben történő érdemi konzultációra alkalmas.

A VSZ emellett – a Vasúti Koalíció tagjaként, amelyet a Pályavasúti Dolgozók Szakszervezetével együtt alkot) részese volt a **Vasútszállítási Alágazati Párbeszéd Bizottság** (VAPB) tevékenységének.

A VAPB az ágazati párbeszéd bizottságokról és a középszintű szociális párbeszéd egyes kérdéseiről szóló 2009. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Áptv.) szerinti szociális párbeszéd bizottság, az vasúti szállítás alágazatban jogszzerűen működő szociális partnerek középszintű együttműködési és érdekegyeztető fóruma, amely az Helyközi vasúti személyszállítás és a vasúti áruszállítás nemzeti gazdasági alágazatokban/szakágazatokban jött létre. Ágazati párbeszéd bizottság a vasúti érdekegyeztetésben nem működik [az Áptv. 2. § (3) bekezdése alapján „[e]gy nemzeti gazdasági ágban, ágazatban, alágazatban, szakágazatban egy bizottság

jöhét létre", így nem is működhet], a közúti személy- és áruszállítás középszintű

érdekegyeztetési fóruma szintén egy külön alágazati párbeszéd bizottság.

Az ágazat-alágazat megkülönböztetés háttérében a középszintű érdekegyeztetés törvényi kereteit meghatározó Abtv. rendelkezései állnak, amelyek szerint a szociális párbeszéd bizottság kétoldalú – munkáltatói és munkavállalói érdekképviselők részvételével az e törvény által előírt módon létrejött – fórum, amely működhet egy vagy több nemzeti-gazdasági ágra, ágazatra, alágazatra, szakágazatra, illetve a munkavállalók meghatározott csoportjaira kiterjedően. A három számjegyű TEAOR-kóddal leírt gazdasági tevékenységek (mind a vasúti teherszállítás, mind a vasúti áruszállítás ilyenek) alágazati szintet jelentenek [26. § 2. pont és 9. pont c) alpont]. Tekintettel ugyanakkor arra, hogy a törvény az egyébként ágazati lehatárolást követő rendelkezéseit rendre értelmező közbevetések és rendelkezések terjesztik ki az alágazatokra és a szakágazatokra, az ágazat és az alágazat közti megkülönböztetésnek, és így annak a ténynek, hogy a VAPB „csak” alágazati, és nem ágazati párbeszéd bizottság, gyakorlati jelentősége a jogkörök tekintetében nincs, presztízsben viszont nyilvánvalóan van.

A VAPB célja szociális párbeszéd bizottságként az alágazatban működő szervezetek érdekképviselői tevékenységének elősegítése, a szociális partnerség erősítése, alágazati megállapodások megkötése. Munkaadói oldalon a VAPB alapító szervezete a Magyar Vasúti, Víz- és Légitörzsekezesi Szövetség, munkaadói oldalon pedig a további tagok a Vasúti Dolgozók Szabad Szakszervezete és a Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezete, emellett tanácskozási joggal vesz részt a munkában a Mozdonnyvezetők Szakszervezete és a Vasutasok Független Szakszervezeti Szövetsége.

A VAPB-ban a szociális partnerek saját deklarációjuk szerint a vasútszállítás alágazati szintű társadalmi párbeszéd erősítése és fejlesztése, illetve a szociális párbeszéd intézményrendszerének létrehozása, kiépítése és működtetése érdekében egymás kölcsönös elismerésén, érdekeik tiszteletben tartása alapján működnek együtt.

A szociális partnerek kiemelt figyelmet a következő területekre kívánnak fordítani a VAPB működése során:

- a) a Vasútszállítási alágazat/szakágazat nemzetgazdaságban betöltött szerepének, elismertségének növelésére, arculatának pozitív kialakítására és közvetítésére,
- b) az alágazatot és a munka világát érintő jogszabályokra,
- c) a foglalkoztatás-, bér- és jövedelempolitikára,
- d) oktatásra, képzésre,
- e) környezetvédelemre
- f) munkahelyi egészségre és biztonságra, munkavédelemre,
- g) munkaidőre és annak beosztására,
- h) létszámbővítés miatt elbocsátott munkavállalók elhelyezkedésének segítésére,
- i) alágazati kollektív szerződésre,
- j) az EU-ban működő ágazati párbeszéd bizottságokban való munkára/ munkában való bekapcsolódásra,
- k) a szociális béke fenntartása érdekében az alágazatban alkalmazható konfliktuskezelési (és megoldási) módszerek kidolgozására.

A VAPB működése az ágazaton belüli érdekegyeztetés rendszer dinamikájának megfelelően szakaszosan változó aktivitást mutat, a terület legfontosabb feladatát képező, már a VAPB megalakulásakor célként kitűzött Alágazati Kollektív Szerződés megkötésének előkészítését pedig külön is hátráltatta, hogy a bizottság reprezentativitásának elismerésére vonatkozó eljárás elhúzódott. Az Alágazati Kollektív Szerződéstől egyébként a képviselt szervezetek azt várták, hogy az „hozzájárulhat a feketemunka visszaszorításához, és egyes magán vasúttársaságok ebből adódó piaci helyzetelőnyének felszámolásához is”.

A VAPB ezért 2012-ben *Ágazati Kollektív Szerződést előkészítő munkabizottság* létrehozásáról döntött, oldalkanként 3-3 fő részvételével. A Bizottság – mint arról a VAPB hozzáférhető legfrissebb, 2013-as beszámolója tájékoztat – 2013. I. félévben kiemelt feladatának tekintette egy egységes alágazati kollektív szerződés tervezetnek összeállítását, megvitatását, és az alágazati KSZ megkötésének előkészítését. Ez a munka végül 2013 végére a szerződés szövegére vonatkozó – alternatív, párhuzamosan született munkavállalói és munkáltatói – javaslatok előkészítéséig jutott. Az egész alágazatra kiterjedő konszenzus kialakítását nagyban

akadályozta egyébként ebben az időszakban, hogy az állami tulajdonban álló vasúttársaságok szervezetét érintően ekkor tervezett (végül végre nem hajtott) átalakításokra tekintettel a munkáltatói oldalon nem is volt elköteleződés az Állagazati Kollektív Szerződés rövid időtávon belüli megkötésére.

A VAPB tevékenysége az oldalközi egyeztetések lebonyolítása mellett szakmai rendezvények megszervezésére és külső szakmai rendezvényeken való részvételével lehetőségének biztosítására is irányul. Így a VAPB és a MÁV Zrt. közös szervezésében és finanszírozásában került sor **2013. július 18-án az „Esélyteremtő gondolkodás”** című konferenciára, de biztosított lehetőséget a testület tagszervezetei számára hazai munkajogi szakmai konferenciákon való részvételre, valamint szintén 2013-ban külföldi (ausztriai) tanulmányútra is.

A Vasutasok Szakszervezete célnak tekintette 2011-2015. közötti időszakra szóló programjában, hogy létrehozzák az ágazati párbeszéd fórumát. Annak érdekében, hogy a törvényi feltételeknek megfelelően lehessenek voltak megállapodásra jutni egy másik szakszervezettel, és Vasúti Koalíció néven összefogtak a Pályavasúti Dolgozók Szakszervezetével. A VAPB tevékenysége nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, ezért annak fenntartása ebben a formában nem volt a VSz érdeke. Ezért 2014. február 19-ei hatállyal felmondták a Vasúti Koalícióna vonatkozó megállapodást. Erről a tényről 2014. április 8-án tájékoztatták az Ágazati Részvételi Megállapító Bizottságot (ARMB). Az ARMB törvényi feladata alapján megállapította 2014. április 30-án hozott határozatában, hogy „Az Ágazati Részvételi Megállapító Bizottság megállapítja, hogy a Vasúti Koalíció részvételi joga, döntési joga és reprezentativitása a Vasútszállítási Állagazati Párbeszéd Bizottságban megszűnik.”

A VSz szervezett munkáltatói kapcsolattartásának legfontosabb elemei az egyes munkáltatókkal megkötött kollektív szerződésekkel létrehozott egyeztetési fórumok. A VSz honlapján teszi közzé a közreműködésével létrejött kollektív szerződések, illetve az ezekhez kapcsolódó együttműködési megállapodások mindenkor hatályos szövegét: ezek alapján az esettanulmány elkészültek a kollektív szerződések alapján működtetett egyeztetési fórumok az alábbiak voltak:

a) A MÁV-START Zrt.-vel fennálló kollektív szerződés⁷ általános hatáskörű egyeztetési fórumként a **MÁV-START Vasúti Érdekegyeztető Tanács** (a továbbiakban: MÁV-START VÉT) létrehozásáról és működetéséről rendelkezik, amelyet a 12. § alapján „a MÁV-START Zrt. és a MÁV-START Zrt.-nél képvisellel rendelkező, kollektív szerződés kötéseire jogosult szakszervezetek a társasági szintű munkaadói kapcsolatokat, valamint „választ és megoldást találjanak” a MÁV-START Zrt. munkavállalóit érintő átfogó, valamint alapvető gazdasági-, jogvédelmi-, szociális- és munkaadói kérdésekre. A VÉT keretében történik a MÁV-START Zrt. munkavállalóit érintő kollektív tárgyalások lebonyolítása, és annak eredményeként a MÁV-START Zrt. kollektív szerződésének, valamint a kollektív szerződés erejű megállapodásoknak a megkötése, illetve módosítása.

A MÁV-START VÉT tagjai a munkáltató és a MÁV-START Zrt.-nél képvisellel rendelkező, kollektív szerződés kötéseire jogosult szakszervezetek. A VÉT ülésein „tárgyalási jogal” jelen lehetnek a munkáltatónál képvisleti jogal rendelkező, kollektív szerződés kötéseire nem jogosult szakszervezetek is. A MÁV-START VÉT döntéseit egyhangúlag hozza, ennek megfelelően a testület akkor határozatképes, ha a munkáltató és a MÁV-START Zrt.-nél képvisellel rendelkező, kollektív szerződés kötéseire jogosult szakszervezetek az ülésein jelen vannak. A testület üléseit eltérő megállapodás hiányában havonta tartja, de a kollektív szerződés rögzíti a rendkívüli ülés kezdeményezésére vonatkozó eljárásrendet is.

A MÁV-START Zrt.-nél a kollektív szerződés alapján „hasonló célból” helyi szinten további érdekegyeztető szervek működhetnek (12. § 11. bekezdés).

A szakszervezetekkel való kapcsolattartás alapelvei között, a 6. §-ban rögzíti továbbá e kollektív szerződés, hogy a „felek közötti kapcsolat rendszeres és folyamatos”.

⁷ MÁV-START Zrt. Kollektív Szerződés, hatályos: 2014. január 1-jétől, közzétéve: MÁV-START Értésterítő, 2014. kiadás szám 1.

Végül a 79. § (5) bekezdése szerint "[a] MÁV-START Zrt. paritásos alapon

Esélyegyenlőségi Bizottságot működtet".

b) A MÁV Zrt. kollektív szerződése⁸ nagyban hasonló egyeztetési fórumrendszerintézményesít. A **MÁV Zrt. Vasúti Érdekegyeztető Tanácsára** vonatkozó rendelkezések (14. §) ebben a kollektív szerződésben szövegszerűen azonosak azzal, amit a MÁV-START Zrt. esetében rögzítettek a partnerek. Az esélyegyenlőségi bizottságra vonatkozóan is megtalálható az analóg szabály (79. § 3. bekezdés), azzal azonban, hogy itt a paritásos jellegget nem mondja ki a kollektív szerződés, viszont "[a] Bizottság hatáskörét, összetételét, eljárásának módját és egyéb szabályait a Felek kollektív megállapodásban rögzítik".

A MÁV Zrt. esetében az általános együttműködési kötelezettséget kölcsönösen rögzítették a munkaadók és a munkavállalók: a munkáltató és a szakszervezetek között fennálló együttműködési megállapodás⁹ szerint ugyanis a felek "a kialakult problémákat, konfliktusokat az érdekegyeztetés valamennyi szintjén elsősorban tárgyalásos formában kezelik" (6.4. pont).

c) A MÁV Szolgáltató Központ Zrt.-vel kötött kollektív szerződés¹⁰ szintén rendelkezik egyeztető fórum működteséről (13. §), a szabályozás érezhetően itt is azonos törőitakad, mint a MÁV-START és a MÁV esetében, azonban a konkrét megoldások lényegi pontokon eltérnek.

A MÁV Szolgáltató Központ Zrt. Társasági Érdekegyeztető Tanácsa (a továbbiakban: MÁV Szolgáltató Központ Zrt. TÉT) munkájában ugyanis csak a kollektív szerződés megkötésére jogosult szervezetek vesznek részt (hiányzik tehát a többi szakszervezet tanácskozási jogú részvételét megteremtő szabály), az elnökítésrendjére vonatkozó – elérő megállapodás hiánya esetén alkalmazandó – fősabályit pedig nem a munkáltatót, hanem a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. TÉT tagjaitülésenként váltakozóan – a TÉT tagjainak teljes elnevezése szerinti ABC sorrendnek

⁸ A MÁV Zrt. határozatlan időtartamra szóló Kollektív Szerződése (egységes szerkezetben a 2014. június 6. napjától hatályos módosításokkal)
⁹ Együttműködési Megállapodás a MÁV Zrt. munkavállalóinak egyes foglalkoztatási kérdéseiről és a munkautyi kapcsolatokról, 2014. január 14.
¹⁰ A MÁV Szolgáltató Központ Zrt. határozatlan időtartamra szóló, Kollektív Szerződése a 2014. július 2-án elfogadott módosításokkal (dőlít betűvel) egységes szerkezetben

megfelelően – bízva meg az elnöki feladatok ellátásával. Végül ez a kollektív szerződés abban is eltér a fenti kettőtől, hogy nem rendelkezik további érdekegyeztető szervek létrehozásának a lehetőségéről.

Az esélyegyenlőségi bizottságra vonatkozó szabályok (65. § 4. bekezdés) a MÁV Zrt.-ben követett megoldással egyeznek meg, mint ahogy a munkáltató-szakszervezetek együttműködési megállapodás¹¹ konfliktusrendezési szabálya is (szintén a 6.4. pontban) szövegszerűen azonos a két munkáltató esetében.

d) A MÁV FKG Kft.-vel kötött kollektív szerződés¹² alapvetően eltér a korábban ismertettektől: semmilyen fórumrendszert nem intézményesít ugyanis, mindössze a szakszervezetekkel való kapcsolattartás alapelvei között, a 6. §-ban rögzíti, hogy a „felek közötti kapcsolat rendszeres és folyamatos”, a 7. § (2) bekezdésben pedig azt, hogy a munkáltató valamennyi, nála képvisellelrel rendelkező szakszervezet esetében „érvényre juttatja a szakszervezeti esélyegyenlőség elvét”.

e) A GYSEV-nél megkötött kollektív szerződés¹³ sem hoz létre fórumot a munkáltató és a szakszervezetek közötti egyeztetésre. Ugyanakkor a 6. § a felek közötti kapcsolatrendszerben a kollektív szerződéssel szabályozott témakörben tett javaslatokra mindkét oldal számára egyhavi tárgyalási időközt ír elő (azaz ennyivel a megtárgyalás előtt kell a képviseltekkel egyeztetett álláspont kialakítása érdekében a javaslatot a másik félnek megküldeni. Ez az időtartam csak közös elhatározással szűkíthető.

11.4.7. Egyéb kapcsolatok

A VSz más, a fenti csoportok valamelyikébe be nem sorolható szervezettel vagy egyéb jogi személlyel intézményesült kapcsolatot nem tart fenn. Nem áll fenn hasonló kapcsolat sem vasút-, illetve közlekedésszakmai szervezetekkel, sem vasútbarát szervezetekkel.

¹¹ Együttműködési Megállapodás a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. munkavállalóinak egyes foglalkoztatási kérdéseiről és a munkaiügyi kapcsolatokról, 2014. január 22.

¹² A MÁV Felelősség-karbantartó és Gépjavító Kft. kollektív szerződése, Jászkiás, 2014.

¹³ A Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt. 1993-tól hatályos kollektív szerződése, kiadva 2014 február

Eseti jellegű együttműködést folytat viszont a VSz szakmai civil szervezetekkel, így például konkrét program mentén az elmúlt években együttműködött egy környezetvédelmi civil szervezettel, a Levegő Munkacsoporttal. Szintén eseti, ügyalapú konzultációk zajlanak a politikai pártok képviselőivel.

IV. Az esettanulmány megállapításainak elemzése

IV.1 Szolgáltatási csomag

A Vasutasok Szakszervezete által minden tagnak biztosított szolgáltatási csomag tartja a legfontosabbnak (a lista maga, illetve a megfogalmazások a VSz honlapjának sokrétű, de a szervezet tagoknak szóló kommunikációjában következő elemeket vonatkozó aloldaláról származnak):

- „Minden VSz-tagnak jár a havonta 15000 példányban megjelenő **Magyar Vasutas** című újság, amelyből tájékozódhatsz a szervezet érdekvédelmi munkájáról és a szolgáltatásokról;
- munkaügyi kérdésekben a VSz-tagok igénybe vehetik a területi képviselők mellett működő **ingyenes jogsegélyszolgálatot**;

- a VSz tagok az egész világra 24 órán át kiterjedő **SIGNAL-csoportos** balesetbiztosítást nyújtunk, amelynek díját a tagdíj tartalmazza.
- a VSz-tagok olcsóbban köthetnek csoportos élet-, lakás és gépjármű kötelező biztosítást a **SIGNAL Biztosítóval**.

- a CIB Banknál, ERSTE Banknál és a Budapest Bank kedvezményes folyószámla-vezetési szerződést köthetnek;
- tagok kedvezményes **Vodafone**-tarifával beszélgethetnek mobiltelefonon. Azok tagok, illetve családtagok, akik a VSz flottát előfizetik ingyen beszélhetnek egymással.

- a **Praktiker** összes magyarországi áruházában a meghatározott hétvégeken **10% kedvezménnyel** vásárolhatnak, az áruházakban az adott időpontban megvásárolható valamennyi termék vételárából – beleértve az akciós termékeket is (kivéve az élelmiszereket, illetve a kiárúsításos termékként megjelölt leárazott termékeket).
- az **EDC** kedvezményt nyújtó hálózatahoz tartozó cégeknél a VSz-tagok olcsóbban vásárolhatnak.

• tagok jogosultak központi temetési segélyre, kártérítési segélyre és

rendkívüli munkabaleseti gyorssegélyre"

A Vasutasok Szakszervezete által alkalmazott, kereskedelmi partnerekkel kötött partnerségi megállapodásokon alapuló kedvezményrendszer adja a szervezet szolgáltatási csomagjának meghatározó részét. (Az ebbe a körbe tartozó kedvezményeket húztuk alá a fenti felsorolásban).

Vitathatatlan tény, hogy a magyar szakszervezeti mozgalmon belül az egyik legerősebb kedvezményrendszerrel rendelkezik a szervezet. Ugyanakkor a helyzetleíró részben is található problémák pontosan megmutatják a legfőbb fejlődési akadályokat.

IV.1.1 Egy szolgáltatási koncepció hiánya

Alapvető probléma, hogy nincsen egységes koncepciója a szervezetnek arra nézve, hogy milyen irányba kívánja fejleszteni az egész szolgáltatási rendszert. Enélkül viszont csak prompt döntések születhetnek, amelyek nélkülözik a rendszer egészére vonatkozó stratégiai átgondoltságot.

A VSz tagszervezése során az egyik jól hangzó és valóban fontos érv, hogy a tagság nyújtotta kedvezményekkel többet kap a munkavállaló, mint amit tagdíjként a szervezetnek fizet. Nyilvánvalóan vannak olyan szolgáltatási elemek, amelyeknek pénzbeli ellenértéke nehezen fejezhető ki. Ilyen általában véve az érdekképviselés, de például a jogi segítségnyújtás is igen nehezen forintosítható az egyes ügyek bonyolultságában meglevő jelentős eltérések miatt. Ebből következően egy átlagos tag annak mérlegelése során, hogy a tagság hoz-e valóban a számára közvetlen gazdasági előnyt, elsősorban a tagkártya alapján igénybe vehető kedvezményeket fogja figyelembe venni.

Felmérésünkben a válaszadók 52%-a egyetértett ugyan azzal az állítással, hogy a „kedvezmények igénybevételeivel még több pénzt takarít meg a szakszervezeti tag, mint amennyit a tagdíjra fizet”, de egyáltalán nem elhanyagolható a maradék 48%, akik többé-kevésbé tartják igaznak ezt az állítást.

Amennyiben a használat gyakoriságára vonatkozó adatokat megnezzük, akkor az látszik, hogy a tagság 5%-a nyilatkozta azt, hogy legalább heti rendszerességgel igénybe tudja venni a szolgáltatási kedvezményeket. Ez nagyon alacsony arány ahhoz képest, amit nyújtani tudna egy ilyen rendszer. Részletesen megvizsgálva az e választadási arány mögött megállapítható vagy feltételezhető okokat, megítélésünk szerint összességében az látszik, hogy napi/heti szintű igénybevétele nem, illetve csak korlátozott mértékben alkalmas a rendszer.

A kedvezményeket vagy az EDC rendszerben lévő cégektől, vagy a VSZ által egyedi szerződéssel rendelkező cégektől lehet kapni. Az utóbbi, a VSZ nyújtotta kínálatban viszont nincsenek olyan szolgáltatások, amelyek keretében napi vagy heti rendszerességgel visszatérón lehetne érvényesíteni a tagságból fakadó kedvezményeket.

[Az esettanulmány készítése során hangzott el az egyik személyes interjúban, hogy például az egyik banki partnerrel való megállapodás alapján olyan egyéb kártyát a VSZ tag, amely révén a meglévő (AGIP kártyánál az EDC tagságból adódóan van egy 8Ft/l-es kedvezmény) mellett további üzemanyag-kedvezményt kaphat (3% minden kártyánál, ahol Mastercard hitelkártyával lehet fizetni). Heti tankolás esetén ez akár összességében jelentős megtakarítással is járhat, csak az a probléma, hogy az alapkedvezmény csak AGIP kártyán vehető igénybe, míg a további 3% pedig azoknál, akik az adott bank hitelkártyáját igénybe veszik.

Ez az eset ráirányítja arra a figyelmet, hogy mindennekeelőtt azért lenne fontos a szolgáltatási koncepció, azon belül is a partnerhálózatra vonatkozó elvi irányok megszabása, hogy elvi alapon, és ne a mindenkor a partnerek által kínált kedvezményi sémák tartalma alapján döljének el olyan kérdések, mint hogy egy szakszervezetnek szabad-e személyi hitelt beemlelnie a kedvezményei közé.]

Az EDC rendszerhez való tartozás lényegében a tagkártya bevezetése óta ténykérdés. Nem kaptunk arra vonatkozóan információt, hogy mi alapján került annak idején kiválasztásra a szolgáltatató. De legfőképpen azt sem ismerjük, hogy a folyamatos szerződésösszabítás egyfajta kényszerpálya döntéshozatal

eredménye (eddig is ők voltak, miért ne maradjanak), vagy újra és újra ismételt tudatos mérlegelés, akár többi szolgáltató versenyeztetése, de legalábbis a piacon jelenlévő szolgáltatók, köztük a kártartya előállítást kínáló cégek konstrukcióinak elemzése után történt-a.

Ennek kapcsán azt is fel kell tenni kérdésként, hogy az EDC rendszerhez való tartozás rentábilis-e. Azon kívül, hogy elmondhatja a szervezet, olyan hálózathoz tartozik, amely 1063 üzletben, szolgáltatóhelyen (az adat forrása a szolgáltató honlapja -2015. január 22-ei állapot) nyújt valamilyen kedvezményt, nem ismertek az igénybevételi adatok. A kedvezményrendszer üzemeltető céggel kötött szerződés nem tartalmazza, hogy erre vonatkozóan rendszeres jelentési kötelezettsége lenne az EDC-nek a VSz felé, vagyis a VSz számára részleteiben nem ismert, hogy egyáltalán milyen rendszerességgel használják a tagok ezt a rendszert. (Az esettanulmány készítése során mindazonáltal elhangzott az egyik személyes interjúban, hogy a szolgáltató eseti jelleggel küld a VSz tagok által kártahasználatról értesítést a VSz-nek, ugyanakkor a beérkezett adatokat a VSz nem rendszerezi és nem elemzi.)

A Policy Agenda által készített felmérés adatainak másodlagos elemzése inkább azt mutatja, hogy mérsékelt a rendszerben elérhető szolgáltatások igénybevétele. Egyedül az AGIP nyújtotta kedvezmény látszik olyanak, amit a tagság számottevő mértékben és rendszerességgel használ is.

Jelen vizsgálat keretében nem tudjuk határozottan azt állítani, hogy az EDC rendszer felesleges, a benne hosszabb ideje fennálló tagság fenntartása a VSz számára gazdaságilag előnytelen lenne. Ugyanakkor óvnánk attól a szervezetest, hogy lemondjon annak folyamatos és rendszeres vizsgálatáról, hogy más kártákat kiállító cégek milyen lehetőségeket nyújtanak, illetve megvizsgálni annak lehetőségét, hogy szükséges-e egyáltalán leserződni valamilyen kedvezménykártya-szolgáltatóhoz.

Az EDC által hajtott haszon ugyanis egyértelműen kettős természetű, a kedvezmények mellett azonos, ha nem nagyobb súllyal kell figyelembe venni a kártya megsemmélyítése nyomán a VSz-tag tagsági igazolványának szerepét is

betöltő kártya fizikai előállítását, a kiadott kártyák és az azokon rögzített adattartalom nyilvántartását, illetve a kártyák visszavonását bonyolító rendszer megépítését. A két szolgáltatás összevont beszerzése természetesen egyszerűségeket is jelent a VSZ-nek, azonban ettől még tény: a kedvezményes tagkártyák biztosításáról a VSZ-kedvezménykártyás rendszer helyett külön is gondoskodhatnak.

IV.1.2 A tagnyilvántartás mint növekedési akadály

Annak érdekében, hogy a szervezet és a vele folytatott partnerségi kapcsolat „piaci értéke” növekedjen, és ezáltal a VSZ tovább javíthassa tárgyalási helyzetét, álláspontunk szerint újra kell gondolnia a tagnyilvántartási rendszerét. Itt mindennek előtt arra a problémára gondolunk, hogy nincsenek meg a prompt, azonnali elérést biztosító információs csatornák a tagok felé. Hatalmas versenyhátrány egy potenciális kedvezményt nyújtó szolgáltatónak úgy bemutatni a rendszert, mint ami nem alkalmas azonnali információk továbbítására.

A partnerségi program bővítése szempontjából ezzel az a probléma, hogy egy szolgáltatónak nem lehet egyértelműen bizonyítani, hogy az általa nyújtott kedvezményről szóló információ eljut a taghoz, ezáltal ő igénybe is veszi a szolgáltatást. A meglévő csatornák korlátozottan alkalmasak erre, ahogy a korábban bemutatott kutatási adatok is visszaigazolják.

A Magyar Vasutas újság havilapként nem alkalmas prompt információk közlésére: hiába mondható magasnak az olvasottsága, hogyha egy hónap, de a szerkesztés és a nyomtatás időigényére is tekintettel akár másfél hónap áttutást is jelenthet, amire egy, a VSZ-nél már meglévő információ eljut az olvasókhoz.

A **vsz.hu** szervezeti honlap látogatottsága általunk nem ismert, nem tudjuk mérni-e a szervezet rendszeresen bármilyen módon (pl. Google Analytics), de a kutatási adatok szerint a VSZ tagjainak a többsége ritkán nézi meg a honlapot. Az ott megtalálható információk viszont egy hét alatt lecserelődnek a címlapon.

A szervezet **Facebook-oldala** egyfajta kiszolgálója a honlapnak, azaz az ott található információk elsősorban a vsz.hu-ról, vagy a VSZ-hez köthető honlapokról

származnak. A hivatalos adatok szerint 1196 ember kedvelte (2015. január 22-ei adat a Facebook alapján), és 17 látogató volt rajta. A Facebook módszertana szerint hirdetések nélkül alacsony a látogatói elérési szint, ezért ebben a mértékben a tagság kevésbé szíllítható meg ezen a csatornán keresztül.

A VSz által kifejlesztett **mobilelefonos applikáció** elterjedése még alacsony. A szükséges eszköz hiányában nem is lesz/lehet teljes a tagság körében. Ebből következően ennek az alkalmassága is korlátozott lesz arra, hogy a tagokhoz azonnal elérhető információt lehessen vele közvetíteni.

Ezen kívül két lehetséges kapcsolattartási mód áll valóságban a szervezet rendelkezésére. Egyik a – régi, hagyományos, jól bevált, de nem feltétlenül jövőbe mutató – faliújságra kitett hirdetések útján történő informálás. Ennek hátránya, hogy nem személyre szabott, az elérés esetleges, emellett központilag még a hirdetmény kihehelyezésének tényleges megtörténte sem ellenőrizhető.

A másik, valóban közvetlen kapcsolattartási mód az, ha a VSz email-en, sms-ben vagy más elektronikus üzenetben küldött információkat: ez természetesen technikailag alkalmas a tagok közvetlen megkeresésére, de megfelelő központi adatbázis hiányában az elérés itt is esetleges lehet. Az esetlegességet abban látjuk, hogy az üzenetek célba juttatása a tagok nagy többsége esetében (a VSz alapszervezete apparátusának soraiból) közvetítőket igényel, akik lassíthatják, vagy teljesen leállíthatják az információ áramlását.

A személyes interjúk során kapott információk azt mutatták, hogy elkezdődött évekkel ezelőtt egy tudatos szervezési munka az email-alapú elérési kialakítására. Ennek érdekében mindegyik alapszervezet kapott egy @vsz.hu végződésű email címet, illetve eszközfejlesztés keretében ehhez számítógépet internetkapcsolattal. Ugyanakkor arra már nem volt törekvés, hogy a közvetlen csatornát a tagig kiépítsék, amihez az kellene, hogy a belépésnél ne csak a tagsághoz szükséges alapadatokat, azaz:

- a nevet;
- a születési nevet;
- az anyja nevét;

Magyarán szóva: bármit vállal is a VSZ jelenlegi szerződésében arról, hogy a tagságon alapuló jogosultság megszűnése esetére vagy egyszerűen a tagság fenntartásának ellenőrzése érdekében adatokat szolgáltat a partnerek számára a tagokról, ha az ehhez szükséges tagi hozzájárulásokkal nem vagy nem a megfelelő formában rendelkezik. Így viszont a szerződött szolgáltatásoknak elvileg saját maguknak kell a velük ügyfélként szerződött VSZ tagoktól a VSZ-től történi adattovábbításhoz szükséges hozzájárulásokat beszerezniük, ami viszont éppen azt

helyzeteket is generálhat.

Belső szervezeti adatkezeléssel ellentétben adott esetben komolyabb eséllyel jogvita partnereknek) történő adattovábbításra azonban egyáltalán nem adnak alapot, ami a adatkezelőknek (például a VSZ saját kezvezményrendszerében részt vevő üzleti adatvédelmi követelményeket mindenben teljesítő adatkezeléshez. A külső adatkezelés tekintetében sem nyújtanak sziklaszilárd alapot a jogszervi, az megkért hozzájáruló nyilatkozatok ugyanis a VSZ céljaira vonatkozó, belső illetve a változások bejelentésekor a tagnyilvántartással összefüggésben a tagoktól maga a kezvezményrendszer nem szorúlna újragondolásra. A tagkártya kiadásakor, elvi és gyakorlati kérdés tisztázását elvégző felülvizsgálat alá kellene vonni, hogyha A belépési nyilatkozatok és a tagnyilvántartás adattartalmát akkor is alapos, számos

IV.1.3 A tagnyilvántartás mint adatvédelmi probléma

javaslatot.

Ugyanakkor az új tagokon felül végig kell gondolni, hogy a meglévő tagság esetében hogyan lehet bővíteni az email adatbázist. Ennek megoldására a III. részben teszünk

telefonszámot is (természetesen hozzájárulási alapon, lásd alább).

kérje be a szervezet, hanem a közvetlen tájékoztatáshoz szükséges email címet,

- a születési helyet;
- a születési időt;
- a lakcímet;
- a munkahelyi adatokat (cím, beosztás, munkahelyi kód);
- azonosítót

Tekintettel azonban arra, hogy a szakszervezetre mint egyesületi „különös formára” eltérő szervezeti szabályokat ilyen külön törvény nem állapít meg, a munkajogi jogalkotás csak a szakszervezeti működés érdeképviseleti, gazdálkodási és függetlenségi garanciáit rögzíti, speciális belső működési szabályrendszert azonban nem rendel a szakszervezeti típusú önszerveződéshez, a szakszervezet kis leegyszerűsítéssel a mai magyar jogban a civil szervezetekre vonatkozó joganyag

A VSZ működésének elsődleges keretét az egyesületi jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civiltv.) adja. A Civiltv. ugyan az egyesületre mint szervezeti alapkategóriára ad részletes szabályokat, azonban 4. § (1) bekezdése szerint „[a]z egyesület az egyesületi jog alapján létrehozott szervezet, amelynek különös formáira: a szövetségre, a pártra, a szakszervezetre, továbbá a külön törvény hatálya alá tartozó tevékenységet végző egyesületekre törvény az egyesületre vonatkozó rendelkezésektől eltérő szabályokat állapíthat meg”.

Ezt szem előtt tartva, azzal bocsátjuk előre a tagnyilvántartással összefüggő adatkezelés legfontosabb kérdéseiről szóló alábbi, rövid elemzést, hogy a felvetett problémák megoldására nem önmagukban, hanem a partnerségi rendszerrel kapcsolatos elvi döntésekhez kapcsolódóan, egy letisztult partnerségi stratégia részeként érdemes választ keresni. Ez utóbbi lehetséges kereteire vonatkozó megállapításainkat azonban nem e fejezet, hanem a kedvezményrendszer tartalmi vizsgálataira vonatkozó további elemzések tartalmazzák.

Elkerülhetetlennek látszik tehát a tagokra vonatkozó adatkezelés adatvédelmi szempontú áttekintése, amelyet célszerű összekötni a tagkártyához kapcsolódó kedvezményrendszerek felülvizsgálataival, illetve a partnerek felé vállalt adattovábbítási kötelezettségvállalások egysegtésítésével. Az adatvédelmi szabályok megtartása ugyanis még egy, a magyarához hasonlóan szigorú adatvédelmi rendszerben sem öncél, hanem egy eszköz a szervezeti és személységi célok hatékonyabb teljesítéséhez.

az automatizmust kezd ki, ami kölcsönösen a legfontosabb értéke lenne a partneri együttműködésnek úgy a VSZ, mint a partnerek számára.

Az egyesületi joganyagból tehát mindösszesen annyi következik a tagok nyilvántartására nézve kötelező érvennyel, hogy a szakszervezeteknek tagnyilvántartásban kell nyilvántartania saját tagjait, és ez a tagnyilvántartás nem nyilvános. Ez utóbbi vonatkozásban akár garanciának is tekinthető, hogy – bár az tagnyilvántartása nem nyilvános”.

hogy „[a]z egyesület alakuló ülésének jelenléti íve, valamint az egyesület nyilvántartásának nyilvánosságára vonatkozó szabályt áttörve úgy rendelkezik, tagnyilvántartás jogi jellegét érintően, amikor az egyesületek hatósági kevése. Lényegében a Civiltv. 15. § (3) bekezdése adja az egyetlen eligazítást a pontosan mit kell tartalmazzon a tagnyilvántartás, mint látni fogjuk, már jóval szükségképpen következik abból, hogy a VSZ szakszervezet. Az azonban, hogy A szervezet és az állandó működés mellett tehát a tagnyilvántartás megléte rendelkezőseken meghatározott szervezet”.

rendszeres, vagy nincs nyilvántartott tagsága vagy az egyesületre vonatkozó egyesületi jog alapján létrehozott olyan közössége, amelynek működése nem úgy rendelkezik, hogy „[n]em minősül egyesületnek a természetes személyeknek az ugyanennek a követelménynek adja a negatív megfogalmazását, amikor 5. §-ában létesített, nyilvántartott tagsággal rendelkező jogi személy”-ként definiálja. A Civiltv. közös, tartós, alapszabályban meghatározott céljának folyamatos megvalósítására megítél: a Ptk. 3:63. §-a Az egyesület fogalma cím alatt az egyesületet „a tagok Fontos, hogy már az egyesületi definíció is fogalmi elemmé teszi a tagnyilvántartás

Ptk. alapján adható válasz.

vonatkozó adatkezelésben törvény alapján meghatározott, elsősorban a Civiltv. és a természetesen a VSZ-re is. Arra a kérdésre tehát, hogy mi az, ami a tagokra lényegében változtatás nélkül alkalmazhatóak a szakszervezetekre, így keletkezésére és megszűnésére, valamint gazdálkodásra vonatkozó szabályok továbbiakban: Ptk.) egyesületekről szóló részbe került, a polgári jogi jogalanyiság szervezet szabályai, illetve a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a szervezet összefoglaló megjelölés alkalmazása is megtagadtatik. A Civiltv. általános rendelkezéseit nem kell alkalmazni, és amelyről ezért a Civiltv. által bevezetett civil újraalkotása után is egy olyan speciális egyesület maradt, amelyre a Civiltv. egyes

alapító közgyűlés jegyzőkönyve a személyes adatokra is kiterjedően természetesen nyilván a tagokra vonatkozó adatokat.

Mindaz viszont azt jelenti, hogy a törvénnyel ugyan vezetni rendelt, adattartalmában azonban az egyesületekre, és így a szakszervezetekre is hagyott tagnyilvántartás minden egyes részletszabályait az általános adatvédelmi követelmények alapján, azaz az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénynek (a továbbiakban: Infotv.) megfelelően a VSz maga alakíthatja ki. A helyzetértékelésben részletesen bemutatott szabályzatokkal természetesen a VSz ezt az alapfeladatot teljesítette is, azonban annak jogi megítéléséhez, hogy ez minden elemében megfelelően történt-e, illetve az így létrehozott nyilvántartás adatai milyen célokra és milyen garanciák mellett használhatósak fel, már csak az Infotv.

Az Infotv. 3. § 1-3. pontjai alapján az érintett „bármely meghatározott, személyes adat alapján azonosított vagy – közvetlenül vagy közvetve – azonosítható természetes személy”, a személyes adat „az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés”, az érdek-képviselői szervezeti tagságra vonatkozó adat pedig a személyes adatokon belül minden esetben különleges (szenzitív) adatnak minősül.

A tagnyilvántartás egy szakszervezet esetében éppen az érdekképviselői szervezeti tagságot kapcsolja össze a tagok mint érintettek személyazonosító adataival, ebből következően mind a tagnyilvántartás, mind a tagkártyákkal kapcsolatos személyes adatok nyilvántartása egyben a különleges adatokra vonatkozó szigorúbb garanciális szabályoknak való megfelelést is magával hozza. Ráadásul ezeket a szigorúbb, alább kifejtett garanciákat mindaddig az az adattovábbításnál és az adatoknak a

szervezeti működés közvetlen céljain túlmutató felhasználása során is érvényesíteni kell, amíg a szakszervezeti tagság ténye az érintett természetes személlyel összekapcsolható. Ha tehát például egy együttműködő pénzügyi szervezet a VSZ által átadott tagnyilvántartás alapján kezeli a szakszervezeti ügyfelek adatait, akkor az ő adatkezelése is különleges adat kezelése, ráadásul nem csak a tag, de akár a taggal fennálló hozzátartozói kapcsolatra tekintettel kedvezményben részesített hozzátartozó vonatkozásában is.

Az Infotv. 4. § (3) bekezdése alapján (3) „[a] személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőséget, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható”, az érintettel pedig „akkor helyreállítható a kapcsolat, ha az adatkezelő rendelkezik azokkal a technikai feltételekkel, amelyek a helyreállításhoz szükségesek”. „Egyszerű” (nem szenzitív) személyes adatait tehát ezzel összhangban csak akkor változhatnak a tagnyilvántartásból származó adatok, hogyha a szakszervezeti tagi minőség és az érintett személye többé már nem kapcsolható össze, így például akkor, hogyha a VSZ által kapott lista szerinti jogosultakat egy általánosabb, a szakszervezeti ügyfelek mellett más kedvezményezetteket is magában foglaló kedvezményes ügyfélcsoportban tartja nyilván.

A személyes adatok kezelésének legfontosabb, az Infotv.-ben is rögzített alkotmányos elve, hogy „[s]zemélyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető”, „[a]z adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie” [Infotv. 4. § (2) bekezdés]. A célhoz kötöttséggel szorosan összefüggő alapelv az arányosság, amely szerint „[c]sak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas”, és „[a] személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető” [Infotv. 4. § (3) bekezdés].

A jogszervi adatkezelés harmadik, a különleges adatok esetében többletgaranciát kívánó alapelve a megfelelő jogalap megléte: az Infotv. 5. § (1) és (2) bekezdései alapján személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben –

helyi önkormányzat rendlete közérdeken alapuló célból kötelező adatkezelést rendel el. A különleges adatok esetében pedig a hozzájárulás minden esetben írásbeli kell, hogy legyen, az érdekképviseleti tagságot is magában foglaló, még a különleges adatokon belül is erősebben védett körben pedig kötelező adatkezelést nem minden közérdekű célból, hanem csak akkor lehet elrendelni, ha az törvényben kiharcolt nemzeti közérdek végrehajtásához szükséges, vagy azt törvény az Alaptörvényben biztosított alapvető jog érvényesítése, továbbá a nemzetbiztonság, a bűncselekmények megelőzése vagy üldözése érdekében vagy honvédelmi érdekből rendel el.

Az Infotv. 6. §-a a korábbi szabályozáshoz képest újdonságként ugyan valamelyest oldott a „vagy hozzájárulás, vagy törvény” szabály merevségén, de az új adatkezelési jogalapok a tagnyilvántartás tekintetében csak kisegítő lehetőségként jöhetnek számításba. Fontos azonban ennek ellenére kiemelni a § (5) bekezdését, amely szerint „[h]a a személyes adat felvétele az érintett hozzájárulásával került sor, az adatkezelő a felvett adatokat törvény eltérő rendelkezésének hiányában a) a rá vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából, vagy b) az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából, ha ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll további külön hozzájárulás nélkül, valamint az érintett hozzájárulásának visszavonását követően is kezelheti”. Ez ugyanis a gyakorlatban a VSZ kedvezményrendszeréhez hasonló konstrukciókban, de akár egy tagdíjtartozás behajtatlansága esetén is azt jelenti, hogy a hozzájárulás – jó eséllyel éppen a követelés érvényesítését ellehetetleníteni próbáló – visszavonása esetén sem kell törölni az adatok, hogyha az érintett taggal (volt taggal) jogvita van folyamatban vagy csak egyszerűen van még a VSZ-nek (vagy partnereknek) vele szemben jogos követése.

Ettől függetlenül megállapítható, hogy kötelező adatkezelésre a tagnyilvántartások vonatkozásában nem került, nem is kerülhetett sor, ez ugyanis feltételezte volna a kezelendő adatkör, az adatkezelési cél, illetve több más, az alábbiakban még előkerülő garanciális keret törvényi szintű rögzítését. Mindezek alapján egyértelmű, hogy – annak ellenére, hogy a tagnyilvántartás vezetésére a VSZ minden más szakszervezethez hasonlóan köteles – a tagnyilvántartáshoz kapcsolódó

Tekintettel arra, hogy az érintettek személyes tájékoztatása ebben az esetben nyilvánvalóan lehetséges, a tájékoztatásnak személyesen, de az igazolhatóság érdekében írásos formában kell megtörténnie. Ez praktikusan annyi eljárási nehézséget bizonyosan jelent, hogy a tag által kitöltött nyomtatványokat ki kell

jogorvoslati lehetőségeire is.

§ (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai hozzájáruláson alapul vagy kötelező”, illetve „[a]z érintettet az adatkezelés érintettel az adatkezelés megkezdése előtt közölni kell, hogy az adatkezelés információt tartalmaz, amit az Infotv. 20. §-a megkövetel. Eszerint ugyanis „[a]z adatvédelmi nyilatkozatnak nevezett tájékoztatás lenne, amely minden olyan nyilatkozat mellett mindennek előtt egy, az adatkezelők gyakorlatában általában Ennek szokásos, ebben az esetben is alkalmazható eszköze – a hozzájáruló

Infotv.-nek való megfelelést mindenre kiterjedően igazolni tudja.

nincs abban a helyzetben, hogy ezek alapján a hozzájárulások és az adatkezelés célját és címzettjét nem tartalmazó nyilatkozatot tartalmaznak, így a VSZ jelenleg célját, időtartamát, a megismerésre jogosultak körét, illetve az adattovábbítás tényét, változás-bejelentési formanyomtatvány. Ezek ugyanis csak általános, az adatkezelés részében részletesen bemutatott tartalmú belépési (és tagkártya-igénylési), illetve Ebben és csak ebben az összefüggésben látszik elégtelennek az elemzés leíró

Írásbeli hozzájárulása kiterjed.

történhet meg a tagi adatok kezelése a VSZ által, amelyekre a tagok kifejezett fogadja el, azaz jogszövegen csak azon adatok és azon célok vonatkozásában írásbeliségként e hozzájárulás esetében az elektronikus úton tett hozzájárulást nem Információs szabadság Hatoság következetesnek mondható gyakorlata megtörténnie. Tovább szigorítja a követelményt, hogy a Nemzeti Adatvédelmi és adatkezelés tisztán hozzájárulási alapú, e hozzájárulásnak pedig írásban kell

egészíteni ezekkel az információkkal, illetve az ezek tudomásul vételéről szóló

kifejezett nyilatkozattal.

Az Infotv. 3. § 10. pontja alapján minden érdemi cselekmény („az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége”), amit a VSz tesz a tagnyilvántartási adatokkal, adatkezelésnek, a más szervezetek, közöttük a szerződött partnereknek való átadás viszont már adattovábbításnak minősül. Az Infotv. 3. § 11. pontja alapján adattovábbítás ugyanis az adat meghatározott harmadik személy számára történő hozzáférhetővé tétele.

A VSz jelenleg nem rendelkezik adatkezelési szabállyal, illetve – ahogy a leíró részben bemutattuk – a személyes adatok kezelésének rendjéről közölt szabályzatai egyike sem tartalmaz részletes rendelkezéseket. Az Infotv. alapján sem ennek meglete, sem belső adatvédelmi felelős kinevezése nem követelmény a szakszervezeti adatkezelők esetében, azonban szenzitív adatok érintettségére tekintettel legalább egy önálló adatvédelmi szabályzat, de inkább mind a két intézkedés indokolt lehet a tagnyilvántartás miatt.

Szintén nem következik az Infotv.-ből, hogy be kellene jelentenie a VSz-nek a tagnyilvántartás kezelését az Adatvédelmi és Információs Szabadság Hatóságnak, ugyanis az Infotv. 65. § (3) bekezdés a) pontja alapján nem vezet adatvédelmi nyilvántartást a Hatóság arról az adatkezelésről, amely az adatkezelővel munkaviszonyban, tagsági viszonyban, övodai nevelésben való részvételre irányuló, tanulói vagy tanulószervezési jogviszonyban, kollégiumi tagsági viszonyban vagy - ügyfelei kivételével - ügyfélkapcsolatban álló személyek adataira vonatkozik. Ennek a szabálynak az alkalmazhatóságát az esetleges adattovábbítás nem érinti, ugyanakkor a fenti gondolatjelenek között felsorolt szektorok adatkezelői ettől még a saját adatkezeléseik vonatkozásában bejelentésre kötelezettek maradnak.

Vezetni kell viszont adattovábbítási nyilvántartást minden olyan esetben, amikor a VSz-en kívüli adatkezelőhöz jutnak el a tagok adatai a VSz-től. Az Infotv. 15. § (2) bekezdése alapján „[a]z adatkezelő az adattovábbítás jogszerezőségének ellenőrzése, valamint az érintett tájékoztatása céljából adattovábbítási nyilvántartást vezet, amely

tartalmazza az általa kezelt személyes adatok továbbításának időpontját, az adattovábbítás jogalapját és címzettjét, a továbbított személyes adatok körének meghatározását, valamint az adatkezelést előíró jogszabályban meghatározott egyéb adatokat".

A fentiekből következik, hogy ha a VSZ a jövőre nézve bővíteni akarja a nyilvántartása adattartalmát (például a tagok telefonos elérhetőségeinek vagy email-címének rögzítésével), a rendes szervezeti működés körén kívül, új célokra szeretne adatok kezelni vagy adatokat szeretne továbbítani partnereinek, akkor ezek komoly jogi kockázatot nélkül csak a hozzájáruló nyilatkozatok és a teljes belső és külső adatkezelési rend megújítása mellett végezhetőek el.

IV.1.4 Stratégia hiánya a szállásszolgáltatásnál

A kedvezményrendszer belső összehangolatlanságában rejlő problémák között példaként lehet felhozni a VSZ tulajdonában lévő üdülő és a más hotelekkel való partnerségi megállapodás kérdését. Ez a szempont a vezetői interjúk során is felmerült, mivel többben kiemelték, hogy a kedvezményrendszer bővítése a szállodák irányába indult el.

Miközben a szakszervezet, lassan Magyarországon egyedülálló módon, képes arra, hogy rekreációra, szabadidő eltöltésére alkalmas intézményt tartson fent, nem döntött arról, hogy ennek milyen szerepet szán a partnerségi program során. Azaz nem folytatott vitát arról, hogy a tagságot igyekszik ebbe az intézmény felé „terelni”, és ebben az esetben más szállásszolgáltatást nem enged be a portfóliójába, vagy valamilyen szempont alapján beengedi egyéb szolgáltatások kínálatát is. Jelen pillanatban a tervszerűség hiányában az történik, hogy teljesen ad-hoc, tulajdonképpen bejelentkezés-szerű a partnerségi program bővítése.

Mindkét irány mellett felhozhatóak érvek, hiszen a Zamárdiban található üdülő egyfajta igényszintet tud csak kiszolgálni, miközben elképzelhető, hogy a tagság egy részének más szolgáltatások iránt lenne kereslete. Megvizsgáltuk, hogy az átadott szerződések és a honlapon található információk alapján hol veheti igénybe kedvezményét a VSZ tagja:

A fenti táblázatban szereplő szabadidős helyek 75%-a a Nyugat-Dunántúlon van. Söt 38% Vas vagy Zala megyében. A keleti térségben csak egyetlen szálláshely van (Tokajon), amely igénybe vehető kedvezményrel a tagok számára.

Megye	Település	Szállásszolgáltatás típusa	röviden
Somogy	Nagyatád	háromcsillagos hotel	gyógyfürdővel szemben található, de közvetlen kapcsolat, 2-3 ágyas szobák
Zala	Kehidakustány	vendégház	szállást biztosít, maximum 8 fő részére, közel a termálfürdő, de nincs kapcsolat vele közvetlenül
Borsod-Abaúj-Zemplén	Tokaj	háromcsillagos hotel	modern szálloda (2012-ben épült), 23 szobával rendelkezik
Zala	Balatongyörök	apartmanház	maximum 32 fő számára, üszömenáncs, Balatonhoz közeli szálláshely
Tolna	Gunarastűrő	fürdő	csak fürdőszolgáltatás vehető igénybe
Baranya	Zengővárkony	vendégház	háromszobás, csak szálláshely szolgáltatás
Vas	Óriszentpéter	vendégház	ötsház, csak szállást biztosít
Csongrád	Mórahalom	fürdő	csak fürdőszolgáltatás

Ezenkívül a Quaestorral is kötött megállapodást a VSz, amely keretében a cég által szervezett beföldi kirándulásokból is kaphat 5% kedvezményt, kivétel, ha a szolgáltatást SZÉP kártyával fizetik (!), mert akkor 0% a kedvezmény. Azaz olyan opció van a partnerségi programban, amely akár minden magyar szálláshelyre adhat kedvezményt.

A felmérésünk alapján a tagok 6%-a igénybe vette az utazás, szállásra a kedvezményét (ez bel- és külföldi szolgáltatást egyaránt jelent), és 1% a Quaestor szolgáltatására. Azaz 7% esetében akár konkrétan a saját VSz üdülőknek csinált konkurenciát a szervezet a partnerségi programon belül.

Amennyiben alaposan megnézzük az EDC rendszerben található szolgáltatásokat, akkor az látszik, hogy 53 szálláshelyet kínáló szolgáltatást nyújtanak, közülük 6 a Balaton mellett van, amely abszolút konkurencia a VSz saját üdülője számára.

IV.1.5 Kizárólagossági lehetőségek igénybevétele

Az elemző részben mindenképpen foglalkozni kell egy már korábban is érintett problémával, ez pedig a szolgáltatási rendszeren belüli átfedések kérdése. Ezt a szállásszolgáltatás esetében már érintettük. De a kérdés ugyanúgy felmerül a banki szolgáltatásoknál csak ott más aspektusból.

Míg a szálláshelyek esetében a VSz által adott kedvezményrendszer sok esetben saját üdülője elől viheti el a potenciális keresletet, addig a pénzügyi szolgáltatásoknál szerintünk a VSz pozíciója korlátozódik.

Erdemes végig gondolni a szervezetnek, és ebből a szempontból is hiányzik a szolgáltatási stratégia, hogy néhány területen, természetesen országos elérésű szolgáltatások esetében, nem érdemes-e olyan szerződést kötni, amely adott szegmensen kizárólagosságot biztosít a szolgáltatónak. Példa kedvéért jelenleg a banki szolgáltatások keretében az alábbi szolgáltatásokat kaphatják a VSz tagok:

Egy kizárólagossági szerződésnek a VS oldalról nagyobb a piaci értéke, mint egy alapvetően standard termékcsomagnak a tagságra való kiterjesztésének. Ehhez természetesen szükséges a korábban említett egységes adatbázisrendszer felállítása, amelyen keresztül a tagok közvetlenül információkat kaphatnak az aktuális kedvezményekről, illetve a szolgáltatások felhívása is eljuthat hozzájuk.

Nyilvánvalóan nem minden területen van szükség kizárólagosság biztosítására, de arra törekedni kell, hogy azonos területen és azonos szolgáltatást nyújtók esetében számolni kellene a szerződések során ilyen opcióval.

Ebben az esetben egy kizárólagossági szerződés, versenyeztetés után olyan előnyös csomagot biztosíthatna, amely érdemi, és hosszútávon kedvező szolgáltatást adna a szakszervezeti tag számára is.

Nyilvánvaló, hogy a bankok nem dolgoztak ki önálló konstrukciót a VS számára, hanem meglévő csomagjaikat nevezték át, vagy adták oda a VS-nek is. Szolgáltatói oldalról nézve ez nyilván kicsi kockázatvállalást jelent, mivel a potenciális 12 ezer ügyfélre nem egyedül neki van „hozzátérese”, hanem más szolgáltatóknak is.

Erdemes megemlíteni, hogy a számlacsomagokról szóló tájékoztatók 2013-ból valók. Amennyiben ezeket tekintjük a bank érvényes ajánlatának, akkor a folyamat banki versenynek köszönhetően ezek már könnyen lehet, hogy nem a legkedvezőbb csomagjai a banknak. Az egyik személyes interjú során említették, hogy például a CIB Banknál az ügyintéző már jelezte, hogy ennél tud kedvezőbb csomagot ajánlani. Azaz a szakszervezeti tagság jelentette előny már nem biztosított.

- CIB munkavállalói juttatási csomag: ez nulla forintos Classic Magánsszámlát, nulla forintos online számlacsomagot, nulla forintos bankkártyadíjat, ezenkívül hitelkártya, bevásárlókártya, folyószámlahitel csomagot tartalmaz;
- Erste Bank Kolléga és Kolléga Extra Bankszámlacsomagok
- Budapest Banknál Dolgozói Jutalom, Dolgozói Bónusz Folyószámlacsomag
- Gránit Banknál számlacsomag.

IV.1.6 Visszaccsatolások hiánya

A valós idejű képet nehezíti a szolgáltatási-kedvezményrendszer igénybevétele során, hogy a kedvezményeket nyújtó szolgáltatók nem adnak arról aggregált adatokat, hogy hányan éltek a lehetőséggel.

Ez az általunk ismert szerződések egyikében sem volt követelményként támasztva a kedvezményeket nyújtó partnerek fele. Illetve a személyes interjúk során is azt a tájékoztatást kaptuk, hogy az EDC rendszerből időközönként, de nem statisztikai szempontból értelmezhető módon jönnek adatok. Ezek főképpen egyes vásárlásokra vonatkoznak.

A visszajelzések hiánya arra a problémára irányítja rá a figyelmet, hogy a VSZ nem ismeri a tényleges felhasználását a szolgáltatási kedvezményeknek. A TAMOP projekt keretében készített felmérés nem helyettesíti ezt, hiszen ez egy adott pillanatot mutat, valamint a tagok önbevallásán nyugszik. Nem zárhatóak ki azok az esetek, amikor akár önkéntelenül is igénybe veszi a kedvezményrendszer nyújtotta lehetőségeket, vagy már nem emlékszik az adott vásárlásra, vásárlásokra.

A visszacsatolások hiánya a tagság részéről is érződik. Tapasztalataink szerint a rendszer bővítése, új szolgáltatások felvétele az EDC-n kívüli partnerekkel esetlegesen történik. A személyes interjúk során az alábbi kategóriákat állítottuk fel:

- tagság helyi kezdeményezésére kötötték partnerei szerződést olyan szolgáltatóval, aki lokális elérésű, de valamilyen okból kedvelt az ott dolgozó VSZ tagok egy részének a körében. Nem találtunk arról információt, hogy minden ilyen helyi kezdeményezést bevettek-e a programba, vagy voltak elutasítottak. Az sem derül ki, hogy ennek mi a hivatalos menete: ki kezdeményezheti, ennek milyen feltételei vannak.
- VSZ vezetőinek kezdeményezésére kötött partnerei szerződések esetében is az volt az érzésünk, hogy nem volt benne egy végig gondolt stratégia. Azaz a hiánynak hitt területeket igyekeztek szolgáltatásokkal lefedni, de ennek

eredményeképpen például a banki szolgáltatások területén több pénzügyi

is bekerült a rendszerbe.

- más szakszervezetekkel való együttműködés keretében (pl. Vodafone) is kötött szolgáltatási szerződést kedvezményekre vonatkozóan a VSZ. Ebben az esetben információnk szerint a Magyar Szakszervezeti Szövetség (MSZOSZ) kezdett tárgyalásokat a mobilszolgáltatóval, majd ezt kiterjesztették a tagszervezetekre is. Nem világos, hogy a szerződési feltételek esetében mekkora volt a mozgáster a VSZ-nek, vagy lényegében elfogadták a kontöderáció által kialakított feltételeket. Ehhez szükséges lett volna az MSZOSZ és Vodafone szerződés ismerete is, de ez a projekt keretében nem áll rendelkezésünkre.

- a szolgáltatók részéről is voltak megkeresések a VSZ fele. Személyes interjú során kaptunk olyan tájékoztatást, hogy volt olyan pénzügyi szervezet amelyik elutasításra került, de ennek okai általunk nem ismertek. A belső szabályzatokból nem tűnik ki, hogy a szolgáltatók részéről való megkereséseket kinek van joga elbírálni, és milyen szempontok alapján teszi ezt meg. Ebből következően nem áttekinthető ez a fajta mechanizmus. Azt is ki kell hangsúlyozni, hogy a korábban említett okok miatt a VSZ még nem elég "kellendő" a szolgáltatók számára. Amennyiben a szolgáltatási szektorát átalakítja a szervezet, ehhez fejleszti a belső nyilvántartási rendszerét, és átlátható követelményeket alakít ki, akkor fel kell készülni az intenzívebb megkeresésekre, ezáltal ki kell építeni azt a döntési mechanizmust, amely ezt a folyamatot támogatja, és ellenőrizhetővé teszi.

IV.1.7 Kedvezményrendszer ellenszolgáltatásának kérdése

Az EDC rendszer kivételével, ahol egyrészt egyfajta rendszerhasználati, illetve tagkártya díjat is fizet a szervezet, a többi szolgáltató fele lényegében egyfajta "ellenszolgáltatást" nyújt a szervezet. Ez pedig a Magyar Vasutasok lapban, és a honlapon való reklám biztosítása.

A vezetői interjúk során az derült ki, hogy ezt ingyenes ellenszolgáltatásként könyvelik el, mivel nem kerül pénzbe a szervezetnek a reklám megjelenítése. Azt

gondoljuk, hogy ennek kapcsán van egy szakmai dilemma, amelynek a mérlegelését a VSZ-nek el kellene végezni.

A Magyar Vasutas Újság 15 ezer példányban jelenik meg. Olvasótáborra egy jól meghatározott szegmensben dolgozó, aktív, a magyar átlagnál magasabb fizetéssel rendelkező piacépítő közeg. Az újság országos terjesztésű, amelyet kiegészíthet médiaportfólió szempontjából a vsz.hu honlap is.

Az újságban megjelentett hirdetések árpólitikája nem ismert, nem publikus. Sem az újságban, sem a honlapon nem található arról információ, hogy mennyibe kerülnének a hirdetési helyek (pl. médiaajánlat formájában). Személyes interjúk során elhangzott, hogy volt olyan reklámhely-értékesítés, amely visszerhes volt. Ennek összegét pár tízezer forinttra becsülték.

A Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (MATESZ) listájában 33 havi lap szerepel. Ez nem azt jelenti, hogy ennyit adnak csak ki, de a MATESZ a lapok felkérésére ezeket auditálja. Nyolc lap van, amelynek a nyomtatott példányszáma 15 ezer alatt van, és 18 van, amelynek az összes terjesztett példánya 15 ezer alatt van.

Példaként kiválasztottunk néhány lapot, amelyeknél bemutatjuk, hogy milyen listaáras¹⁴ hirdetési tarifákkal dolgoznak. Ezek természetesen csak irányárak:

¹⁴ lénnyegében irányárát jelent, ebből jelentős kedvezményeket adnak az értékesítők attól függően, hogy milyen a hirdető igénye

1. példa: Képmás Családmagazin, mely 14 ezer példányban jelenik meg, és kb. 10 ezer példány fogy el belőle.

HIRDETÉSI TARIFÁK

Hirdetési felület Listaár

B/IV	715 000 Ft + áfa
B/II	660 000 Ft + áfa
B/III	605 000 Ft + áfa
I/1	550 000 Ft + áfa
I/2	385 000 Ft + áfa
I/4	275 000 Ft + áfa
PR-cikk/oldal	385 000 Ft + áfa

2. példa: Ötlet Mozaik, mely 23 ezer példányban jelenik meg és 11,6 ezer kerül terjesztésre.

Felület Ár	2/1 1 080 000 Ft
	1/1 560 000 Ft
	1/2 340 000 Ft
	1/3 224 000 Ft
	1/4 168 000 Ft
	1/8 80 000 Ft
	B/II 660 000 Ft
	B/III 640 000 Ft
	B/IV 700 000 Ft

A két példa jól mutatja, hogy ilyen példányszámú havilapok esetében is lehetséges hirdetések elhelyezése.

Természetesen logikáját tekintve egy előfizetőkbből és hirdetőkből saját lábán megálló havilap koncepciója teljesen eltérő, mint egy szakszervezeti újságé. A példákkal arra hívtuk fel a figyelmet, hogy az helytelen gyakorlat, hogy a partnerségi rendszerbe való belépés „ellenértételezésénél” a VSz ingyenes hirdetési helyeket ajánl fel az üzleti partner számára. Ez ugyanis nem ingyenes, csak eddig nem próbálta meg a VSz ezt értékesíteni.

A TÁMOP projekt keretében kapott megbízásunk keretein nyilvánvalóan túlmutat annak vizsgálata, hogy érdemes-e foglalkoznia a szervezetnek az újság hirdetéspolitikájával, erre erőforrásokat áldozni, és az ebből befolyó bevételeket visszaforgatni a lap készítésébe. Azt mindenképpen fontosnak tartjuk, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozzon a szervezet.

IV.1.8 Kilépés a szervezetből és a kedvezményes igénybevétele

Az interjúk során visszatérő probléma volt a területi és az országos vezetők részéről is, hogy nem tudnak mit kezdeni a kedvezménynyvadász tagokkal. Ez alatt a csoport alatt azokat értik, akik akár 1 hónapos időtartamra belépnek a szakszervezetbe, a tagsági kártya kézhez vétele után pl. megkötik kedvezményes tarifájú mobil-előfizetői szerződését, vagy bankszámla szerződését, majd kilépnek a szervezetből.

Ez ugyanolyan probléma, mint az általános érdekképviselési kérdés, a potyautas effektus.

Megoldásában első körben nem partnerek a szolgáltatások, mivel számukra lényegtelen, hogy az ügyfele később, a szerződés megkötése után, hogyan viszonyul a VSz-hez. A VSz és a szolgáltatások közötti szerződések nem rendezik ezt a kérdést. Erre hivatkozva önmagától nem is fog lépni a cég, hogy akár kedvezményes csomagból kivegye a volt tagot.

A probléma nyilvánvalóan a kedvezmények egy részénél állhat fent. Ezek a banki szolgáltatás csomagok, és a mobiltelefon-előfizetések. Azaz ezekkel a

szolgáltatatókkal kell olyan megállapodásra jutni, amely révén a VSz csak és kizárólag

tagjait részesíti kedvezményben.

Ugyanúgy probléma, bár ennek kezelhetősége már korlátosabb, hogy évközben megszűnő tagság után is igénybe vesszük a kedvezményeket a volt tagok. Ennek módja, hogy nem adják le a tagkártyát (arra hivatkozva, hogy elveszett), és felmutatják, amikor érvényesíteni akarják a kedvezményt.

IV.1.9 A szervezeti struktúra és az áttekinthetőség hiánya

A VSz szervezetén belül a szolgáltatási rendszer bővítése a szolgáltatási alainök alá tartozik. A személyes interjúk alapján azt a képet kaptuk a rendszer működéséről, hogy erőforrások hiányában minimális támogatást kap az apparátustól ennek a munkájának az elvégzésére.

Ebből következően a döntés-előkészítés, és szociológiai értelemben a döntés meghozatalának az ügye egy közben összpontosul. Ez pedig nehezíti az átgondolt, de végig transzparens folyamatot.

A partnerségi politika átláthatóságát az is nehezíti, hogy a VSz nem él azokkal az szervezési eszközökkel, amelyek minden más körülmény változatlanúsága esetén is képesek lennének a potenciális partnerek számára kiszámíthatóbbá és átláthatóbbá tenni a VSz-szel való együttműködés által jelentett gazdasági előnyöket. Nem csak partnerségi politika vagy a kedvezményrendszer kereteire vonatkozó belső szabályozás nincs, hanem az új partnerek bevonására vonatkozó rendszeres program és egységes kommunikáció vagy a civil szervezetek, köztestületek által gyakran követett differenciált együttműködési formák (kiemelt partner, partner, stb.) csomagjainak meghatározása sem történt meg.

A SWOT-analízis az üzleti életből átvett módszer jellemzően a stratégiaalkotás megalapozásához, egy szervezet elemzéséhez használatos nyitott értékelési eszköz, azonban szervezeti egység, személy, térség, ágazat, projekt stb. értékelésre is használható. Célja, hogy feltárja a vizsgálat tárgyának helyzetét, tény derüljön azokra a jellemzőkre, melyek erősségekné tekinthetők, illetve azokra, amelyek hiányoznak, vagy nem kielégítően fejlődtek. Az elemzés emellett például a szervezet helyzetét befolyásoló pozitív és negatív külső adottságokra, tendenciákra – fenyegetésekre és lehetőségekre – fókuszál. A módszerrel felmérjük azokat a tényezőket, melyek szükségessé és lehetővé teszik a program vagy projekt megvalósítását, illetve elősegíthetik, vagy akadályozhatják a végrehajtást.

Fontos azonban kiemelni, hogy a módszer nem egy önmagában is megálló helyzetelemzési technika, mint inkább a már elvégzett helyzetelemzés összefoglalása, sűrítése, és a helyzetet meghatározó elemek szisztematikus végig gondolása és strukturálása. Funkciója szerint a SWOT elemzés a helyzetértékelés és a célok, prioritások kijelölése közötti kapcsolatot teremti meg azáltal, hogy a helyzetértékelés jól strukturált összefoglalását adja, segít a megállapítások rendszerezésében, szelektálásában.

Az erősségeket és gyengeségeket közösen jellemzi, hogy a szervezet belső jellemzőiből fakadnak, a szervezetnek, a menedzsmentnek van rájuk ráhatása. A lehetőségek és fenyegetések ezzel szemben a szervezet környezetéből erednek, külső adottságok, amelyekre a szervezetnek nincs közvetlen befolyása, csak leginkább esetben tudja ezeket érdemben befolyásolni. Fontossá válik azonban az alkalmazkodás, a lehetőségek kihasználása, a fenyegetések lehetőségégre transzformálása. Hasonlóan fontos a fejlesztendő területek és a lehetőségek összekapcsolása. Az elemzés során azonosított befolyásoló tényezőket tehát két dimenzió mentén kell csoportosítani:

- Kedvező vagy kedvezőtlen, pozitív vagy negatív tényezőkről van-e szó
- A szervezet és vezetése által befolyásolható, közben tartható belső tényezőről, vagy azon kívüli külső tényezőről van-e szó.

A SWOT, a korábban említették szerint jó alapot ad a logikai keretrendszer alkalmazásához: a negatív tényezők (gyengeségek és veszélyek) adhatnak inputokat a problémamelemzéséhez, míg a külső tényezők az előfeltételek és kockázatok vizsgálatában segít.

A fentiekben részletesen végigvettük a helyzetleíró részből fakadó megállapításainkat. Annak érdekében, hogy ezt a javaslattevélnél hasznosítani tudjuk, érdemes a fent említett módszertan alapján rendszerezni az erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és a veszélyeket.

BELSŐ	KÜLSŐ
Erősségek • meglévő rendszer széles területi lefedettsége van a VSZ-nek • 12 ezer fő feletti aktív tagság • igény van a tagság részéről ezen szolgáltatásokra	Lehetőségek • erős igény az üzleti környezet részéről a potenciális fogyasztói csoportok megalakítására
Gyengeségek • fejlesztési stratégia hiánya • tagnyilvántartás hibája: nincsenek közvetlen tájékoztatásra lehetőség adó eszközök • szervezeti apparátus támogatási hiánya • alacsony határfoka: kevesen használják a kedvezményeket napi-heti gyakorisággal • visszacsatolás hiánya	Veszélyek • szakmai szervezetek általános megítélése miatt bizonytalanság más szakmai szervezetek szolgálati politikájának változása • szakmai szervezetekkel kapcsolatos szereplőfogás vitája (érdekképviseleti vs. szolgáltatói szervezet) üzleti környezet változása • volt tagok kedvezményhez jutásában üzleti partnerek érdekeltisége

A táblázatban bemutatott megállapítások közül sokat már korábban részletesen bemutattuk. Ezek főleg a szervezet belső élete szempontjából relevánsak, tehát a SWOT elemzés szempontjából az erősségeknek és a gyengeségeknek ezek számítanak.

A külső tényezőkről (lehetőségek, veszélyek) azonban kevesebb szót ejtettünk. Nyilvánvaló lehetőségnek számít, hogy a hagyományos marketingeszközök mellett a szolgáltatók már egyre több direkt kampánnyal igyekeznek megszólítani a lehetséges vásárlóikat. Ehhez a közvetlen kapcsolattartási csatornákon felül egyértelműen a bizalmi tőke is szükséges.

A bizalmi tőkét az a szervezet biztosítja, amelyik tagjai számára kedvezményesen lehetővé teszi valamilyen szolgáltatás elérését. A szolgáltató abban érdekelt, hogy ezeket az embereket tartósan magához kösse. Azaz a VSZ által is elért kedvezmények, melyeket a tagkártya alapján vehetnek igénybe a szakszervezeti tagok, nem a szolgáltató által gyakorolt kegy, hanem egy üzletpolitikai akció.

A veszélyek kapcsán érdemes egy problémát bővebben is érinteni, mivel ez alapvetően meghatározza a szolgáltatási koncepciók témyerését, vagy visszaszorulását. Erről egyébként a tagság körében végzett kutatás során röviden beszéltünk. Ez pedig az általában vett szakszervezeti szerepfelfogás, image.

Jelenleg nem túl erős, és főleg nem modern karaktere van a szakszervezeti mozgalomnak Magyarországon. Egy fókuszcsoportos kutatásban az egyik legjobbet elhangzó megállapítás, hogy a rendszerváltás előtti világot idézi. Ezért is jellemző általában, hogy a szakszervezeti tagság nem a fiatalok közül kerül ki többségében.

Van egy érzékelhető belső vita is, amelyet röviden úgy tudunk bemutatni, mint az érdekképviseleti szakszervezet vs. szolgáltató szakszervezet. Az első csoportba tartozók inkább azt gondolják, hogy a szakszervezetnek meg kell maradnia eredeti céljainál, és a dolgozók jogainak, érdekeinek képviseletével kell foglalkoznia, és nem szabad üzleti szempontokat beengedni a mozgalmi életbe.

A másik csoportba tartozók azt gondolják, hogy a mostani válságból való kitörés igazítani kell a szervezetet, és minél inkább ki kell használni azokat a tagokat, akik pénzüket áldozzák a tagságért cserébe.

A kutatás is megerősíti, hogy a többsége a VSZ-nek a szolgáltató szakszervezet párján áll, de van egy jelentős réteg, aki valamilyen félértől az iránytól. A VSZ mostani vezetése is úgy gondolkodik, hogy üzleti alapon is meg kell győzni a dolgozókat, és érdemi választ kell adni arra, hogy mit kap a tag a tagdíjáért cserébe. Ezt hivatott szolgálni az a tételmondat, hogy többet kap az egyén „pénzben” (természetesen kedvezmények után) a szakszervezettől, mint amennyit a fizetésének a bruttó 1%-a jelent.

Ugyanakkor nem szabad elismerni amellet a probléma mellett, hogy ezt igazából kibeszélően vitának látjuk, amelyet folyamatosan felnyithatnak azok, akik a tradicionális szakszervezeti modellben látják a jövő kulcsát.

Arról sem szabad megfeledkezni a veszélyek felmérésekor, hogy alapvetően versengő környezetben működik a Vasutasok Szakszervezete. A jelenlegi tagjai számára folyamatosan három választási lehetőség biztosított:

- maradni a VSZ-en belül;
- átlépni más szakszervezetbe, és élvezni az avval járó előnyöket;
- kilépni a szakszervezetből, élvezni a potyautas-effektusból származó előnyöket, és megtagkarítani a tagdíjat.

A második lehetőség esetében azt is figyelembe kell venni, hogy a VSZ-en kívüli vasúti szakszervezetek is folyamatosan keresik a fejlődési lehetőségeket. Azaz megpróbálják megtalálni a tagságuk, potenciális tagságuk számára legjobb szolgáltatásokat, kedvezményeket. Ez folyamatos önreflexiót követel meg a Vasutasok Szakszervezetétől, amely révén reagálhatnak versenytársaikra.

A veszélyeknél arról is érdemes beszélni, ami egyszerre lehetőség is. A szolgáltatók érdekeitek abban, hogy minél több „fogasztói körbe” bejussanak. Ugyanakkor az is érdekük, hogy a már megszerzett ügyfeleket ne engedjék el. Részletesen is

foglalkoztunk már korábban azzal a problémával, hogy a VS kiharcolni egy kedvezményt (általában ez az előfizetéseknél, hosszú távú szolgáltatásoknál jön elő), ezt a tag igénybe veszi, majd később kilép a szervezettől, de a kedvezménye megmarad. A szolgáltatásoknak nem érdekük ezért az ügyfeleket megbüntetni, főleg nem olyat tenni, amely miatt el is veszíthetik. Ez az ellentmondás megítélésünk szerint csak jó szerződési feltételekkel oldható fel:

Mint minden társadalmi szervezet, így a Vasutasok Szakszervezete is, akkor képes erős érdekérvényesítő tevékenységet végezni, ha ehhez vannak, vagy teremti maga számára fórumokat, partnereket. A szakszervezeti világ megítélése sajátos, hiszen egyszerre van kapcsolódása a gazdaság, a politika és a civil szférára irányába:

- gazdasági szektort azért határozza meg, mivel ágazati és országos alkuival képes a cégek napi működését, a bérekbe való beleszólással, a munkakörülmények javításáért tett erőfeszítésekkel azok költségeit befolyásolni;
- politikára gyakorolt befolyása vitathatatlan, bár a szervezeti hatékonyságtól függ annak mértéke. A tagság érdekeinek artikulációja révén eléri, hogy alakítsa a politikai döntéseket;
- civil szféra, mint kapcsolódási terület azért fontos, mert működési jelleget, jogszabályi státuszát tekintve a szakszervezet civil szervezetnek számít. Ebből következően partneri viszonyait is indokolt ebbe az irányba is építeni. Megítélésünk szerint a szakszervezeti mozgalom Magyarországban küzd az ellen, hogy a civil szféra részének tekintésük, és talán ezért sem fordított eddig arra jelentős energiát, hogy szakmai ügyek mentén keresse az együttműködési lehetőségeket a civil szektor szereplőivel.

A külső kapcsolatrendszer értékelése során nehéz objektív szempontokat olyan módon elővenni, mint a szolgáltatási szektor vizsgálatakor. Az utóbbi esetében az érintettek véleménye, valamint egyéb tényezői adatok megfelelő elemzési keretet biztosítottak.

A nemzetközilik, kormányzati, egyéb szakszervezeti, vagy a civil szféra szereplőivel való kapcsolatok elemzése nem biztosít ilyen adekvát hátteret. Ugyanakkor fontosnak tartjuk, hogy az értékelésnél is érthető, és ellenőrizhető módszertan alapján vizsgálódjunk.

Ennek érdekében a kapcsolatrendszer értékelése során az alábbi szempontokat vettük figyelembe:

- kapcsolatrendszer mélysége, szereplők száma: azt nézzük meg, hogy van-e olyan fórum, kapcsolat lehetőség, amelyet nem használ ki eléggé a VSz. Ennek keretében milyen szereplőkkel ápol kapcsolatot;

- szervezeti támogatás milyensége: alapelvek tekintjük, hogy egy professzionálisan működő szervezet esetében akkor hatékony a szervezeti képviselő, ha az szervezeti döntéshozatallal kísért, ehhez a szükséges mandátumok biztosítottak, szakmai háttérrel az apparátus képes biztosítani;

- eredményesség: ebben a kérdésben nem feltétlenül azt tekintjük mércének, hogy milyen hatékonysággal képes eredeti szándékait a szervezet érvényesíteni. Sokkal fontosabbnak gondoljuk, hogy a kapcsolati rendszerben milyen mértékben képes a szervezet saját fejlődése érdekében felhasználni. Azaz az ott elért eredményeket hogyan lehet átvinni a mindennapi munkába, az érdekékviseleti, vagy szolgáltatási szektorba.

- fejlődési lehetőségek: ennek keretében azt nézzük meg, hogy mekkora fejlődési potenciál van adott kapcsolati rendszer keretében. Lehet-e új szervezetekkel kapcsolatokat építeni;

- kapcsolatrendszer kommunikációs jelentősége: milyen mértékben tudja kihasználni a VSz a relációs rendszerben lévő kapcsolatokat kommunikációs szempontból.

Ebből is látszik, hogy nem az alapján mérünk egy relációt, vagy fórumot, hogy hány szereplő vesz részt benne, vagy hány alkalommal ülésezik, mivel ezek nem adnak ahhoz támpontot, hogy valójában milyen jelentőségű ügyeket tűznek napirendre. A rendelkezésre álló dokumentumok mellett ebben a részben jelentős szerepet szántunk a személyes interjúk során nyert információknak. Azt látjuk, hogy a szervezet érintett vezetői lényegében azonos módon fogalmazták meg a problémákat, és a szervezet előtt álló kihívásokat.

A nemzetközi kapcsolatok értékelése során általában az az első kérdés, hogy a tagdíjakra, utazási és egyéb logisztikai költségekre fordított pénzek milyen jól megfogható hasznot jelentenek a szervezet számára. Természetesen egy ilyen relációban nehéz forintosítani azokat az eredményeket, amelyek egy erős és intenzív államok közötti együttműködésből kijöhetnek.

Mit tekinthetünk eredménynek:

- más országokban felmerülő problémák, jó gyakorlatok utáni tapasztaltcsere. Azaz a nemzetközi reláció lehetőségét ad arra, hogy például a munkaadói kezdeményezéseket, jogszabályi változásokat megvitassák egymás között a szereplők;

- váratlan helyzetek értékelése, kölcsönös segítségnyújtás. Személyes interjúk hangzott el problémaként, hogy ebben a tekintetben milyen nehéz a tagállami szempontokon túllépve szolidaritásnak lenni. Az orosz-ukrán válság miatt a vasúti szállítás a hagyományos viszonylatokban akadózik. Ilyen Magyarország esetében a Záhonyi átkelő, ahol csökken a szállítási mennyisége, amely például Lengyelországba tevődött át. Ez a magyar szakszervezet esetében probléma, mivel könnyen létszámleépítéshez vezethet ez a folyamat, míg a lengyel szakszervezetek létszám bővítésre készülhetnek. Nyilván egy ilyen összefüggésben a tapasztalatok, és információk cseréjén kívül sokat nem tudnak a szereplők egymáson segíteni, hiszen eltérő az érdekeltségük;

- jogszabályi változásokra való felkészülés. Az Európai Unió a közlekedés területén jelentős befolyással bír a nemzeti szabályozásra. A magyar szakszervezetek hatékony nemzetköz együttműködés esetén képesek azonnali információkhoz jutni a tervezett változásokat érintően, képesek felmérni azok magyarországi hatását, valamint érvenyesíthetik saját érdekeiket is. Az elkövetkező időszakban éppen ilyen kérdés lesz a negyedik vasúti csomag;

- közös akciók, konferenciák, programok: az Európai Unió közvetlenül is allokál forrásokat nemzetközi együttműködésben megvalósuló programok támogatására. Ehhez nyilvánvalóan aktív kapcsolatrendszer kell a felek

között, amely lehetőséget biztosít a lehetőségek felmérésére, ötletek közös kidolgozására.

Nemzetközi területen, ahogy a helyzettelíró részben is szerepel, hogy 2001 óta tagja a VSz a Közlekedési Dolgozók Európai Szövetségének (ETF), illetve képviselői választott funkciókat is töltenek be. Az ETF egyedüli olyan fórum, amely keretében Európa 41 országából vannak tagjaik, amelyek 2,5 millió munkavállalót képviselnek. Magyarország esetében az ETF honlapja szerint kilenc tagja van. Fontos megemlíteni, hogy a VSz nagyon aktívan vesz részt a szervezet munkájában, és ezért a V4 országok közül egyedülként állandó tagot tudott juttatni a szervezet legfőbb döntéshozatali szervébe.

Az ETF kifejezetten alkalmas arra, hogy a VSz képes legyen információkat szerezni a várható EU-s jogalkotás kapcsán. Terepet biztosít arra, hogy megismerje a más országokban készülő változásokat.

A közlekedési dolgozókat képviselő világsszervezetének nem tagja a VSz. Erre irányuló tárgyalások voltak a két szervezet vezetői között, de azért nem lépett be a magyar szakszervezet, mivel a tagság jelentette előnyöket nem látták olyanak, amely az anyagi ráfordítást megérte volna.

A két-, vagy többoldalú kapcsolatoknak nincsen fóruma az ágazatban. A VSz elnöke az ETF tagságából adódóan képviseli a Visegrádi-országokat is, így ezen keresztül egyfajta közvetítő szerepet alakíthatott ki.

A személyes interjúk alapján a szakszervezet vezetése nem látja annak hiányát, hogy nincsen állandó fóruma például a kelet-közép-európai országok közlekedési szakszervezeteinek. Ennek egyik okaként a nyelvi problémákat jelölték meg, amely miatt nehéz erősíteni a személyes kapcsolatokat.

Azt problémásnak tartjuk, és ebben van előre lépési lehetőség, hogy a VSz kevés konkrét programalapú együttműködésben tud részt venni. Azaz minimális az olyan szakmai konferenciák, akciók száma, ahol például a szomszédos országokban

működő szakszervezetekkel együtt lépneek fel. Ennek megálátásunk szerint a szervezetben beállt kapacitásproblémák, illetve anyagi erőforrásbeli az okai.

A nemzetközi kapcsolattrendszer megtartása és erősítése stabil szakmai hátteret igényelne. A szervezet apparátusának áttekintése után azt látjuk, hogy nincsen teljes munkaidős dolgozó, aki nem csak szervezési kérdések kapcsán foglalkozik a nemzetközi ügyekkel.

Ez azt jelent, hogy a jelenlegi vezetés struktúrában minden tartalmi kérdés elnöki szintre kerül, és sem döntés-előkészítés, sem monitoring nem működik stabil módon. Azért tartjuk veszélyesnek ezt az irányt, mert hatékonysága nagymértékben támaszkodik a mindenkor vezetői nemzetközi ügyek iránti affinitására.

A nemzetközi kapcsolatok kapcsán nyilvánvaló eredmény, hogy a VSz képes volt képviselőket juttatni az ETF vezető testületébe. Ezáltal olyan nemzetközi kapcsolati tökéhez lett hozzáférése, amely erőforrás hiánya miatt ezidáig csak részben kiaknázott. A nemzetközi kapcsolatokban rejlő kommunikációs lehetőséget korlátozottan tudta csak kihasználni a szervezet. Ennek oka, hogy az ebben a relációban megjelenő témák csak korlátozottan érdeklik a magyar közvéleményt. Ugyanakkor érdemes megfontolni, hogy át kellene pozícionálni a VSz szerepét, és erre a nemzetközi reláció jó terepként szolgál.

A témaszakértői szerepkör ez idáig csak korlátozott volt. Ahogy a közlekedési területen némely BKV szakszervezeti vezető már nem csak érdeképviseleti ügyekben jelenik meg a médiában, hanem közlekedésbiztonsági, a cég általános működését érintőekben is, a VSz-nek is lehetősége lenne például a MÁV-ot érintő ügyekben megszólalnia. A nemzetközi kétoldalú találkozók során érdemes lenne olyan kérdéseket is napirendre tűzni, amelyek nem korlátozódnak le a közvetlen munkavállalói érdekek kérdéseire. A hazai szaksajtóban, és néhány kérdés kapcsán a politikai médiumokban is lehetőség lenne az EU-ban folyó közlekedési (főképpen a vasúti ágazatot érintő) témát érintő kérdések megjelenítésére. Ilyen például a négy

Ezzel emelni kellene a szakmai kompetencia szintjét a szervezetnek, ami erősíthetné a többi közlekedési szakszervezethez képest is a VSz szerepét.

IV.2.2 Kormányzati kapcsolatok

Alapigazságnak tartják, hogy a kormányzati kapcsolatrendszer egy érdeképviseleti szervezetnek alapvetően meghatározza hatékonyságát. A mostani kormányzati felfogás azonban háttérbe szorította a különféle egyeztetési fórumokat, és nem is törekszik arra, hogy ezeket tartalommal megtöltsse.

Itt is érdemes megnevezni, hogy mit tekintünk a sikeresség mércejének. Ezt azért is fontos elvégezni, mert különben hiú reményeket táplálunk, amelynek nem tud, vagy akár nem is tudhat megfelelni az adott szervezet. Egy példán keresztül bemutatva érkekeletjük a különbséget a sikeresség értékelése alapján.

A vasúti szármavonalbevezetések kapcsán (egyébként ez kormányoktól függetlenül van így, mivel nem csak a mostani kormányzati időszakban merült fel) nem azt kell tekintetni a sikeresség mércejének, hogy képes-e a kormányt meghatárolásra bírni a szakszervezet. Ez ugyanis nem csak tőle függ, hanem egyéb külső tényezőktől. Ugyanakkor amennyiben a szakszervezet nem képes erős tárgyalási stratégiát felépíteni, ehhez szövetségességeket keresni, majd saját erejénél, vagy a mögötte lévő összefogás erejénél fogva tárgyalóasztalhoz kényszeríteni a kormányt, akkor ez kudarc.

Ezt a kormányzati kapcsolatokat kapcsán az alábbi sikerességi tényezőket tartjuk szükségesnek megemlíteni, és ehhez képest mérni a VSz tevékenységét:

- egyeztetési fórumokra vonatkozó igény: azaz bár az állandó fórumok létrehozása a felek kölcsönös akaratától függ, de érdemes végiggondolni, hogy milyen rendezőelvek mentén szeretne illyet a szakszervezet;

- proaktív magatartásra való képesség: ebben a tekintetben azt tekintjük sikernek, ha a szakszervezet nem csak a kormányzati tematikát követi le, hanem önálló témákkal, és megoldási javaslatokkal is képes előállni. Ez főként ágazati stratégiai kérdésekben fontos, nem is a munkaadói kapcsolatrendszerben.

Ugyanakkor nem szabad a VKF szerepét ebben a mechanizmusban leírni, mert erős érdekképviseleti nyomásra olyan kérdések is asztalra kerülhetnek ott, amit első körben a kormány nem kívánt megvitatni. Ilyen eset az egészségre káros hatással bíró munkavállalók kedvezményének a kérdése. Ezt korábban kordvezetményes nyugdíjnak nevezték, amely rendszer 2015. január 1-vel megszűnt. A kormány eldöntött kérdésnek tekintette, és nem is kívánt az egységes nyugdíjrendszer elve miatt abból engedni, hogy legalább tárgyalási szinten nyissák fel a kérdést a szakszervezetekkel.

Ugyanakkor nem szabad a VKF szerepét ebben a mechanizmusban leírni, mert erős érdekképviseleti nyomásra olyan kérdések is asztalra kerülhetnek ott, amit első körben a kormány nem kívánt megvitatni. Ilyen eset az egészségre káros hatással bíró munkavállalók kedvezményének a kérdése. Ezt korábban kordvezetményes nyugdíjnak nevezték, amely rendszer 2015. január 1-vel megszűnt. A kormány eldöntött kérdésnek tekintette, és nem is kívánt az egységes nyugdíjrendszer elve miatt abból engedni, hogy legalább tárgyalási szinten nyissák fel a kérdést a szakszervezetekkel.

Ugyanakkor nem szabad a VKF szerepét ebben a mechanizmusban leírni, mert erős érdekképviseleti nyomásra olyan kérdések is asztalra kerülhetnek ott, amit első körben a kormány nem kívánt megvitatni. Ilyen eset az egészségre káros hatással bíró munkavállalók kedvezményének a kérdése. Ezt korábban kordvezetményes nyugdíjnak nevezték, amely rendszer 2015. január 1-vel megszűnt. A kormány eldöntött kérdésnek tekintette, és nem is kívánt az egységes nyugdíjrendszer elve miatt abból engedni, hogy legalább tárgyalási szinten nyissák fel a kérdést a szakszervezetekkel.

Ugyanakkor nem szabad a VKF szerepét ebben a mechanizmusban leírni, mert erős érdekképviseleti nyomásra olyan kérdések is asztalra kerülhetnek ott, amit első körben a kormány nem kívánt megvitatni. Ilyen eset az egészségre káros hatással bíró munkavállalók kedvezményének a kérdése. Ezt korábban kordvezetményes nyugdíjnak nevezték, amely rendszer 2015. január 1-vel megszűnt. A kormány eldöntött kérdésnek tekintette, és nem is kívánt az egységes nyugdíjrendszer elve miatt abból engedni, hogy legalább tárgyalási szinten nyissák fel a kérdést a szakszervezetekkel.

Ugyanakkor nem szabad a VKF szerepét ebben a mechanizmusban leírni, mert erős érdekképviseleti nyomásra olyan kérdések is asztalra kerülhetnek ott, amit első körben a kormány nem kívánt megvitatni. Ilyen eset az egészségre káros hatással bíró munkavállalók kedvezményének a kérdése. Ezt korábban kordvezetményes nyugdíjnak nevezték, amely rendszer 2015. január 1-vel megszűnt. A kormány eldöntött kérdésnek tekintette, és nem is kívánt az egységes nyugdíjrendszer elve miatt abból engedni, hogy legalább tárgyalási szinten nyissák fel a kérdést a szakszervezetekkel.

A 2015. évi minimálbéréről, garantált bérminimumról és az ország bérajánlásról szóló tárgyalások lezárásaként azzal a feltétellel ment bele a szakszervezeti oldal az eredetinel kisebb mértékű emelésbe, hogy például a korkezdvezményes rendszert felváltó szabályozásról a VKF-ben kezdődjenek tárgyalások. Miután a VSZ becslése szerint több ezer tagját érinteti a kérdés, ezért érintett abban, hogy milyen megállapodást lehet ennek kapcsán elérni. Az MSZOSZ a VSZ elnökét kérte fel, hogy ezzel kapcsolatos előkészítő munkákat végezze el, és próbáljon meg egyfajta egységes álláspontot elérni a másik két, VKF-ben résztvevő konföderációval közösen. Ez a példa is jól mutatja, hogy makorszinten van lehetőség a Vasutasok Szakszervezetének olyan kérdésekben megszólalni, álláspontját érvenyesíteni, ahol saját jogon nem lehetnének jelen.

A makroszintű párbeszéd másik fóruma a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács. Az NGTT funkcióját tekintve az Országgyűléstől, Kormánytól független, konzultatív, javaslattevő, tanácsadó testület, amely a társadalom egészét érintő, általános gazdaság- és társadalompolitikai kérdésekkel foglalkozik.

A Tanács tagjai oldalakat alkotnak, melyek a következők:

- Gazdaság Képviselői Oldal
- Munkavállalói Oldal
- Civil Oldal
- Tudomány Képviselői Oldal
- Egyházi Oldal

A Tanács soros elnöke az oldalak képviselői közül kerül ki. Egy soros elnöki mandátum három hónapra szól, az oldalak a törvényben meghatározott sorrendben követik egymás a tisztség betöltésében.

A fent leírtakból következően az NGTT ülésein a kormány meghívottként van jelen, azaz a munka világát érintő kérdésekben érdemi párbeszéd nem tud kialakulni ott. Az NGTT munkavállalói oldalának tagja az MSZOSZ, ezen keresztül van befolyása a Vasutasok Szakszervezetének az testület előtt képviselt álláspontja.

Összességében a kormányzati kapcsolatok területén komoly hiányai vannak a Vasutasok Szakszervezetének. Azt mindenképpen alá kell húzni, hogy ez a helyzet

A kormányzati kapcsolatokban rejlő kommunikatív lehetőségeket akkor tudná jobban kihasználni a VSz, ha a korkedvezményes nyugdíjhoz hasonlóan konföderáció szinten is ügyszakzadáva válna több kérdésnek is.

A kormányzati kapcsolatok kérdésében egyértelműen hiányosságok vannak. Erezhetően a három meghatározó vasúti szakszervezet egységesen akar csak lépni ezekben a kérdésekben. Ezért is hozták létre a VASZ-t, amely integrálhatja az álláspontokat. Ugyanakkor a három meghatározó szakszervezet eltérő identitása (más-más konföderációhoz tartoznak, szerepfelfogásukban is jelentős különbségek vannak) a néha nem is csak enyhe bizalmatlansági faktor miatt lassítja az érdemi munkát.

felkészültségén múlik, hogy mit képvisel a konföderáció ülésén.

A szakmai apparátus szintén korlátozott mértékű támogatást tud nyújtani a VSz vezetésére számára a makroforumokon képviselt szakmai álláspont kialakításában. Információnk szerint az elmúlt évtizedben leépült a szakmai stáb, így a nemzetközi ügyekhez hasonlóan a VSz vezetőinek személyes affinitásán és adott témában való mivel egyáltalán nincsen arra kormányzati akarat, hogy ilyen létrejöjjön.

Természetesen ezen fórumok hiány nem a Vasutasok Szakszervezetének hibája,

megrendelőnek) kormányának van hatásköre.

Agazati kormányzati fórum nincsen. Ez nyilvánvalóan azért probléma, mert így ad-hoc azon ügyek száma és jellege, amikor a VSz és az illetékes minisztérium között egyeztetésekre kerülhetne sor. Ez megnehezíti a szakmai munkát, mivel ugyan a MÁV-val, mint munkáltatóval van állandó fórum, de egyes stratégiai kérdésekben egyértelműen a három szerepkört betöltő (a tulajdonosnak, a jogalkotónak és a megrendelőnek) kormányának van hatásköre.

Az NGTT üléseinek napirendjét, és az ülésekről származó hivatalos publikációkat, sajtóanyagokat, jegyzőkönyveket áttekintettük, és ez alapján az látszik, hogy minimális azon témák száma, amelyek a VSz tagjainak napi életét érintik.

nem saját hibájukból jött létre. Ugyanakkor az is egyértelmű, hogy a VSz makrokérdésekben akkor tud érdemi hatást gyakorolni a szakszervezeti álláspontra, ha konföderációs keretek között marad. Azaz ebben a tekintetben mindenképpen hátrányos egy független pozíció, amely nem képes becsatornázni a szervezet igényeit a meglévő szűkös egyeztető fórumok valamelyikébe.

Kormányzati kapcsolatok szempontjából kínálkozó út a stratégiai partnerségi megállapodás, de ebben a kormány aktív együttműködése kell, amely korlátozottnak tűnik.

IV.2.3 Munkavállalói szervezetekkel való kapcsolatok

A munkavállalói szervezetekkel való kapcsolata a Vasutasok Szakszervezetének dilemmákkal terhelt. Ugy látnuk a probléma három szinten rétegződik:

- konföderációhoz való tartozás;
- ágazati együttműködés;
- vasutas szakszervezetekkel való együttműködés.

A VSz konföderációs szintű hovatartozása egyértelmű, a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének tagja. Az MSZOSZ által is ösztönzött, és lassan két éve tartó integrációs folyamat azonban érezhetően dilemmák elé állította a szervezet. Egyrészt a jelenlegi status quo elutasítása miatt lépéskényszerben van a rendszer. Az MSZOSZ, az Autonóm Szakszervezetek Szövetsége és a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma létrehozta a Magyar Szakszervezeti Szövetséget. A 2013 végén lezajlott kongresszuson egy kétlépcsős integrációs folyamatról döntöttek a felek, amelynek első eleme, hogy a három szervezet létrehozta a MaSZSZ-t. A tervek szerint 2014 végén lett volna a második lépés, amikor a három konföderáció teljes megszűnésével véglegessé válik az integráció. A SZEF megakasztotta a folyamatot, amelynek eredményeképpen 2015. február végére került át a döntés, amely eldöntheti ez a kérdés.

A tanulmány készítésekor két verzió körvonalazódott:

- megtörténik a három konföderáció összeolvadása, és az eredeti tervek szerint zárul le a folyamat;
- csak az MSZOSZ és az Autonómok olvadnak egybe, és a SZEFF kiszáll ebből.

Altalában a konföderációk mögötti ágazati szakszervezetekben is érződik egy türelmetlenség, és ez erősíti a konföderációhoz való tartozás kérdését. Ez a VSZ esetében az általunk készített szervezeti vezetői, valamint konföderációs vezetői interjúkból kiderült három lehetséges verzióra szűkölt le:

- az MSZOSZ, vagy annak jogutódjának keretei között maradni;
- átlépni a Liga-ba;
- külön utas politikát járni, és nem tartozni egyik konföderációhoz sem.

Korábban már részleteztük, hogy a makroegyeztelési folyamatokban való részvétel feltétele, hogy az ágazati szakszervezet valamelyik konföderáció tagja legyen. A jelenlegi struktúrát tekintve formálisan ebből a szempontból mindegy is, hogy ez az MSZOSZ (és esetleges jogutódja), vagy a Liga, hiszen mindkettő ugyanazon fórumok tagja.

A konföderációhoz való tartozás mellett szól, hogy olyan információs rendszerhez, módszertanokhoz (tagfelvételi, szervezettejlesztési) való hozzáférést lehet teremteni, amely önálló működésben nem biztosított.

A függetlenedés útja mellett meglátásunk szerint csak az szól, hogy a tagdíjat képes megakartítani a szervezet.

Nyilvánvalóan az MSZOSZ vs. Liga tagság nehezen írható le csak racionális érvek mentén. A VSZ alapító szervezete az MSZOSZ-nek, és ilyen szempontból annak jogutódjának is. A jelenlegi szervezetben mind taglétszámát, mind ágazati jellegét tekintve szinte egyedülálló, ezért nincsen sem alternatívája, sem versenytársa. A Liga esetében a jelenlegi vezetés számára ágazati értelemben is konkurenciát jelentenek, amely korlátozná a szervezetet lehetőségeit.

Az általunk készített személys interjúk során a Liga mellett szóló érvek azt tekintik, hogy a kormánytól kapott anyagi támogatásuk nagyobb, ezért a tagszervezetek is könnyebben juthatnak forráshoz. Ennek az állításnak a térszerúsége nem bizonyított.

Az ágazati együttműködések kérdése, és főleg mélysége alapvető probléma a magyar szakszervezeti mozgalom egészében. Olyan ágazati szakszervezetek működnek, amelyek taglétszámukat tekintve sem életképesek. Ezenkívül nehezíti a helyzetet, hogy egy kontöderáción belül is lehetnek olyan tagszervezetek, amelyek működési területüket tekintve egymás vetélytársai.

A Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségén belül ez viszonylag kis problémát okozott a Vasutasok Szakszervezete számára, mivel az MSZOSZ közlekedési területet érintő tagszervezetei a VSZ-n kívül:

1. a Közlekedési Dolgozók Szakszervezetének Szövetsége
2. a Közúti Dolgozók Szakszervezete.

Ezzel szemben a létrejövő Magyar Szakszervezeti Szövetség keretein belül önálló tagozatok jönnek létre ágazatok alapján. A közlekedési tagozatba 14 szakmai szervezet tartozik, amely 2014. február 5-ei, alakuló ülésen megválasztotta a tagozat ügyvivőit, Papp Zoltán VSZ elnököt és Székely Sándor TESZ elnököt.

Kérdéses, hogy a jövőben az ágazati tagozatok milyen fejlődési irányt vesznek. Nyilvánvalóan ebben is többféle stratégia lesz. Ugyanakkor a minimális együttműködés, amely a feleket hatékonyabb fellépésekre ösztönzi, és az erőforrásaik kölcsönös megosztását teszi lehetővé, már jelentős lépést adhat az ágazati szakszervezeteknek.

A VSZ közlekedési ágazati szakszervezetei a következők:

- Vasutasok Szakszervezete
- Közlekedési Dolgozók Szakszervezetének Szövetsége
- Közúti Dolgozók Szakszervezete
- Budapesti Közlekedési Szakszervezetek Szövetsége

A kormány láthatólag azzal akart a vasutas szakszervezetekkel való kapcsolattartás problémáját megoldani, hogy a munkáltatók szintjére szorította le a napi együttműködést. A Kollektív Szerződések tartalmazták – már ahol van ilyen – a

IV.2.4 Munkaadói kapcsolatok

A VSz helyzete a vasutas ágazati szakszervezetek között azért is értékes, mert egyszerre több metsetnek is a tagjai. Egyrészt a VASZ-nak, amely tömöríti a Vasutasok Szakszervezete mellett, a Vasutasok Szabad Szakszervezete Szolidaritást, és a Mozdonyvezetők Szakszervezetét. Másrészt az előbb említett Magyar Szakszervezeti Szövetségben keresztül a további két vasúti szakszervezetet. Ez a pozíció megítélésünk szerint egyértelmű függetlenséget teremt.

Ahogy a felsorolásból is látszik ezek közül a VSz mellett még két vasutas szakszervezet is megtalálható, amelyek méretükben lényegesen kisebbek. Középtávon felvetődhet, hogy az egy kontöderáción belüli vasutas szakszervezetek mélyítések az egymás közötti együttműködést, sőt akár szervezeti értelemben is integrálódjanak. Ebben a folyamatban a VSz vezető szerepe mérte, és felkészültsége okán is egyértelmű.

- Forgalmi Erdékvédelmi és Erdékképviseleti Szakszervezet
- Kőbányai Autóbusz Szakszervezet
- Községi Közlekedési Szakszervezet
- Közüti Közlekedési Szakszervezet
- Miskolci Autóbusz és Villamosvezetők Erdékvédelmi Szervezete
- Pályavasúti Dolgozók Szakszervezete
- Teherfuvarozók Európai Szakszervezete
- Vasutasok Független Szakszervezeti Szövetsége
- Városi Tömegközlekedési Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

szakszervezetek és a munkáltató közötti együttműködés fórumát. Az 1. fejezetben ezeket már részletesen bemutattuk, ezért itt azok értékelését végezzük el.

Ahogy erre a helyzetértékelésben szintén kitértünk, a VSz rögzített középtávú szervezettefejlesztési célja, hogy olyan szervezeti kereteket működtessen, amely a munkáltatói kapcsolattartást a lehető legközelebbi módon teszi lehetővé. Ennek a teljesítés érdekében célkitűzésnek nem feltétlenül a formalizált napirend mellett működő, tanács-előzetes bizottsági modell felel meg a leginkább minden, a VSz működési körébe tartozó vasúti munkáltatónál. Elképzelhető olyan üzemmérlet, illetve munkáltatói és szakszervezeti szervezeti háttér, amely egy külön egyeztetési fórumrendszer az üzemi tanácsok mellé valóban felesleges lenne.

Ugyanakkor a kollektív szerződés megítélése szükségképpen feltételez egy olyan, a vasúti ágazatban a szabályozási háttér és a munkafolyamatok sokfélesége miatt nem is szűk kérdéskört, amelyben a munkáltató és a szakszervezetek közötti egyeztetési és alkufolyamat szükségképpen lezajlik.

Ezért mégis releváns, illetve tartalmi vizsgálatot igényel az a tény, hogy öt kollektív szerződésből csak három (MÁV-START, MÁV, MÁV Szolgáltató Központ) hozott létre külön egyeztetési fórumrendszerrel a szakszervezetek és a munkáltatók között, míg a MÁV FKG Kft.-ben és a GYSEV-ben nem működik a kollektív szerződés alapján egyeztetési fórum. Még ha nem is lenne indokolt ugyanis utóbbiak esetében a változtatás, azt mégis érdemes a kollektív szerződések soron következő felülvizsgálata során a VSz részéről a munkáltatónál működő alapszervezet bevonásával alaposan mérlegre tenni, hogy nem szükséges-e a GYSEV-nél alkalmazott egyhónapos szabályhoz vagy az elemzett együttműködési megállapodásokban szereplő, a tárgyalásos vitarendezés kötelező alkalmazását előíró konkrét kötelezettségekhez hasonló puhább eszközökkel segíteni az együttműködés folyamatos és érdemi jelleghének fenntartását.

Ugyanígy magyarázatot és vizsgálatot igényelnek a három kollektív szerződésben létrehozott egyeztetési fórum működésének keretei. Az, hogy mindhárom nagy, a MÁV-ból kivált érintett munkáltató esetében szintén teljesen azonos maradt a szervezeti háttér, azt látszik sugallni, hogy nem igazán történthetett finomhangolás

A szakszervezetek általában nehezen teremtenek kapcsolatot a civil szférával. Ez talán abból a különállásból fakad, hogy csak a törvények miatt tekintik magukat a civil szférára részének, és inkább azt a fajta definíciót fogadják el, hogy a szakszervezet a

IV.2.5 Civil szervezetekkel való kapcsolatok

A következő négyéves program kapcsán fontosnak látjuk, hogy megint tekintse át a helyzetet a VSZ legfőbb döntéshozó testülete, és mérlegelje a lehetőségeket.

A Vasút Koalíció megszűnése jogilag lehetetlenítette el a VSZ tagságát, amely szükségyszerűen újraértelmezendő helyzetet teremtet. A probléma ugyanis egyértelműen az, hogy van egy létező fórum, amelyben tagsággal bír két szakszervezet, és amelynek működési feltételei törvényben rögzítettek. Amennyiben intézményesített tárgyalások kezdődnének egy alágazati Kollektív Szerződésről, akkor annak tárgyalásában nem vehet részt a VSZ, ez pedig csökkentené a szervezet súlyát.

Azt azonban nehézségnek tartjuk, hogy nem sikerült a Társadalmi Párbeszéd Bizottságok rendszerén belül tartós tagságot létrehozni. Nyilvánvalóan a jelenlegi struktúrában a VSZ nem felel meg önállóan a törvényi feltételeknek. Ebben a tekintetben valóban kettő járható út kínálkozott, vagy más szakszervezetek való összefogás, vagy a Mozdonyvezetők Szakszervezetéhez hasonlóan megfigyelői státusz.

Mindenképpen kiemelő, hogy a MÁV Zrt. KSZ alapján működő VET-ről készít a VSZ egy Hírnöknek nevezett tájékoztatót, amely azonnali információközlésre jó a tag részére.

Minde mellett is a munkáltatói kapcsolatok tekintetében érezzük legfejlettebbnek a fórumrendszer. Egyértelműen szabályozottak a működés feltételei, megítélésünk

szerint kellően biztosított a szakmai háttér, és rendszeresek a belső tájékoztatások is.

minden esetben a munkáltatói kapcsolatok tekintetében érezzük legfejlettebbnek a fórumrendszer. Egyértelműen szabályozottak a működés feltételei, megítélésünk szerint kellően biztosított a szakmai háttér, és rendszeresek a belső tájékoztatások is.

minden esetben a munkáltatói kapcsolatok tekintetében érezzük legfejlettebbnek a fórumrendszer. Egyértelműen szabályozottak a működés feltételei, megítélésünk szerint kellően biztosított a szakmai háttér, és rendszeresek a belső tájékoztatások is.

politika és a gazdaság határának szereplője. Ebből következik az is, hogy kapcsolati

háloját legkritikábban bővíti ebbe az irányba.

Ehhez hozzáadódik, hogy a két „világ” kölcsönösen nem találta meg egymáshoz a kapcsolódási pontokat. A VSz középtávú programjában egyetlen egyszer szerepel a civil szó:

„Az elmúlt évek különböző mellékvonal-bezárásaival összefüggésben nyugodtan elmondható, hogy konstruktív együttműködés alakult ki az érintett önkormányzatokkal, országgyűlési képviselőkkel és civil tömörülésekkel, szervezetekkel. A VSz céljainak eléréséhez a kapcsolatokat fenn kell tartani, sőt a lehetőségekhez mérten tovább is kell fejleszteni.” – részlet a Vasutasok Szakszervezete középtávú programja 2011-2015 című anyagból

Ahogy ez az idézet is mutatja egy programalapú együttműködésre hívta fel a figyelmet az anyag, de a továbbfejlesztési lehetőségekkel nem foglalkozott. Ugyanilyen volt a korábban már említett RO-LA kapcsán az együttműködés a Levegő Munkacsoporttal, amely sikertörténet abból a szempontból, hogy jó példát mutatott a civil szereplők és az érdekékviseletek közötti összefogás szempontjából, de az ebben rejlő lehetőségek nem lettek kiaknázva.

Erezhetően hiányzik egyfajta végig gondolás, akár civil partnerségi program, amelyben nem csak ad-hoc, hanem állandó jelleggel is bekapcsolhatna a VSz olyan civil szervezeteket, amelyek a vasúthoz, ennek kapcsán a környezetvédelemhez kapcsolódhatnak.

Elsőre tehát ellentmondásosnak tűnik, hogy a legrosszabb értékelést a Vasutasok Szakszervezete külső kapcsolatrendszerében a civil társadalommal való kapcsolatnak adjuk, de egyben ebben látjuk a legnagyobb fejlődési lehetőséget is. Ezt kár lenne nem kihasználnia a szervezetnek. Ennek módjára a III. fejezetben teszünk javaslatot.

Ugyanakkor ennél is felhívjuk a figyelmét, hogy szervezeti háttértámogatás, tudatos szervezés és tervezés nélkül csak ad-hoc lesz ez a tevékenység is, amely miatt nem aknázhajta ki a VSz az ebben rejlő sikereket.

IV.2.6 Külső kapcsolattrendszér SWOT-analízise

Korábban már bemutattuk a SWOT-analízis használatának módszertanát, és okait. Ezzel ismételten eltekintünk.

Gyengeségek • ágazati párbeszéd bizottságból való kizárulás • szakmai háttér hiányosságai az apparátuson belül • nemzetközi kapcsolatok esetlegessége a nyelvtudás hiánya miatt • civil kapcsolati háló hiánya • anyagi erőforrások korlátozotttsága	Veszélyek • negatív kormányzati politika a társadalmi párbeszéd területén • egyes szakszervezetek kormányzati privilégizálása • Magyar Szakszervezeti Szövetség létrejöttének kérdése (megvalósul, vagy sem?)
Erősségek • erős nemzetközi pozíció (ETF) MSZOSZ-en keresztül tagság makro-egyvezetési fórumokban • kiépített munkaadoi fórumok, melyek KSZ-ekben vannak lefedtetve	Lehetőségek • ágazati kormányzati kapcsolatok erősítése • ágazati szakszervezetekkel való integráció • híd szerep a VASZ-ben és a MASZSZ közlekedési Tagozatában lévő vasúti szakszervezetek között

A helyzetbemutató és az értékelő részben szinte mindegyik elemével foglalkoztunk a fenti táblázatnak. Ezért csak a veszélyek részt emelnénk ki.

Alapvetően nehézíti minden szakszervezet helyzetét, és ez az állami tulajdonú vállalatok esetében fokozottan igaz, hogy függenek a mindenkori kormányzati hozzáállásától. Amennyiben a politikai hatalom fogékony az egyeztetésekre épülő stílusra, akkor megteremtí, és mozgatja az ezzel kapcsolatos fórumokat. Megteremt, nem csak diszlektént, azokat a mechanizmusokat, ahol az érdekképviseleti szervek el tudják mondani fenntartásait, véleményüket. A mostani kormányzati felfogás egyértelműen nem ilyen, és ezen a Vasutasok Szakszervezete önmagában nem is képes változtatni.

Van egy másik fontos eleme a vészélyek kategóriának, ez pedig az a szempont, hogy a mindenkori kormányzat képes megosztani a szakszervezeteket egymással. Azaz kiemel egy szervezetet, és többilejtőket biztosít számára. Legyenek ezek a tárgyaláshoz való jog (kétoldalú egyeztetésekben való partnerség), a konstruált konfliktusok (bizonyos kérdésekben enged a kormány adott szakszervezet nyomásának, ezzel növelve a többiekhez képesti szerepét). Ennek nyomai konföderációs, és bizonyos kérdésekben ágazati szinten is érződnek.

Egy ilyen törekvés ellen nyilván nehéz abból a szempontból ellentartani, hogy a kormány ne kövessse ezt a politikát. Ugyanakkor a szakszervezetnek a tagság nagyságának logikáján, a kommunikációs térben betöltött szerepén keresztül megkerülhetetlenül kell válnia. Ebben a tekintetben jó példa a Magyar Szakszervezeti Szövetség szerepe. A konföderációk közötti versenyben egyértelműen szereti a mostani kormány, a Liga, valamint a Munkástanácsok is az MSZOSZ-t a baloldali ellenzéki pártok támogatójaként feltüntetni. Ugyanakkor nem volt kérdés egy pillanatig sem, hogy az MSZOSZ-nek szerepe kell legyen az Országos Érdekegyeztető Tanács maradványain létrehozott Versenyszféra és Kormány Allandó Fórumának munkájában. Annak ellenére, hogy a munkaadói és a munkavállalói oldalról is csak három-három tagja lehetett a szervezetnek.

Ennek a politikai helyzethez képesti privilegizált szerepnek az volt az oka, hogy a legnagyobb tagsággal bírt, jelentősebb médiásúlya volt/van, mint a többi konföderációnak, és az ágazatok széles spektrumát magába integrálta.

A Vasutasok Szakszervezete számára a fentiekben felsorolt feltételek a médiasúly kivételével adottak. Erre építkezve mindenképpen megkerülhetetlen szereplővé kell válnia. Mindezt úgy, hogy ne kelljen integráló erejét, és szuverenitását feladnia más szakszervezetek által ösztönzött formációk kedvéért (pl. VASZ, MASZSZ közlekedési

Tagozat).

Természetesen komoly veszély a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének átalakulásának ügye. Ebben a tekintetben átrendeződhetnek a Vasutasok Szakszervezetének pozíciói. Nyilvánvalóan egy három konföderáció általi teljes integráció (SZEF, MSZOSZ és Autonóмок egybeolvasása, és a Magyar Szakszervezeti Szövetség létrejötte) a legtöbb perspektívával járó út lenne. Ettől a VSZ számára talán minimálisan kedvezőtlenebb csak az az opció, ha a SZEF nem vesz részt az integrációban, és a két „versenyszféra” konföderáció olvad egybe.

Ezen lehetőségek esetében egyetlen negatív forgatókönyv lehetséges, ha a változásra hivatkozva, kizárja az MSZOSZ jogutódját a kormány a VKF munkájából, és ezzel elveszti a makro-egyeztetési fórumon való megszólalás lehetőségét. Ennek jogi megvalósítása megoldható (kormány rendelet szabályozza a VKF tagjait), de feltétlenül politikai értelemben nem keresztülvihető.

Amennyiben az MSZOSZ átalakulásából nem lesz semmi, és marad a mostani hat konföderációs rendszer az jelentős presztízszvesztéssel járna a folyamatban résztvevő minden tagszervezet számára. Ez felnyithat olyan vitákat, mint a konföderációhoz való tartozás szükségessége, vagy éppen tagság kérdése.

V. Ajánlások, javaslatok

V.1 Szolgáltatási csomag

A Vasutasok Szakszervezete által minden tagnak biztosított szolgáltatási csomag ma sem lebecsülendő érték, azonban az továbbfejleszthető és mindenképpen indokolt is továbbfejleszteni, ugyanis jelen formájában sem a tagok, sem a VSz számára nem hozza azokat az előnyöket, amelyeket a tagság mérete és összetétele, a központi tagnyilvántartás megléte, valamint az együttműködő partnerek ma sem alacsony száma alapján hozhatna.

V.1.1 Egységes szolgáltatási koncepció

A Vasutasok Szakszervezet szolgáltatási portfóliójának legnagyobb problémájának tartjuk, hogy **nincsen egységes, végig gondolt, akár elnökségi ciklusokon átívelő szolgáltatáspolitikai koncepció.** Azaz a szervezeti döntéshozatal irányítási hiányzik, ezáltal, ahogy korábban is említettük, csak és kizárólag ad-hoc fejlesztések zajlanak.

Nyilvánvaló komplett szolgáltatási koncepció megírására ezen projekt keretében nem vállalkozunk, ugyanakkor meghatározzuk annak vázát, és a főbb döntési pontokat, valamint rögzítjük ezek előnyeit, hátrányait.

Azt gondoljuk, hogy a VSz szolgáltatási koncepciója **a tagi exkluzivitásra kell, hogy épüljön**, azaz a vasúti munkavállalók és a VSz tagjai között éles határvonalat lehet és kell húzni. Amíg a VSz által is elért munkahelyi szintű eredményekből részesül az összes munkavállaló (potyautas-effektus), addig a szolgáltatások esetében egyéltől-műen meg kell mutatni, hogy ez a tagság pénzéből a tagságnak járó ajándék.

A koncepció második eleme, hogy **mindenre kiterjedően végig kell gondolni a tagkártya rendszerének kérdését.** Ahogy korábban is bemutattuk a tagkártya, és a hozzákapcsolódó kedvezményrendszer az EDC-hez csatlakozik. Ezen együttműködés keretében az EDC részére a VSz tagkártyánként (kvázi előállítási

költség), és rendszer tagjaként is jelentős összegeket kell fizetnie. A szolgáltatási koncepció kialakításakor azt kell mérlegelni ár-érték arányában jelent-e előnyt az EDC rendszer. Azaz a ráfordított összeget valóban felhasználják-e a tagok. Amennyiben nem akkor a következőt kell mérlegelni:

a.) önálló kártyarendszer létrehozása. Azaz kilépve az EDC rendszerből saját fejlesztésű kedvezményrendszert hoz létre a VSZ. Ez nem lenne jelentős váltás, mivel most is sok egyéni (csak a VSZ számára kialakított) kedvezmény van a programban. Ebben az esetben kezelni kellene azt a kérdést, hogy a tagok kártyái hogyan kerülnek kiállításra. Természetesen a mai piaci környezetben már van lehetőség több szolgáltatással is szerződni, akik csak azért felelősek, hogy a szervezet által átadott adatok szerint a szükséges formátumban és adatokkal a tagkártyát előállítsák.

b.) másik kártyarendszerhez való csatlakozást is meg kell vizsgálni. Ilyen például a MAKASZ, amelynek más szakszervezetek is a tagjai. Amennyiben valamilyen kártyarendszer részese a VSZ továbbra is, akkor sok tekintetben kényyszerhelyzetbe került. Ugyanis a kedvezményeket nem tudja befolyásolni, emiatt szűkül az a mozgáster, amely egy hátkonnyabb tagnyilvántartás esetén rendelkezésre állna.

Ilyen esetben nincs lehetőség a szolgáltatási csomagok kialakítására, hiszen hatása a szervezetenek a potyautas effektus kivédésére, illetve a rendszerben a visszacsatolás is nehézkessé válik.

Ezért a VSZ önálló karakterének építése szempontjából az átállás anyagi terheinek mérlegelésével párhuzamosan szükséges lenne egy teljesen önálló (kvázi a városok által alapított kedvezményekre épülő) saját rendszer felállítására.

A továbbiakban javaslatot teszünk, hogy egy önálló tagi kedvezményrendszer esetén a szolgáltatási koncepciónak milyen területekre kell kitérnie:

a.) kedvezményterületek meghatározása

A szolgáltatási koncepció kialakítását meg kell előznie egy általános igényfelmérés a tagság körében. Ez alapján meg kell határozni, hogy mely területeken kellene partnereket megszólítani, számukra lehetőséget biztosítani a rendszerbe való bekapcsolódáshoz.

1. felhasználás gyakorisága/intenzitása: annak érdekében, hogy a VSZ szolgáltatásait minél inkább magáénak érezze, szükség lenne arra, hogy olyan területekre is kiterjessze a VSZ a kedvezményeit, amelyek akár napi felhasználást lehetővé teszik. Természetesen kérdéses, hogy a napi fogyasztási cikkek területére valóban be lehet-e törni, főleg, hogy az országos hálózattal rendelkező cégek saját kedvezményrendszerrel rendelkeznek.

2. szolgáltatási területek alapján való kategóriák kialakítása: ennek kapcsán arra gondolunk, hogy fel kell osztani az egyes termékcsoportokat, és azon belül meghatározni, hogy kizárólagos partnerrel akar a VSZ megállapodni, szabad verseny módjára (bárki jöhet, és bármennyien), alcsoportokra, szolgáltatási minőségekre osztja a területet. Ez utóbbi azt jelenti, hogy például a szállásszolgáltatáson belül több színvonal kategória van, ahol a területi elhelyezkedés sem mindegy. Korábban is említettük, hogy a VSZ-nek a maga területén kedvezményrendszerrel kereszttul nem szabad konkurenciát teremtenie a Zárkban található üdülőknek. Ugyanakkor gondolni kell azokra is, akik nem tópart mellett akarják eltölteni szabadidejüket, hanem például egy gyógyvízes szállodában, nekik is biztosítani kell kedvezményt.

Megítélésünk szerint az alábbi kategóriákat kell kialakítani, és ezen belül javaslatot teszünk a termékcsoporthoz való besorolására:

<i>szolgáltatási csoport neve</i>	<i>javasolt besorolás</i>	<i>megjegyzés</i>
állatápolás, kisállat	többszereplős	
auto-motor (alkatrész, javítás, gumi, kereskedés, ápolás)	többszereplős, viszont egy településen csak egy szolgáltatató	
auto-motor üzemanyag	kizárólagosság	csak erős kedvezmény alapján szabad szerződni
autókölcsonzés	többszereplős, de területi alapon versenykikötésével	
bababolt	többszereplős	ebben az esetben akár több partnerrel településen belül is lehet
divatáru	többszereplős	ebben az esetben akár több partnerrel településen belül is lehet
egészségügyi termék, szolgáltatás	inkább területi alapú kizárólagosság	érdemes hálózattal, vagy hálózatokkal megállapodni, természetesen területi alapon kizárólagosságot kell biztosítani
élelmiszer	többszereplős	nagyon hálózattal lenne értelme megállapodni, de ennek feltéhetőleg kicsi az esélye. Ezért törekedni kellene arra, hogy minél több olyan bolttal megállapodás, amelyet használnak a tagok. Ezzel erősíteni a kedvezmény mindennapi igénybevételeinek lehetőségét.
építőanyag, barkácsáruházak	kizárólagosság	korábbi partnerrel való erősebb megállapodás alapján
fotó-optika, napszemüveg	területi kizárólagosság	alapú megvizsgálni a hálózattal való megállapodás lehetőségét, és a le nem fedett területeken területi konkurencia kizárásának lehetőségével

informatika	települési kizárólagosság	alapú	
játek	települési kizárólagosság	alapú	
könyv	hálózattal, kizárólagossági megállapodás, amely az on-line rendelkezésekre is terjedjen ki		
lakossági szolgáltatás	szabadon szerződhető kategória		
mobiltelefon- szolgáltatás	kizárólagossági szerződés	megvizsgálni, hogy ne csak az általános kedvezményeket biztosítsa a partner, és időközönként felülvizsgálat kell	
műszaki áru	területi kizárólagosság		
oktatás	szabadon szerződhető kategória		
óra-ékszer	település kizárólagosság		
papír-írószer, nyomtatvány	szabadon szerződhető kategória		
pénzügyi szolgáltatások	kizárólagossági szerződés		
sportcikk, ruházat	települési kizárólagosság		
szabadidő, kultúra	szabadon szerződhető kategória		
szállítás	speciális kizárólagosság	fogyasztói célcsoportok alapján: - wellness szálloda - nem tóparti mentén - Balaton szálloda - Balaton parti wellness szálloda - tóparti kemping - nem kemping - vendégház - stb.	
étkezés	szabadon szerződhető kategória		
személy- árufuvarozás és	települési kizárólagosság		

wellness-fitness, szépségápolás	települési kizárólagosság	
------------------------------------	------------------------------	--

b.) egyéb szempontok

A saját tagkártyarendszer létrehozása során fontos, és ezt a szolgáltatási koncepcióban rögzíteni kell, hogy a partnerek belépésének módja transzparens kell legyen. Ezért a VSZ nyílt pályázati lehetőségeket hirdet meg időközönként (igazodva a meglévő szerződések lejártához), ahol a partnerek megtehetik ajánlataikat.

Ez alól azon kategóriákat érdemes kivonni, amelyek szabadon szerződhetők. Ezeknek a szervezését a helyi szervezőkre kell bízni, mivel ők ismerik a tagság igényeit.

Megítélésünk szerint a szolgáltatási koncepció fontos része a visszajelzés, korrekció folyamata. A partnerekkel való megállapodásban rögzíteni kell, hogy időközönként (javaslatunk szerint negyedéves gyakorisággal), tájékoztatni kell a VSZ-t, hogy milyen gyakran használják a kártyát a tagok. Ennek a módszertanát (folyamatos nyomon követés, időszakos számbavétel) a pályázati anyagnak kell tartalmaznia, amelyet a kedvezményrendszerhez való csatlakozás kapcsán adnak be a szolgáltatók.

Ugyanakkor kétfénte belső felmérést kell készíteni a szervezetnek, amelyek megmutatják, hogy milyen a fogadtatása a kedvezményrendszernek, a tagok hogyan ítéli meg a használatát, és milyen fejlesztési igényeket fogalmaznak meg.

A szolgáltatási koncepciónak arra is választ kell adnia, hogy a kilépés utáni potyaeffektus hogyan kerül kivédésre. Ez olyan szolgáltatásoknál fordulhat elő, ahol a kedvezmény akár több éven keresztül kerül igénybevételeire. Ilyen a mobiltelefon, a kábeltelevízió, és a banki, pénzügyi szolgáltatások területe. Korábban ezzel a kérdéssel hosszan foglalkoztunk, ezért ebben a részben nem idéznénk fel a szakmai problémákat ismételten. Megítélésünk szerint a probléma kivédését egyedileg lehet rendezni, illészkedve a partnerek szolgáltatás back office hátteréhez. Azaz a

pályázati feltételek egyik a fent felsorolt területeken, hogy találjanak megoldást erre a potenciális partnerek.

A szolgáltatási koncepciónak vázolni kell a fejlődési lehetőségeket. Ilyen egy esetleges hűségkedvezmény bevezetése, amely révén a tagok a szervezetben eltöltött idő után felhasználható pontokat kapnak Hasonló lenne, mint az EDC keretében lévő Silver és Gold kedvezmények, de akár évente lehetne honorálni a tagok kitartását.

A szolgáltatási koncepció kialakítása a tagok preferenciáinak és a piaci szereplők együttműködési hajlandóságának alapos felmérését, majd a felmérést követően körütekintő mérlegelést igényli.

V.1.2 Az üzleti partnerekkel kötött megállapodások megújítása

Vannak ugyanakkor olyan fejlesztési utak az üzleti partnerekkel való együttműködésben, ahol már az esettanulmány megállapításai alapján is konkrét cselekvési lehetőség körvonalazódik:

Igy ajánljuk mindennekei, hogy a VSz hozzon létre legalább két együttműködői kategóriát (együttműködő partner, kiemelt partner) a VSz által nyújtott ellenszolgáltatás tartalma szerint. Az alacsonyabb kategória a ma is működő, "hagyományos" együttműködési modell, ahol a VSz lényegében annyit vállal, hogy a tagok felé saját csatornáin (honlap, Magyar Vasutas, stb.) kommunikálja a kedvezményt. A magasabb kategória viszont új, de legalábbis jelenleg csak a szerződések nagyon kis része esetében alkalmazott kötelezettségként a VSz személyre szabott kommunikációt is folytat, tagi adatokat továbbít és kizárólagosságot is biztosít a kiemelt partnerek.

Ajánljuk emellett az üzleti szervezetekkel kötött, jelenleg – ahogy az esettanulmány 2. mellékletében szereplő áttekintés alapján is egyértelmű – igen heterogén szerződésanyagot képező együttműködési megállapodások egységesítését, amelyhez az esettanulmány 5. mellékletét képező megállapodás-mintával járulunk hozzá.

A megállapodás-minta természetesen nem lehet alapja minden szerződésnek, hiszen azok egy részét az üzleti partner saját hasonló megállapodásai alapján maga szövegezte. Még ez utóbbi esetben is hasznos azonban a mintaszöveg, hiszen az egyszerűsítést jelenthet – eltérést persze megengedve – például az alábbi

kérdésekben:

a) a szerződések hatálya határozatlan időre szóljon (akkor is, ha a szolgáltató nem tud egy konkrét kedvezmény mellett hosszabb távra elköteleződni – ilyenkor a megállapodás rugalmasabb megfogalmazása lehet megoldás, ami a minta esetében az „a kedvezményes feltételek módosításához jelen Együttműködési megállapodás előzetes módosítása szükséges” szabályának enyhítését vagy elhagyását jelentheti),

b) a komoly piaci részesedéssel rendelkező partnerekkel való szorosabb együttműködés esetében a VSz kínálon fel kizárólagossági feltételt („rögzíti, hogy jelenleg nem áll fenn együttműködési megállapodása más szolgáltatóval annak olyan szolgáltatása tekintetében, amely a Szolgáltató által nyújtott szolgáltatás helyettesítője, egyben vállalja, hogy jelen Együttműködési Megállapodás fennállása alatt más szolgáltatóval ilyen együttműködési megállapodást nem köt”),

c) a kedvezményt igénybevevő tagokról történő kétirányú kommunikáció szerepeljen minden megállapodásban [a VSz kontrolladatot szolgáltat a jogosultsági ellenőrzéshez (a tag neve, tagkártyaszáma), szorosabb együttműködés esetén akár a szolgáltató általi közvetlen megkereséshez is, a szolgáltató közli a kedvezmény igénybevételeire vonatkozó adatokat],

d) szerepeljen garancia a VSz tag és szolgáltató közötti közvetítő szerepének az üzletszerzést követő megőrzésére (a szolgáltató tartózkodik attól, hogy a VSz vele szerződést kötött tagjait ugyanazon szolgáltatás tekintetében a tagi minőségűtől függetlenül igénybe vehető ajánlatokkal keresse meg).

V.1.3 A tagnyilvántartás továbbfejlesztése

A VSz tagnyilvántartásának felülvizsgálatát ajánljuk az adattartalom és a belső szabályzatok tekintetében egyaránt.

Azt ezt az ajánlást megalapozó, részben a kedvezményrendszer hatékony működéséhez, részben a jelenlegi adatvédelmi garanciák elégtelen szintjéhez

kapcsolódó problémák a szervezetben belüli adatkezelés esetében önmagában nem igényelnének azonnali beavatkozást (a VSz tagi adatkezelése messze nem lóg ki a más szakszervezetek által követett gyakorlatok közül, a szabályozási hiányosságok pedig részben abból következnek, hogy a Civiltv. elmulasztott a tárgyban érdemben szabályozni). Itt lényegében az a helyzet, hogy a szervezet működéséhez pontatlanságai ellenére is megfelelő alapot jelentenek a jelenleg alkalmazott hozzájáruló nyilatkozatok és a belső szabályzatok.

Ugyanakkor a külső partnereknek történő, ma is létező, sőt az EDC-re tekintettel minden tag esetében szükségeszerűen megvalósuló adattovábbításra a megfelelő formában tett tagi hozzájárulás és a szabályzati háttér egyaránt hiányozik. Ennek a problémának a sürgető kezelése viszont feltételezi a tagnyilvántartásra vonatkozó hozzájárulás-minták és a belső szabályzatok jelentős átalakítását is.

Az alábbiakban a felülvizsgálatra mint minimumprogramra vonatkozó ajánlásaink szerepelnek, azonban ezek végrehajtását megelőzően logikusan szükséges állást foglalni arról, hogy a nyilvántartás adattartalma jelenleg megfelelő-e. Szerintünk nem, és ennek a helyzetnek az orvoslására azt ajánljuk, hogy a nyilvántartás egészüljön ki a taggal való közvetlen kapcsolattartást lehetővé tevő e-mailcímmel és telefonszámmal. Az alapszervezetek szintjén ezek kezelésének szükségessége aligha lehet kérdéses, mint ahogy valószínűleg minden alapszervezet ténylegesen kezeli is ezeket – mégsem képezik hivatatosan a tagnyilvántartás részét. Már érdemi kérdés, ráadásul a szervezetben belüli hatalmi pozíciókat is érintheti, hogy az országos vezetés hozzáfér-e ezekhez az adatokhoz. Szerintünk – a szolgáltatási rendszer minél hatékonyabb működését is szem előtt tartva – az volna az ésszerű, ha hozzáférne, de lehet olyan megoldás (pl. egységes adatbázis mellett eltérő hozzáférések biztosítása vagy egyszerűen csak azoknak az eseteknek a korlátozása, amikor a központ közvetlenül keresi a tagot), amely az alapszervezetek és a központi szervezet közötti status quo-t nem érinti.

Az adatkört érintő döntés eredményétől függetlenül szükség van tehát egy adatvédelmi szempontú felülvizsgálatra, amely az alábbi logikai lépéseket foglalja magában:

a) Új adatvédelmi nyilatkozat és hozzájárulás-minta a belépési nyilatkozaton és a változásbejelentő nyomtatványon. Az ezekre vonatkozó szövegtervezetet a 3. és 4. melléklet tartalmazza. Legfontosabb tartalmi eltérések a jelenlegi nyilatkozatoktól az alábbiak:

aa) a hozzájárulás-minta a VS általi (a belépéshez elengedhetetlen) adatkezelés mellett, attól elkülönült módon a külső partnereknek való adattovábbításra is tartalmaz szöveget,

ab) az adatkezelés célja "a taggal való kapcsolattartás, a szervezeti működéshez szükséges információcsere, valamint a tagi jogok gyakorlásának és a tagi kötelezettségek teljesítésének biztosítása, ideértve a tag számára biztosított juttatások teljesítését", az adattovábbításé pedig hogy "a taggal kapcsolatot tartsanak, a tagnak járó szolgáltatást nyújtsák, illetve a tagsági jogviszony fennállását ellenőrizték.

b) Fontos, hogy sem a nyilatkozat átírása, sem az alábbiakban kifejtett további javaslatok nem jelentenek teljesíthetetlen adminisztrációt. A kiindulópontunk ugyanis az, hogy a belépési nyilatkozatok ugyan a rendszer megújításával egyidejűleg megváltoznak, azonban a VS jelenlegi tagjai csak a következő adatváltozással egyidejűleg adnak meg (korábban felvett, a nyilvántartásban már szereplő adataikra is kiterjedően) a kiegészített tartalmú hozzájárulást. Ez egyben azt is jelenti, hogy az adattartalom fent javasolt kiegészítése esetén az adatkezelés jogi értelemben vett konzolidálása és használhatóbba tétele mint célok egy, a tagokat és az alapszervezeti vezetőket célzó kampánnyal összeköthetők.

c) Az adatvédelmi nyilatkozat és a hozzájárulások átalakítása ugyan meghatározó jelentőségű lépés a VS tisztán hozzájárulásos tagi adatkezelésének reformjában, ám önmagában nem elegendő: a partnereknek történő adattovábbítás jogszerűségének biztosítása érdekében a felújítást, a VS általi adattovábbításra vonatkozó szerződéses szabályokat is felül kell vizsgálni (ennek egyik lehetséges módja a minta-megállapodásban szereplő, általunk javasolt megoldás), valamint belső szabályzatban ki kell jelölni az adattovábbításra nyilvántartás vezetéséért felelős személyt a szervezetben (öt célszerű a VS központi igazgatásában keresnünk).

d) Mint ezt az elemzésben írtuk is, a VSz az Infotv. alapján nem köteles belső adatvédelmi felelőst kinevezni. Ennek ellenére **javasoljuk adatvédelmi felelős kinevezését**, hiszen a szenzitív személyes adatok kezelése a törvényi minimumnál komolyabb adatvédelmi és adatbiztonsági garanciákat igényel, nem melléleg a szervezet amúgy rendelkezik is a szükséges (jogi vagy informatikai) végzettséggel rendelkező alkalmazottal, így az adatvédelemmel kapcsolatos adminisztráció egy személyhez telepítése nem okozna jelentős többletterhet a VSz számára. (A továbbképzési piacon az adatvédelmi felelősök ék nyújtott – amúgy a feladat ellátásához nem kötelezően teljesítendő képzések – néhány tízezer forintos nagyságrendben elérhetők.)

e) Hasonló a helyzet a belső szabályzatok felülvizsgálatával is: nem kötelező, mégis **ajánljuk, hogy egy önálló, egységes, a VSz honlapján közzétett adatvédelmi szabályzat rendelkezzen az adatkezeléssel kapcsolatos belső feladatmegosztásról** (az alapszervezetek és a központ közti adatcsere, adattovábbítás, az adatvédelmi felelős feladatai, a kezelt személyes adatokról történő tájékoztatás, az adatvédelmi hatósággal való kapcsolattartás, stb.).

f) Végül az adattovábbítás miatt **indokolt a VSz személyesadat-kezelésének hatósági regisztrációja**: önmagában a tagi és munkavállalói adatok kezelése ugyan kivétel ez alól a kötelezettség alól, de ha a partnereknek való adattovábbítás (eddig is működő) gyakorlata fennmarad, akkor ez a kör már nem sorolható aggálytalanul a kivételek közé. Kétség esetén pedig ebben az esetben is a magasabb szintű garancia alkalmazását javasoljuk, mivel az itt sem jelent érzékelhető terhet a szervezet számára.

Az itt felsorolt intézkedések megítélésünk szerint összességében sem jelentenek komoly megterhelést a VSz számára, ugyanakkor összehatásukban minden olyan jogi természetű kockázatot képesek lennének kezelhető keretek közé szorítani, ami a kedvezményrendszer jelenlegi formában való további működetéséből ered. A továbbfejlesztéshez viszont ugyanezeket a változtatásokat elengedhetetlennek tartjuk: a szigorú, gyakran öncélú adminisztrációba torkoló magyar adatvédelmi követelmények jelentősége egy bizalmi viszonyban nem abban áll, hogy a tagok mint

az adatkezelés érintettjei általi jogvitákat előzzenek meg (ezek esélye ebben a viszonyban marginális).

A magánszféra védelme tekintetében a szabályozástól függetlenül is meglévő társadalmi érzékenység azonban a komoly üzleti partnerek jelentős részénél kikényszeríti, hogy kiemelt figyelmet fordítson erre a területre, és különösen igaz ez olyan, a személyes adatok védelme szempontjából érzékenyebb piacon, mint amilyenek a pénzügyi szolgáltatások, a telekommunikáció vagy az online kereskedelem. Ennek megfelelően a VSz által kínált együttműködés értékét a potenciális partnerek számára jelentősen képes megemlíni az, ha az adatvédelmi kérdések minden részletükben tisztázottak.

Az elemzés megállapításai tudatosan, de nagyon sok tekintetben koránt sem professzionálisan felépített és működtetett külső kapcsolatrendszert tárnak elénk. Ennek megfelelően ajánlásaink az esetek többségében a működés szélesebb szakmai alapjainak és jobb szakmai és személyi háttérének a kiépítése, illetve a kapcsolatrendszer erősebb intézményesítése irányába hatnak. A legtöbb esetben az ajánlások ennek megfelelően – a VSz lehetőségeihez és eddigi működési módjához is igazodva – a kapcsolatrendszer egyes ágai szerint differenciáltak.

Ennek ellenére látunk olyan kérdést, amely a külső kapcsolatok összessége szempontjából fontos a hazai és a nemzetközi együttműködésben egyaránt járható fejlesztési irányt hordoz magában: ez pedig **az együttműködés formalizálása, tartalmának, céljának és a VSz számára meglévő értékének pontos tisztázása.**

Természetesen nem gondoljuk, hogy minden partnerkapcsolatot részletes, bürokratikus szabályrendszerekkel kellene vagy egyáltalán lehetne megmerevíteni, hiszen lehetnek olyan együttműködések, amelyek éppen informális jellegük miatt tarthatóak fenn vagy lehetnek hatékonyak. Ugyanakkor a VSz-nek minden komolyan vett partnerségi kapcsolat esetében tudnia kell, hogy mik az együttműködés keretei és határai Ennek a legegyszerűbb módja természetesen az, ha **a VSz, ahol csak lehet írásos együttműködési megállapodásokat köt** partnereivel – az ezekre vonatkozó mintaszövegeket, amelyek részleteiről az egyes együttműködési formák közt még lesz szó, a 6-8. mellékletek tartalmazzák.

Az együttműködés eredményeinek értékelése esetében egy ilyen összetett külső kapcsolati háló esetén szerintünk szintén indokolt lenne egy lépést tenni az informális működéstől a formalizált értékelési rendszer irányában. A kapcsolatrendszer egyes elemeinek értékelésére vonatkozó igény, illetve bizonyos körben (hazai érdekképviselői szövetségi tagások, nemzetközi kapcsolatok) rendszeres törekvés ugyanis nem áll össze a teljes kapcsolatrendszerre vonatkozó komplex, a színergiákat és a felesleges párhuzamosságokat is figyelembe vevő értékeléssé.

Indokoltnak látjuk ezért – egy hangsúlyozottan nem túlbürokratizált eljárás keretében, nagyjából a nemzetközi tevékenységekről szóló éves beszámoló részletességét követve –, hogy a **VSz vezetése legalább éves rendszerességgel kapjon átfogó, minden, jelen esettanulmány alapján a „külső kapcsolatrendszer” részeként tárgyalat partnerére kiterjedő tájékoztatást arról, hogy az adott kapcsolat milyen eredményeket hoz, illetve az együttműködés nyilvánított céljainak mennyiben felel meg.** Ez természetesen a szükséges korrekciók elvégzésére is módot ad, egyben az egymással számos módon fedésben levő szövegségi, testületi, egyeztetőfórumbeli tagság eredményeinek és ki nem használt lehetőségeinek feltérképezésében is segíti a VSz-vezetést az összképen belül általában csak egy-egy részterületen igazán aktív tagjait.

V.2.1 Nemzetközi kapcsolatok

A nemzetközi kapcsolatok tekintetében az elemzésben részletesen kifejtett, központi fontossággal rendelkező probléma, hogy emelni kellene a VSz nemzetközi kapcsolatokban rendelkezésre álló szakmai kompetencia szintjét, ami – kiaknázva a VSz nemzetközi kapcsolatainak ma is aktív szegmensét – egyben erősíthetné a többi közlekedési szakszervezethez képest is a VSz szerepét. Tudjuk, hogy a munkaszervezet mérete erős korlátokat állít a tagság, de talán egyes vezetők számára is luxusnak, közvetlen eredményt kevéssé eredményezőnek tekintett nemzetközi együttműködés kiemelt kezelésével szemben. Ugyanakkor úgy látjuk, hogy egy, a jelenleginél **aktívabb szakértői jelenlét a nemzetközi kapcsolatokban** egyszerre hozhat ennek erőforrásigényét jelentősen meghaladó eredményeket itthon és külföldön is.

Egyrészt minőségileg képes javítani a **VSz által hozzáadott szakmai értéket a nemzetközi szervezetekben, illetve a bilaterális nemzetközi együttműködésekben.**

Másrészt képes lehet a VSz rögzített stratégia célja, a **nemzetközi szakértői együttműködésekben való részvétel** terén érdemi eredményt elérni, európai szintű pályázatokban más érdeképviseleti szervezetekkel vagy szakmai szervezetekkel konzorciumi partnerként részt venni.

Harmadrészt egy, a szakszervezeti mozgalom jelenlegi lehetőségei mellett kiemelkedően fontos célhoz, a kompetencia hazai felmutatásához is hozzásegít a nemzetközi kapcsolatok szakmaiságának erősítése.

Végül az ezzel foglalkozó munkatársaknak vagy munkatársaknak egyfajta információs pontként közvetítő szerepet kell ellátnia a nemzetközi együttműködések eredményeinek átadásában a tagság felé, és a folyamatokkal kapcsolatos nyitottság ideális esetben egy ekkora szervezet esetén elő is csálhatja azokat az alapszervezeti vezetőket és tagokat, akik készek és képesek is bekapcsolódni a véges emberi erőforrások mellett a VSz központi szervezete által meg nem valósítható nemzetközi projektekbe.

Fontos lenne, hogy a VSz a belső szervezeti átalakítás, valamint a hangsúlyok áthelyezése révén két eredményt is fel tudjon mutatni. Egyrészt a belső kommunikáció, másrészt a többi vasutas szakszervezettel való kommunikáció során. Ahogy korábban is leírtuk, állandó probléma lehet, és ez a mindenkori vezetés számára egy magyarázandó költségvetési elem, hogy miért kell sokat költeni a nemzetközi kapcsolatokra (tagdíjak, utazások). Ez annak köszönhető, hogy nem volt eddig kapacitás és energia az ott elért információk hazai viszonyokra való lefordítására.

Minimális erőátfordítással járna, de gyors és látványos eredményt hozna, ha rendszeres tájékoztatók készülénének az ETF munkája kapcsán szerzett ismeretekről, nemzetközi trendekről, készülő európai szabályozásokról. Ennek kapcsán törekedni kell a nemzetközi jó gyakorlatok megismertetésére is, akár szervezetpolitikai, akár érdekképviselési szemszögből. Nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy ez a belső tájékoztató főrom a magyar viszonyok közé hozza el a nemzetközi tapasztalatokat, mivel ekkor biztosítható, hogy hasznosulni tud a szakszervezeti vezetők számára.

Azt gondoljuk, és erre a VSz a magyar vasutas szakszervezetek közül talán egyedül alkalmas arra (tagság, erőforrás, nemzetközi beágyazottság), hogy háromszintű legyen a nemzetközi ügyek kapcsán a tájékoztatási rendszere:

- elnökség és a vezető tisztviselők havonta kapjanak rövid összefoglalót arról, hogy milyen külföldi utazások voltak, és ezeknek milyen eredménye volt. Erdemes lenne a beszámolóknak nem csak az európai helyzetképet, hanem annak későbbi magyar vonatkozásait is megjeleníteni.

Ezenkívül a havi tájékoztatók arra is alkalmasak, hogy országunként információt kapjanak a VSz vezetői arról, hogy milyen a vasutas munkavállalók érdekképviselete.

- negyedéves tájékoztató a VSz tagsága, szélesebb közvéleménye számára. Ezek az anyagok kevésbé útijelentések lennének, sokkal inkább a megszerzett tapasztalatok összegzését tartalmaznák. Alapvető szerepük, hogy a VSz tagság érezze, hogy a nemzetközi kapcsolatrendszer fenntartása számára is hasznos tud lenni. Ezért a negyedéves tájékoztatókban arra is ki kell térni, hogy nemzetközi partnerektől milyen szervezetpolitikai, vagy érdekképviseleti módszertant, eszközöket vesz át a VSz.

- ügyek mentén szervezett találkozók: olyan kérdésekben, amelyek jelentősen érinteni fogják magyar vasút szektort, és európai uniós hatásuk is van, érdemes témagazdai szerepet felvennie a VSz-nek. Ilyen a vasúti csomagok kérdése, amely eddigi is hosszas előkészület után került az EU döntéshozó fórumai elé. Ez alatt az érdekképviseleti szervezetek (pl. ETF) is véleményezhették.

Az ilyen jelentős ügyeknél előzetesen érdemes szakértői konzultációt, konferenciát, kerekasztal-beszélgetést tartani a VSz-nek. Ezen a többi szervezet és a nyilvánosság számára is meg lehet mutatni, hogy milyen kompetenciaszintje van a VSz-nek, ez pedig emeli a szervezet presztízsét.

Az esettanulmány 6. mellékleteként magyarul és angolul is csatoltunk egy megállapodás-mintát „a Vasutások Szakszervezete külföldi szakmai/érdekképviseleti együttműködési megállapodására vonatkozó mintaszöveg” címmel. A szöveg a nemzetközi köz- és magánjogban egyaránt szokásosan alkalmazott „memorandum of understanding”-eket, azaz a felek közti pénzügyi együttműködést nem teremtő, lazább együttműködési megállapodásokat vette mintául, és elsősorban a közös projektekkel kapcsolatos kommunikációra vonatkozóan tartalmaz konkrétumokat. Itt különösen fontos, hogy a szöveg rögzíti: a megállapodást nem lehet úgy értelmezni,

hogy az a másik fél tevékenysége finanszírozására vonatkozó kötelezettségvállalást jelentene. Ez lényegében azt jelenti, hogy a felek azt vállalják, hogy a projektben rájuk eső kötelezettségeket elvégzik, de az együttműködés során mindenki fizeti a nála felmerült költséget. Kiemelendő tehát, hogy ha nem erre irányul a szándék, akkor az kerülni tételese bele a szövegbe.

Szorosabb, pénzügyi kötelezettségvállalásra is kiterjedő együttműködés ugyanakkor jó eséllyel eleve csak akkor merül fel, **ha az együttműködő partnerek közösen pályáznak** valamilyen forrásra, ebben az esetben ugyanis a pályázató által megkövetelt, jóval kidolgozottabb és komolyabb elköteleződést jelentő megállapodást kell megkötöni. Az európai szinten a határon átnyúló projektekkel kapcsolatban tanúsított kiemelt figyelemre tekintettel ilyen együttműködések keresését egyébként kifejezetten ajánljuk a VSz-nek.

V.2.2 Kormányzati kapcsolatok

A kormányzat társadalmi párbeszédrel kapcsolatban követett, az intézményeket a konkrét ügyektől a szimbolikus térbe toló törekvései ellenére sem vált értelmetlené az állami szervezésű, tripartit vagy még szélesebb egyeztetési formákban való részvétel, de ezek kapcsán nincs sok tere a stratégiai gondolkodásnak. A VSz nem csak méreténél fogva nem tudja befolyásolni azt, hogy öt, illetve a tagsága mellett működő szakszervezeti szövetséget a kormányzat ténylegesen bevonja-e, hanem azért sem, mert jelenleg az ernyőszervezetek szintjén sincsenek meg az intézményes keretek arra, hogy egy meglehetősen szűk kötelező körön kívül a szakszervezeti oldal egyáltalán asztalhoz tudja ültetni a kormányt.

Ebben a helyzetben jelentősen felértékelődött a szaktárcával folytatott ágazati együttműködés fontossága, amelyben viszont – a személyes kapcsolattelvével, illetve kapcsolattépítés sikerén múló ad hoc egyeztetések meghaladásával – **stratégiai partnerségi megállapodás megkötésének kezdeményezése** jelenthetne igazán komoly áttörést. Ebből a szempontból – bár a munkajogi jogalkotásért felelős Nemzetgazdasági Minisztérium is fontos partner – a **Nemzeti Fejlesztési Minisztérium** látszik megkerülhetetlen felnek, hiszen a nemzeti fejlesztési miniszter felé a vasúti közlekedésért, a nemzeti vagyonnal való gazdálkodás körében a

köztulajdonban álló vasúttársaságokra és a vagyonukra vonatkozó szabályozásért, valamint a vasúttársaságokra vonatkozó tulajdonosi jogkör is gyakorolja.

A stratégiai partnerségi megállapodás lényegében annyit jelent, hogy a szabályozásért felelős miniszter partnere, esetünkben potenciálisan a VSz kedvezőbb feltételekkel, a miniszter kifejezett megkeresése alapján és véleményének valamilyen formában történő egyeztetése mellett vesz részt a jogszabály-tervezetek előkészítésében.

A szakminiszternek nincs olyan kötelezettsége, hogy egy konkrét szervezettel együttműködési megállapodást kössön: ez szorosan összefügg azzal, hogy a meglévő stratégiai partnerek – bár természetesen teljesen ellenőrizhetetlen kötelezettségként, de – kötelesek a többi, hasonló tárgyban működő civil szervezet, érdeképviselet, stb. véleményét is becsatormázní és megjeleníteni a miniszter fele. Jelentősen javítja azonban a VSz (és általában a közlekedési érdekképviseletek) alkukhelyzetét az a tény, hogy a korábbi stratégiai megállapodásoknak a kormány megbízatásának megszűnésével történt hatályvesztése miatt amúgy is viszonylag kevés NFM-es stratégiai partner között egyáltalán nincs ágazati szakszervezet, viszont két munkaadói ernyőszervezettel is ott van már.

Az esettanulmány 7. mellékletében szereplő tervezet egy, az NFM-mel megkötendő stratégiai partnerségi és együttműködési megállapodásra vonatkozik. Minden olyan rendelkezést az eddig közzétett hasonló megállapodásokban alkalmazott szövegezéssel összehangban tartalmaz, ami a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvény keretei között ebben a kapcsolatban a stratégiai partner minél hatékonyabb egyeztetési részvételét szolgálja. Kiemelést érdemel ugyanakkor, hogy a szöveg a közzétett megállapodásokban szereplő azon rendelkezéseket is tartalmazza, amelyek a stratégiai partner nyilvános kommunikációját az egyeztetésre megkapott tervezetek vonatkozásában színté kizárják, legálábbis igen jelentősen korlátozzák (V.4. és VI.2-3. pontok) – ezek megállapodásba foglalása természetesen külön mérlegelést igényel.

V.2.3 Munkavállalói szervezetekkel való kapcsolatok

A munkavállalói szervezetekkel való kapcsolatok területén jelentős változásokat formálisan nem javasolunk. Jelen pillanatban nem tartjuk időszerűnek a konföderációk közötti váltás, vagy kilépés gondolatát, mivel egyik sem jelentene olyan hozzáadott értéket, amely a VSZ pozíciót erősíthetné. Sőt átmenetileg mindenképpen csökkennie is ezáltal a szervezet súlya.

Egy területen látjuk a változtatás szükségességét, illetve ezáltal a VSZ szerepének pozicionálást. Az elemző és a következtetések levonó részben hosszan bemutatjuk, hogy a vasutas szakszervezetek között a VSZ a MASZSZ létrejöttével egy sajátosságos helyzetbe került. A VASZ-ban lévő tagsága, illetve a MASZSZ közlekedési tagozatában betöltött szerepe miatt **közvetítő szerepet tölthet be az ágazaton belül**. Rövidtávon érdemes megfontolni, hogy ennek valamilyen félig intézményes keretet teremtsen a VSZ. Első körben ez a nemzetközi területre koncentráldóhatna, és egyfajta érdekegyeztetés, információátadás lehetne a feladat ennek keretében.

V.2.4 Munkaadói kapcsolatok

A munkaadói kapcsolatok területén **folyamatosan vizsgálándónak tartjuk az ágazati párbeszéd bizottságba való bekapcsolódást**. Nyilvánvalóan a Vasúti Koalíció felbomlása olyan helyzetet teremtett, amely miatt megszűnt a jogi lehetősége a VSZ-nek az albizottság munkájában való részvételre. Ugyanakkor keresni kell azokat a megoldásokat, amely révén ebből a fórumból sem marad ki a Vasutasok Szakszervezete.

A következő négyéves program kapcsán fontosnak látjuk, hogy megint tekintse át a helyzetet a VSZ legfőbb döntéshozó testülete, és mérlegelje a lehetőségeket.

Ennek keretében a következtetések részben már szereplő megállapításainkat a kollektív szerződések során érdemes újra átgondolni:

- a kollektív szerződések során következő felülvizsgálata során a VSZ részéről a munkáltatónál működő alapszervezet bevonásával alaposan mérlegre tenni,

Egy ilyen együttműködés előnyei könnyen beláthatók és kölcsönösök mindkét fél számára: egyrészt a civil szervezetek a párt- és főként pártműködés-alapú magyar közbeszéd minden sajátossága ellenére még mindig abba a körbe tartoznak, ahol egy szintén nem párthoz kötött szakszervezet viszonylag könnyen találhat szövetségest nyilvános közéleti fellépésre, a közéleti vitában képviselt álláspont koordinált megjelenítésére is. Másrészt egy ilyen együttműködésnek megvan az a „crossover” hatása, hogy nyitja a médiatérrel és az érvelés hatékonyságát a szakszervezeti típusú érdekvédelemmel idegenkedő vagy a szakszervezeti fellépést egyszerű önérdek alapján értelmezni próbáló közönség felé is.

A civil szervezetekkel való kapcsolatok építése, mint ezt az elemzésben ki is fejtettük, igen jelentős lehetőségeket hordoz magában a VS számára. A civil szervezetekkel lényegében azonos megítélés alá eshetnek a települést érintő ügyek tekintetében a települési önkormányzatokkal, illetve a Vasutas Települések Szövetségével való együttműködési kezdeményezések is.

V.2.5 Civil szervezetekkel és önkormányzatokkal való kapcsolatok

Fentiekön kívül jelentős változásokat nem tartunk szükségesnek ezen a területen.

- **három kollektív szerződésben létrehozott egyeztetési fórum működésének keretei.** Az, hogy mindhárom nagy, a MÁV-ból kivált érintett munkáltató esetében szinte teljesen azonos maradt a szervezeti háttér, azt látszik sugallni, hogy **nem igazán történhetett finomhangolás vagy egyáltalán tartalmi újragondolás az egységes gazdálkodási keretek között működő vasúti érdekegyeztetés időszakához képest.**
- **együttműködés folyamatos és érdemi jellegének fenntartását**
- **hogy nem szükséges-e a GYSEV-nél alkalmazott egyhónapos szabályhoz vagy az elemzett együttműködési megállapodásokban szereplő, a tárgyalásos vitarendezés kötelező alkalmazását előíró konkrét kötelezettségekhez hasonló puhább eszközökkel segíteni az együttműködés folyamatát és érdemi jellegének fenntartását**

javasoljuk ezért, hogy a VSz témák mentén, tudatosan keresse az együttműködést szakmai tevékenységet végző civil szervezetekkel.

A VSz-nél meglevő vasúti tárgyú szakértelmem lehetővé teszi, hogy ezek az együttműködések elsődlegesen szakmai alapon álljanak. Ebben az irányban kézenfekvőnek látszik a vasúti szolgáltatók szervezeteivel való kapcsolatok erősítése, de a Városi és Elővárosi Közlekedésért Egyesülethez hasonló, nem csak a vasúttal, de azzal is foglalkozó szakmai civil műhelyekkel is. A másik, a VSz szervezeti múltjában szintén kipróbált szervezeti irány a környezetvédelmi agendával rendelkező szervezetek felé történő erősebb nyitás, amire a vasúti közlekedésnek a közvetlen alternatíváját képező közúti szállítással szemben meglevő komparatív köznevelési tudás ad alapot. Végül – szintén konkrét témák mentén – kézenfekvő lehet együttműködést építeni a munkavállalói jogvédelem területén is aktív jogvédő szervezetekkel például a munkahelyi diszkriminációval szembeni fellépés kapcsán.

Egy ilyen együttműködésnek – a határokon átnyúló szakszervezeti projektekhez hasonlóan – komoly előnye, hogy egy megfelelően kidolgozott együttműködési projekt a VSz által máshogyan el nem érhető finanszírozási források megnyitására is alkalmas lehet.

Bár ennek talán itt van a legkisebb jelentősége minden együttműködési szegmens közül, de ajánljuk, hogy a VSz lehetőség szerint a civil és önkormányzati partnereivel fennálló együttműködési kapcsolatokat is igyekezzen formalizálni Az esettanulmány utolsó, 8. mellékletét képező mintaszöveg ezért a társadalmi partnerekkel kötendő együttműködési megállapodásra vonatkozik. A mintában eleve szereplő vállalatok itt is elsősorban a projekt és az együttműködés kommunikációjára vonatkoznak. A megállapodás keretében történő pénzügyi kötelezettségvállalást ugyan ez a tervzet nem zárja ki, de itt is igaz, hogy ha az együttműködés ingyenességének fenntartása mellett akár a VSz, akár a partner vállalni akar valamilyen, amúgy nem őt terhelő terhet a partnerségben, akkor azt kifejezetten rendezni kell a megkötött megállapodásban.

MELLÉKLETEK

A Vasutasok Szakszervezete tagság körében végzett on-line kutatás kérdőíve

I. Rendszerről

A tagság megkérdezése online módon történt. A VSZ a nála lévő email címekre elküldte a megkérdezésre való felhívást, benne azzal a linkkel, amelyen elérhető a kérdőív.

A megkérdezés anonim, és egy gépről csak egyszer lehetett kitölteni.

II. Bevezető rész:

Kedves Tagtársunk!

A Vasutasok Szakszervezete egyik fő célkitűzése, hogy olyan szolgáltatásokat tudjon nyújtani a tagjai számára, amelyek az érdekképviseleti tevékenység mellett egyéb kézzelfogható előnyökkel is járnak. Ezért alakítottuk ki, és fejlesztjük folyamatosan a tagkártya rendszert, amely rengeteg előnyt, kedvezményt és mások számára nem elérhető lehetőséget nyújt.

Fontosnak tartjuk, hogy olyan rendszert építsünk, bővítsünk, amely minél jobban kiszolgálja a tagságot, és találkozik a valódi igényeivel. Ezért ebben a kérdőívben szeretnénk megismerni a véleményét a szolgáltatásokról.

A kutatás önkéntes, és anonim, amely a TÁMOP tagszervező és érdekképviseleti hatékonyságépítő projekt keretében valósul meg.

Köszönjük előre a közreműködését, és a válaszait.

Papp Zoltán
elnök

III. Kérdések:

A. Blok: tagkártya – kedvezményrendszer

1. Milyen gyakran használja a Vasutasok Szakszervezete által nyújtott vásárlási kedvezményeket?

- a. soha
- b. negyedévente, vagy ritkábban
- c. kéthavonta
- d. havonta
- e. hetente
- f. szinte mindennap

2. Amennyiben az 1. kérdésre a válasz nem az „a”, akkor) Milyen jellegű kedvezményeket vesz igénybe leginkább?

- élelmiszer
- üzemanyag-vásárlás
- divatáru, sportruházat
- autókölcsönzés, -ápolás, -javítás
- egészségügyi termékek, szolgáltatás
- építőanyag, lakberendezés, építőipari kivitelezés
- szállás, vendéglátás, étkezés
- virág, ajándék, dísz tárgy
- wellness és szépségápolás
- műszaki cikkek
- egyéb

3. (Amennyiben az 1. kérdésre nem „a” a válasz, akkor) Volt problémája a kedvezmények igénybevétele során?

- nem volt
- ritkán

- gyakran

4. Az itt felsorolt kedvezmények közül melyiket vette igénybe (több megjelölhető)?

- Signal Biztosító
- banki, pénzügyi szolgáltatások (CIB Bank, Erste Bank, Budapest Bank, MKB Euroleasing, Gránit Bank)
- Utazás, szállás (belföldi és külföldi szolgáltatások)
- Quaeator szolgáltatás
- Explorer Vasutas
- Vodafone
- Praktiker
- Startautó
- Sporthorászbolt
- Tanateam Kft.
- Láng-Debrecen Kft.

5. Általában mennyire elégedett a kedvezményekkel? (1- egyáltalán nem, 5 – teljes mértékben)

B. blokk: Egyéb szolgáltatások

6. Ön igénybe vette-e már a Vasutasok Szakszervezete

Jogsegélyszolgálatát?

- a. igen
- b. nem
- c. nem emlékszem

7. (Amennyiben a 6. kérdésre a válasz igen, akkor) Mennyire volt elégedett az ott kapott szolgáltatással?

- a. egyáltalán nem
- b. inkább nem

- c. inkább igen
- d. teljes mértékben igen
- e. nem emlékszem

8. A Vasutasok Szakszervezete havonta jelenti meg a Magyar Vasutas című újságot. Szokta olvasni a lapot?

- a. egyáltalán nem
- b. ritkán
- c. általában igen
- d. minden hónapban

9. A Vasutasok Szakszervezete honlapja igyekszik folyamatos, és naprakész tájékoztatást adni tagjaink számára. Szokta olvasni a www.vsz.hu honlapot?

- a. egyáltalán nem
- b. nagyon ritkán (negyedévente, vagy ritkábban)
- c. havonta egyszer
- d. hetente
- e. naponta

10. A Vasutasok Szakszervezete kifejlesztette mobiltelefonos alkalmazást (vsz app címen található meg), amelynek segítségével a nap 24 órájában azonnali segítség kérhető a szakszervezet munkatársaitól. Ismeri ezt az alkalmazást?

- a. nem ismerem
- b. igen hallottam róla, de nem fogom letölteni
- c. igen hallottam róla, érdekelne, de a telefonom nem alkalmas ilyen alkalmazások kezelésére
- d. már letöltöttem az alkalmazást

11. A Vasutasok Szakszervezete honlapján ingyenes jogi segítségnyújtás kapható. Ön olvassa a Jogász válaszol rovatot?

- a. nem, nem is hallottam róla
- b. nem, de hallottam, hogy an ez a lehetőség
- c. igen, olvastam már
- d. igen, kérdeztem is a rovaton keresztül a jogásztól

12. (Amennyiben a 11. kérdésnél a válasz „igen,...”) Ön mennyire tartja hasznosnak és érthetőnek a Jogász válaszol rovatot? (1-5-ig, ahol 1 – egyáltalán nem, 5 – teljes mértékben)

13. A Vasutasok Szakszervezetének saját tulajdonú üdülője van Zamárdiban. Hallott-e róla?

- a. nem is hallottam róla
- b. igen, de nem ismerem
- c. igen ismerem

14. Ön milyen gyakran szokott pihenni menni valamilyen belföldi üdülőbe?

- a. havonta
- b. negyedévente
- c. félévente
- d. évente
- e. nagyon ritkán
- f. egyáltalán nem járok pihenni

C. Blok: Mi a véleménye?

15. Mennyire ért egyet azzal az állítással, hogy (1- egyáltalán nem, 5- teljes mértékben)

- a. a szakszervezetnek nem feladata, különféle vásárlási kedvezmények, szolgáltatások nyújtása
- b. a kedvezmények igénybevételeivel még több pénzt takarít meg a szakszervezeti tag, mint amennyit a tagdíjra fizet
- c. erősíteni kell a szakszervezetek szolgáltatási jellegét
- d. a Vasutasok Szakszervezete által nyújtott kedvezmények jobbak, mint a többi vasutas szakszervezete

D. blokk: Alapkérdések

16. Melyik megyében dolgozik? (legördülő menü)

17. Mikor lépett be a Vasutasok Szakszervezetébe? (évszám)

18. Hány éves?

- a) 18-25 év között
- b) 26-35 év között
- c) 36-45 év között
- d) 46-55 év között
- e) 56 év felett

2. MELLÉKLET

A Vasutasok Szakszervezete és üzleti együttműködő partnerei által kötött szerződésekre vonatkozó adatok összesítése

a szolgáltatás tárgya	a szerződéskötés ideje	a szerződés időtartama	a kedvezményigogosultság igazolásának módja	a szerződés részletessége	kizárólagos illetékesség kikötése	kizárólagossági záradék
gazdabolt	2004.01.05	határozatlan	tagkártya	egyszerűsített		van
napi fogyasztási cikkek	2004.01.05	határozatlan	tagkártya	egyszerűsített		van
hardware	2004.02.10	12 hónap	tagkártya	sztemderd	MIKIK VB	
jármű	2004.05.01	2004 végéig	tagkártya	sztemderd	MIKIK VB	
internet	2004.09.08	határozatlan, 2004	"regisztrált tagoknak"	egyedi	PKKB	
sportszer	2004.12.09	határozatlan	tagkártya	egyszerűsített		
telekommunikáció	2005.12.05	határozatlan	konkrét számlafizetők nyilatkozataival	egyedi		
banki szolgáltatás	2006.02.01	határozatlan	tagok részére	egyedi	PKKB	
médiapartner	2007.01.09	egy év	"tagjai számára"	egyedi	PKKB	
telekommunikáció	2007.02.02					
ruházat	2008.08.12	határozatlan idő	dolgozói kuponok	egyedi		
törzsvásárlói rendszer	2008.10.01	2009 végéig	EDC logós tagkártya	egyedi, kártyánkénti jutalékos	PKKB	

a szolgáltatás tárgya	a szerződés kötése ideje	a szerződés időtartama	a kedvezmény jogosultság igazolásának módja	a szerződés részletessége	kizárólagos illetékesség kikötése	kizárólagossági záradék
telekommunikáció	2008.11.03		munkavállalók			
törzsvásárlói rendszer	2009.10.01	2010 végéig	EDC logós tagkártya	egyedi, kártyánkénti jutalékos	PKKB	
telekommunikáció	2009.12.01					
elektronikai termékek	2009.12.09	2010.03.31-ig	tagkártya	egyedi		
elektronikai termékek	2010.05.20	határozatlan	tagkártya	egyedi		
banki szolgáltatás	2010.07.12	határozatlan	évente listát nyújt be	egyedi		
balesetbiztosítás	2010.10.01	egy év	tagság	egyedi		
banki szolgáltatás	2011.06.12	határozatlan	bérvághagyás alapján ellenőrzi, háromhavi inaktivitás esetén megszünteti	egyedi		
ruházat	2011.12.06	határozatlan	tagkártya	egyszerűsített		
marketing kommunikációs tanácsadás	2012.01.02	egy év	nincs	egyedi	Szombathelyi VB	
barkácsolótermékek	2012.01.10	2012 végéig	tagkártya	egyedi	Fejér Megyei Bíróság	
idegenforgalmi szolgáltatások	2012.06.29	határozatlan	tagok, alkalmazottak, családtagok		PKKB	

a szolgáltatás tárgya	a szerződéskötés ideje	a szerződés időtartama	a kedvezményjogosultság igazolásának módja	a szerződés részletessége	kizárólagos illetékesség kikötése	kizárólagossági záradék
járműjavítás	2012.08.07	határozatlan	tagkártya	egyszerűsített		
jármű	2012.08.24	ászf. szerint	3 VSz-es gépjármű	blanketta		
műszaki termékek	2012.09.24	határozatlan	tagkártya	egyszerűsített		
telekommunikáció	2013.02.01	határozatlan	"tagok számára"	egyedi		
szálláshely	2013.02.08	2013 végéig	tagkártya	egyszerűsített		
gyógyfürdő	2013.04.19	határozatlan	tagkártya	egyedi	Szegedi Városi Bíróság	
szálláshely	2013.05.03	2013 végéig	tagkártya	egyszerűsített		
autóalkatrészek	2013.05.31	határozatlan	tagkártya	egyedi		
szálláshely	2013.10.31	határozatlan	tagkártya	egyedi	Miskolci VB	
autóúting	2013.11.06	határozatlan	tagsági igazolványok azonosítóit évente egyszer átadja	egyedi		
szálláshely	2013.12.07	határozatlan	tagkártya	egyedi	Miskolci VB	
szálláshely	2014.04.01	2014 végéig	tagkártya	egyszerűsített		
szálláshely	2014.04.15	2014 végéig	tagkártya	egyszerűsített		
sportszer	2014.08.25	határozatlan	tagkártya	egyszerűsített		
borászat	2014.08.25	határozatlan	"classic kártya esetén"			

A Vasutasok Szakszervezete belépési nyilatkozatába építhető adatvédelmi nyilatkozat és hozzájárulás-minta egy tervezete (a szöveg tartalmát a kezelő adatok köre érintheti)

ADATVÉDELMI NYILATKOZAT

A Vasutasok Szakszervezete a tag által a belépési nyilatkozatban megadott személyes adatokat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:63. §-a alapján kötelezően vezetett tagnyilvántartása részeként kezeli. Az itt megadott adatokkal a tag más személyes adata csak a tag kifejezett írásbeli hozzájárulása alapján kezelhető együtt.

Az adatkezelés alapja a tag önkéntes, írásbeli hozzájárulása. Az adatkezelés célja a taggal való kapcsolattartás, a szervezeti működéshez szükséges információcsere, valamint a tagi jogok gyakorlásának és a tagi kötelezettségek teljesítésének biztosítása, ideértve a tag számára biztosított juttatások teljesítését is. Az adatkezelést a belépési nyilatkozatban megjelölt alapszervezet, valamint a Vasutasok Szakszervezete központi szervezete végzi.

Az adatkezelés a tag eltérő rendelkezése hiányában a tagi jogviszony megszűntetésétől, illetve az adat megváltozása esetén a korábbi adat tekintetében az adatváltozástól számított öt évig tart. A tag a hozzájáruló nyilatkozatot az adatok egy részére vagy egészére vonatkozóan is bármikor visszavonhatja, azonban ha a Vasutasok Szakszervezete a taggal szemben a tagi jogviszonyból fakadóan még fennálló kötelezettségek érvényesítése céljából azok fennmaradásáig az adatokat az információcsere jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 6. § (5) bekezdésének keretei között továbbra is kezelheti.

A Vasutasok Szakszervezete a tagnyilvántartásban kezelt adatokat a tag írásbeli hozzájárulása alapján továbbíthatja a tagnak járó szolgáltatást nyújtó, a Vasutasok Szakszervezetével együttműködő szervezeteknek abból a célból, hogy azok a taggal kapcsolatot tartanak, a tagnak járó szolgáltatást nyújtják, illetve a tagi jogviszony fennállását ellenőrzik. Az így átvett adatokkal a Vasutasok Szakszervezetével együttműködő szervezet a tag más személyes adatát csak a tag kifejezett írásbeli hozzájárulása alapján kezelheti. Más részére tagnyilvántartásban kezelt adat kizárólag törvényben elrendelt kötelező adatkezelés alapján, a törvényben meghatározott célból továbbítható.

A tag a róla kezelt adatokról tájékoztatást kérhet, a külön változás-bejelentési nyomtatványon a megváltozott vagy téves adat módosítását kérheti, valamint az adatkezelés jogszabályaival kapcsolatos jogorvoslatként bírósághoz vagy a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz fordulhat. Utóbbi hatóságnál a Vasutasok Szakszervezete nyilvántartási száma:

☐ Hozzájárulok, hogy a belépési nyilatkozatban megadott személyes adataimat a Vasutasok Szakszervezete a tagnyilvántartás részeként a fenti Adatvédelmi Nyilatkozatban meghatározott célból és keretek között kezelje.

☐ Hozzájárulok ahhoz, hogy a belépési nyilatkozatban megadott személyes adataimat a Vasutasok Szakszervezete a vele együttműködő szervezeteknek a számomra nyújtott tagi szolgáltatások igénybevétele érdekében a fenti Adatvédelmi Nyilatkozatban meghatározott célból és keretek között továbbítsa.

A Vasutasok Szakszervezete tagi adatokra vonatkozó változás-bejelentési nyilatkozatába építhető adatvédelmi nyilatkozat és hozzájárulás-minta egy tervezete (a szöveg tartalmát a kezelt adatok köre érintheti)

ADATVÉDELMI NYILATKOZAT

A Vasutasok Szakszervezete a tag által jelen nyilatkozatban megadott személyes adatokat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:63. §-a alapján kötelezően vezetett tagnyilvántartása részeként kezeli. Az itt megadott adatokkal a tagnyilvántartásban már szereplő adatokon kívül a tag más személyes adata csak a tag kifejezett írásbeli hozzájárulása alapján kezelhető együtt.

Az adatkezelés alapja a tag önkéntes, írásbeli hozzájárulása. Az adatkezelés célja a taggal való kapcsolattartás, a szervezeti működéshez szükséges információcsere, valamint a tagi jogok gyakorlásának és a tagi kötelezettségek teljesítésének biztosítása, ideértve a tag számára biztosított juttatások teljesítését is. Az adatkezelést a tag alapszervezete, az alapszervezet változása esetén a jelen nyilatkozatban megjelölt új alapszervezet, valamint a Vasutasok Szakszervezete központi szervezete végzi.

Az adatkezelés a tag eltérő rendelkezése hiányában a tagi jogviszony megszűntétől, illetve az adat megváltozása esetén a korábbi adat tekintetében az adatváltozástól számított öt évig tart. A tag a hozzájáruló nyilatkozatot az adatok egy részére vagy egészére vonatkozóan is bármikor visszavonhatja, azonban ha a Vasutasok Szakszervezete a taggal szemben a tagi jogviszonyból fakadóan még fennálló kötelezettségek érvényesítése céljából azok fennmaradásáig az adatokat az információcsere önkéntes jogáról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 6. § (5) bekezdésének keretei között továbbra is kezelheti.

A Vasutasok Szakszervezete a tagnyilvántartásban kezelt adatokat a tag írásbeli hozzájárulása alapján továbbíthatja a tagnak járó szolgáltatást nyújtó, a Vasutasok Szakszervezetevel együttműködő szervezeteknek abból a célból, hogy azok a taggal kapcsolatot tartsanak, a tagnak járó szolgáltatást nyújtsák, illetve a tagi jogviszony fennállását ellenőrizzék. Az így átvett adatokkal a Vasutasok Szakszervezetevel együttműködő szervezet a tag más személyes adatait csak a tag kifejezett írásbeli hozzájárulása alapján kezelheti. Más részére tagnyilvántartásban kezelt adat kizárólag törvényben elrendelt kötelező adatkezelés alapján, a törvényben meghatározott célból továbbítható.

A tag a róla kezelt adatokról tájékoztatást kérhet, a külön változás-bejelentési nyomtatványon megválasztott vagy téves adat módosítását kérheti, valamint az adatkezelés jogszabadságával kapcsolatos jogorvoslatként bírósághoz vagy a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz fordulhat. Utóbbi hatóságnál a Vasutasok Szakszervezete nyilvántartási száma:

☐ Hozzájárulok, hogy a jelen nyilatkozatban megadott, valamint a tagnyilvántartásban jelenleg is szereplő személyes adataimat a Vasutasok Szakszervezete a tagnyilvántartás részeként a fenti Adatvédelmi Nyilatkozatban meghatározott célból és keretek között kezelje.

☐ Hozzájárulok ahhoz, hogy a jelen nyilatkozatban megadott, valamint a tagnyilvántartásban jelenleg is szereplő személyes adataimat a Vasutasok Szakszervezete a vele együttműködő szervezeteknek a számomra nyújtott tagi szolgáltatások igénybevétele érdekében a fenti Adatvédelmi Nyilatkozatban meghatározott célból és keretek között továbbítsa.

A Vasutasok Szakszervezete üzleti partnerekkel kötendő együttműködési megállapodására vonatkozó mintaszöveg

Együttműködési megállapodás

Amely létrejött egyrészről a Vasutasok Szakszervezete [alapadatok] képviseli: [elnök] (a továbbiakban: VSZ),

másrészről az [partner cégneve és alapadatai] képviseli: [törvényes képviselő] (a továbbiakban: Szolgáltató),

a továbbiakban együtt: Felek között az alulírott helyen és időben az alábbiak szerint részletezett tartalommal.

I. Az együttműködés célja

A VSZ és a Szolgáltató együttműködnek annak érdekében, hogy a VSZ tagjai [munkavállalói, tagjainak és munkavállalóinak hozzáférhető] számára a Szolgáltató az általa bárki számára kínált feltételekhez képest kedvezményesen szolgáltatást nyújthasson.

II. A Felek által vállalt kötelezettségek

II.1. Az együttműködés keretében a VSZ:

[együttműködő partnerek és kiemelt partnerek esetében egyaránt:]

a) a vsz.hu weboldala "Szolgáltatások" oldalán jól látható helyen elhelyezi a Szolgáltató logóját és a Szolgáltató által kínált szolgáltatásokról szóló információkat, valamint a kedvezményes ajánlat tartalmát,

b) a Magyar Vasutas című lapban a megállapodás megkötéséről számított [...] hónapon belül [...] alkalommal [...]x[...] méretben közzéteszi a Szolgáltató által ebből a célból átadott kereskedelmi közleményt,

c) tartózkodik minden olyan magatartástól, ami a tagok körében a Szolgáltató általi üzletszerzést veszélyeztetné, így különösen a Szolgáltató által nyújtott szolgáltatással, általában a Szolgáltató tevékenységével vagy általában az adott szolgáltatástípus igénybevételeivel szembeni kritikától,

d) hozzájárul ahhoz, hogy a Szolgáltató kereskedelmi kommunikációjában a VSZ-szel való együttműködés tényére hivatkozzon,

e) a tag hozzájárulása alapján [havi/féléves/éves] rendszerességgel továbbítja a Szolgáltatónak a tagság fennállására és ezzel összekapcsolva az érvényes tagkártyák tagkártyaszámra vonatkozó aktuális adatokat,

[kizárólag kiemelt partnerek esetében:]

f) személyes adatokat nem tartalmazó tájékoztatás formájában átadja azon, rendelkezésére álló adatait (így különösen a véleménykutatások eredményeit) a Szolgáltató számára, amelyek a tagoknak a Szolgáltató által nyújtott szolgáltatás igénybevételeire való hajlandóságára közvetlen vagy közvetett következtetést engednek,

g) előzetesen egyeztetett formában és tartalommal hirdeti a Szolgáltató szolgáltatását és a kedvezményes ajánlat tartalmát a VSZ Facebook oldalán, valamint a tagok felé irányuló közvetlen elektronikus kommunikációjában, h) hozzájárul ahhoz, hogy a Szolgáltató kereskedelmi kommunikációjában a VSZ-szel való együttműködés tényére „a Vasutasok Szakszervezete kiemelt partnere” megjelöléssel hivatkozzon,

j) a közvetlen kapcsolattartással céljából továbbítja a szolgáltatónak azon tagok nevét és elérhetőségi adatait, akik ehhez előzetesen írásban hozzájárultak,

k) rögzíti, hogy jelenleg nem áll fenn együttműködési megállapodása más szolgáltatóval annak olyan szolgáltatása tekintetében, amely a Szolgáltató által nyújtott szolgáltatás helyettesítője, egyben vállalja, hogy jelen Együttműködési Megállapodás fennállása alatt más szolgáltatóval ilyen együttműködési megállapodást nem köt.

II.2. Az együttműködés keretében a Szolgáltató:

a) jelen Együttműködési Megállapodás fennállásának idejére vállalja, hogy a mellékletében meghatározott kedvezményes feltételekkel kínálja az ott meghatározott szolgáltatásait a VSz tagjainak [munkavállalóinak, tagjai és munkavállalói hozzátartozóinak]; a kedvezményes feltételek módosításához jelen Együttműködési megállapodás előzetes módosítása szükséges,

b) tartozkodik attól, hogy a VSz vele szerződést kötött vagy a II.1. pont j) pontja alapján vele kapcsolatba lépett tagjait ugyanazon szolgáltatás tekintetében a tagi minőségtől függetlenül igénybe vehető ajánlatokkal keresse meg,

c) a VSz tagjai számára felkínált, illetve nyújtott szolgáltatással összefüggésben folyamatos és teljes körű tájékoztatást nyújt a VSz számára, továbbá – a tag erre vonatkozó előzetes írásbeli hozzájárulása esetén a tag azonosítását is biztosító, ennek hiányában anonim módon – tájékoztatja a VSz-t a szolgáltatásnak a VSz tagjai általi igénybevételeire vonatkozó adatokról,

d) tartozkodik minden olyan magatartástól, ami a tagok körében a VSz megítélését veszélyeztetné, így különösen a VSz-szel való együttműködéssel, általában a VSz tevékenységével vagy általában a szakszervezeti érdekvédelemmel szembeni kritikától.

III. Kapcsolattartás

A Felek az egymással történő kapcsolattartásra az alábbi személyeket jelölik ki:

A VSz részéről:

[név, elérhetőség]

A Szolgáltató részéről:

[név, elérhetőség]

IV. Záró rendelkezések

- III.1. Jelen Együtműködési Megállapodás csak írásban módosítható.
- III.2. Jelen Együtműködési Megállapodást a Felek határozatlan időre kötik meg, melyet bármelyik Fél jogosult – a másik Félhez intézett írásbeli nyilatkozat útján, indokolás nélkül – 1 hónapos felmondási idővel felmondani.
- III.3. A jelen Együtműködési Megállapodás végrehajtásával összefüggő jogviták peres úton történő rendezésére a felek a Pesti Központi Kerületi Bíróság kizárólagos illetékességét kötik ki.
- III.3. Jelen Együtműködési Megállapodás mindkét Fél általi aláírását követő napon lép hatályba.

Budapest, 2015. [...]

elnök [a vállalkozás törvényes képviselője]

Vasutasok Szakszervezete [a vállalkozás cégneve]

A Vasutasok Szakszervezete külföldi szakmai/érdekképviseleti együttműködési megállapodására vonatkozó mintaszöveg magyarul és angolul

Együttműködési megállapodás

Amely létrejött egyrészről a Vasutasok Szakszervezete [alapadatok] képviseli: [elnök] (a továbbiakban: VSZ),

másrészről az [a partner megnevezése és alapadatai] képviseli: [törvényes képviselő] (a továbbiakban: Együttműködő),

a továbbiakban együtt: Felek között az alulírott helyen és időben az alábbiak szerint részletezett tartalommal.

I. Az együttműködés célja

A VSZ és az Együttműködő együttműködnek annak érdekében, hogy a nemzetközi együttműködés keretében közösen valósítsák meg a [a program rövid megnevezése] programot, valamint [az együttműködési tárgykör megnevezése] tárgyában a nyilvánosság előtt közösen lépjenek fel.

II. A Felek által vállalt kötelezettségek

II.1. Az együttműködés keretében a VSZ:

a) a vsz.hu weboldala "Civil kapcsolatok" oldalán jól látható helyen elhelyezi az Együttműködő logóját és az együttműködés tartalmára vonatkozó legfontosabb információkat,

b) tartozkodik minden olyan magatartástól, ami a tagok körében az Együttműködő megítélését veszélyeztetné

c) előzetesen egyeztetett formában és tartalommal bemutatja az együttműködést és az Együttműködő tevékenységét a VSZ Facebook oldalán, valamint a tagok felé irányuló közvetlen elektronikus kommunikációjában,

d) hozzájárul ahhoz, hogy az Együttműködő nyilvános kommunikációjában hivatkozzon a VSZ-szel való együttműködés tényére.

II.2. Az együttműködés keretében az Együttműködő:

a) jelen Együttműködési Megállapodás fennállásának idejére vállalja, hogy az együttműködés eredményeivel összefüggésben a nyilvánosságot a VSZ-szel egyeztetett tartalommal tájékoztatja,

b) saját honlapján az együttműködés tárgyával foglalkozó oldalon jól látható helyen elhelyezi a VSZ logóját és az együttműködés tartalmára vonatkozó legfontosabb információkat,

c) tartozkodik minden olyan magatartástól, ami a tagok körében a VSZ megítélését veszélyeztetné.

III. Kapcsolattartás

III. 1. A Felek az egymással történő kapcsolattartásra az alábbi személyeket jelölik ki:

A VSZ részéről:

[név, elérhetőség]

Az Együttműködő részéről:

[név, elérhetőség]

III.2. A kapcsolattartás nyelve az angol.

IV. Záró rendelkezések

IV.1. A Felek kifejezetten megállapodnak abban, hogy jelen Együtműködési Megállapodást nem lehet úgy értelmezni, hogy az a másik fél jelen Együtműködési Megállapodás céljaival összefüggő tevékenysége finanszírozására vonatkozó kötelezettségvállalást jelentene.

IV.2. Jelen Együtműködési Megállapodást a VSz és az Együtműködő együttesen, írásban módosíthatják.

IV.3. Jelen Együtműködési Megállapodás a VSz és az Együtműködő arra feljogosított képviselői általi aláírással lép hatályba, és mindaddig hatályban marad, amíg a Felek azt közös megegyezéssel nem módosítják vagy nem szüntetik meg. Közös megegyezés hiányában jelen Együtműködési Megállapodás (az együtműködés végdatuma)-án szűnik meg.

Budapest, 2015. [...]

elnök

[a vállalkozás törvényes képviselője]

Vasutasok Szakszervezete

[a vállalkozás megnevezése]

Memorandum of Understanding

Between

The Trade Union of Railway Workers

and

(Partner)

This Memorandum of Understanding (MOU) sets for the terms and understanding between the Trade Union of Railway Workers (Vasutasok Szakszervezete, hereinafter referred as VSZ), represented by (name, position) and the (Partner name, organization, hereinafter referred as the Co-operator) to (insert activity).

I. The purpose of the cooperation

This Memorandum will (purpose/goals of partnership)

II. Obligations of the Parties

The above goals will be accomplished by undertaking the following activities:

II.1. VSZ shall

- a) place the logo of the Co-operator and the basic information on this cooperation in a clearly visible place at its page 'international links' of its website 'vsz.hu',
- b) not perform any activity, which might harm the goodwill of the Co-operator among its members and the public,
- c) present the activities of the Co-operator at the Facebook profile of VSZ and by the direct electronic communication for its members as it is preliminarily approved by the Co-operator,

d) give its consent for the Co-operator to refer to the fact of the cooperation with VSz in its public communication.

II.2. The Cooperator shall

a) undertake to inform the public on the results of this cooperation as it is preliminarily approved by the VSz as long as this Memorandum is in force,
b) place the logo of VSz and the basic information on this cooperation in a clearly visible place at its page related to the purpose of this cooperation of its website,
c) not perform any activity, which might harm the goodwill of the VSz among its members and the public.

III. Contact information

III. 1. The Parties designate the following representatives for contact with each other:

On behalf of VSz:

[name, position, contact details]

On behalf of the Co-operator:

[name, position, contact details]

III. 2. The language of all communication between the Partners is English.

IV. Closing provisions

IV.1. The Parties specifically state, that this Memorandum shall not be interpreted as a commitment of funding the activities the other Party performs in connection of the purpose of this Memorandum.

IV.2. This Memorandum is at-will and may be modified by mutual consent of authorized officials from VSz and the Co-operator.

IV.3. This Memorandum shall become effective upon signature by the authorized officials from the VSz and the Co-operator and will remain in effect until modified or terminated by any one of the partners by mutual consent. In the absence of mutual agreement by the authorized officials from VSz or the Co-operator this Memorandum shall end on (end date of partnership).

Budapest, Date:

president

(Partner signature)

Trade Union of Railway Workers

(Partner name, organization, position)

7. MELLÉKLET

A Vasutasok Szakszervezete kormányzati partnerekkel kötendő stratégiai partneri megállapodására vonatkozó mintaszöveg

STRATÉGIAI PARTNERSÉGI ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

Amely létrejött egyrészről:

a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (székhelye: 1011 Budapest, Fő utca 44-50.;),
képviselében eljár: [.....] miniszter (a továbbiakban: Miniszter)

másrészről

a Vasutasok Szakszervezete (székhelye: 1023 Budapest, Ürömi utca 8.)
képviselében eljár [....] elnök , mint együttműködő fél (a továbbiakban: VSz)
(együttesen: Felek)

között, az alulírott napon és helyen, az alábbi feltételekkel.

PREAMBULUM

A kormányzati célkitűzések hatékony megvalósítása széleskörű társadalmi és civil részvétel igényelnek, amelyek alapját a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvény (továbbiakban: „Részvételi törvény”) teremti meg. A Részvételi Törvény lehetővé teszi, hogy a jogszabályok és jogszabálytervezetek megalkotását elősegítő koncepciók előkészítéséért felelős miniszter stratégiai partnerségi megállapodásokat alakítson ki azon szervezetekkel, amelyek képesek a kölcsönös együttműködésre, és amelyek az adott jogterületek szabályozásának előkészítésében, és a jogszabályok utólagos véleményezésében széles társadalmi érdeket jelentenek meg, vagy az adott jogterületen tudományos tevékenységet végeznek.

A jogalkotó által kitűzött célok megvalósítása érdekében a Felek az alábbi stratégia partnerségi és együttműködési megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) kötlik:

I. A Megállapodás célja

1. A Felek rendszeres kapcsolattartásának, valamint a közös erőfeszítéseik intézményes kereteinek biztosítása a felek között kölcsönösen előnyös szakmai együttműködés, valamint a VSZ mint a magyar szakszervezeti mozgalmon belül 15 ezres tagszámmal jelentős, a vasúti és a közlekedési érdekképviseletek között pedig meghatározó munkavállalói érdekképviseleti szervezet álláspontjának a döntési folyamatokban való hatékonyabb becsatornázása érdekében.

2. A Felek szorosabb együttműködésének megteremtése a jogszabályok és a jogszabályokat megalapozó koncepciók előkészítési munkájában, valamint az elfogadott jogszabályok hatásainak értékelésében (jogszabályok utólagos véleményezésében) annak érdekében, hogy javuljon az érintett ágazatok jogszabályi kereteinek minősége.

II. A Megállapodás tárgya

A Felek az alábbi tárgykörökkel kapcsolatos jogszabályok, jogszabályokat megalapozó koncepciók előkészítésében és utólagos hatásvizsgálatauk elvégzése során kívánnak egymással együttműködni:

- a vasúti közlekedés,
- a nemzeti vagyonnal való gazdálkodás,
- a részben vagy egészben köz tulajdonban álló vasúttársaságokra vonatkozó tulajdonosi jogkör gyakorlása.

III. A Megállapodás elvei

1. A Felek tudomásul veszik, és vállalják, hogy a Részvételi Törvényben megfogalmazottak szerinti jó kormányzás elveivel összhangban és a közös érdekében a következő alapelveket követik a Megállapodásban foglaltak megvalósítása során és érdekében:

1.1. hatékonyság: a partneri együttműködés, egyeztetés hatékonyan kell segítse a kormányzati munkát, csökkentve a társadalmi kockázatokat;

1.2. nyitottság: a partnerek révén a társadalom lehető leg szélesebb körének bevonása a döntések megalkotásába;

1.3. érdemi együttműködés, és a társadalmi egyeztetés eredményeinek hasznosítása, ennek érdekében:

1.3.1. szükséges és elegendő mennyiségű és minőségű információ cseréje;

1.3.2. koral, megfelelő időben történő bevonás – a stratégiai partnerek bevonása a döntés-előkészítésbe legkésőbb a Törvény, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXII. törvény, valamint a jogszabálytervezetek és szabályozási koncepciók közzétételéről és véleményezéséről szóló 301/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet szerinti határidőben;

1.3.3. közérthetőség;

1.3.4. kötelező visszajelzés;

1.3.5. a stratégiai partnerség folyamatának és eredményeinek nyilvános dokumentálása, rendszeres értékelése, szükség szerint felülvizsgálata.

2. A Felek tudomásul veszik, hogy a Részvételi Törvény 13. §-a szerinti stratégiai partnerek kívüli szervezetek, egyének számára is szükséges legalább a Részvételi Törvény 7-12. §-ban leírtak biztosítása, és a Törvény 14. § (2) bekezdése értelmében a Miniszter jogosult ezeket a szervezeteket is nagyobb mértékben bevonni az egyeztetés folyamatába.

3. A Felek elfogadják, hogy a jelen megállapodásnak semmilyen formában nem célja a VSz részére más társadalmi vagy civil szervezet érdekét is érintő állami ügyletek terén bármilyen előnyt vagy társadalmi vagy civil szervezettől eltérő megítélést biztosítani.

IV. A Felek jogai és kötelezettségei

1. A VSz vállalja, hogy a felhalmozott tudása, gyakorlati tapasztalatának rendelkezésre bocsátásával, a tagjai és partnerei által rendelkezésére álló eszközökkel, technológiákkal, elemzésekkel, értékelésekkel, tanulmányok készítésével, szakmai rendezvényeken való közös prezentációval, megjelenéssel, továbbá aktív szerepvállalásával segíti a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium munkáját.

2. A VSz kijelenti, hogy tudomással bír a Részvételi Törvény 14. § (1) bekezdésében foglaltakról, amely szerint kötelessége, hogy a közvetlen egyeztetés során az adott jogterülettel foglalkozó, stratégiai partnerséggel nem rendelkező szervezetek véleményét is megjelentse. Vállalja, hogy a Megállapodás időtartama alatt e kötelességének maradéktalanul eleget tesz: dokumentáltan egyeztet a vasúti dolgozókat képviselő többi szakszervezettel, valamint a tárgykörben érintett egyéb, vele kapcsolatban álló szervezetekkel, a véleményeket összegzi és megjelenti a stratégiai partnerségi együttműködés során.

3. A VSz kijelenti, hogy a Miniszter felhívása alapján írásbeli vagy közvetlen egyeztetésekben legjobb tudása és tapasztalatai alapján kíván részt venni.

4. A VSz a Miniszter által tűzött határidőn belüli nyilatkozattételre felkéri a véleményalkotáshoz szükséges partnereit, véleményt alkot, és lehetőség szerint egyéges véleményt juttat el a Miniszter részére. Amennyiben a VSz a Miniszter által tűzött határidőn belül nem nyilvánítt véleményt, az egyetértésnek minősül.

5. A Miniszter vállalja, hogy aktuális jogalkotási tervét rendszeresen ismerteti a VSz-szel.

6. A VSz vállalja, hogy a Kormány nyilvános jogalkotási tervét megismeri.

7. A Miniszter vállalja, hogy a VSz-t a Részvételi Törvény 5. §-ában foglaltakra figyelemmel a jogszabályok vagy jogszabály-módosítások előkészítése (konceptálkötés) megkezdésétől fogva bevonja a döntéshozatal folyamatába.

8. A Miniszter vállalja, hogy a Részvételi Törvény 14. § (3) bekezdése szerint a VSz által írásban megtejt véleményeket a törvényjavaslatot tárgyaló országgyűlési bizottság kérésére a bizottságának megküldi.

9. A Miniszter vállalja, hogy a Részvételi Törvény 15. § (1) bekezdése szerint személyes részvétellel történő egyeztetés esetén a VSz-t időben értesíti, és a Részvételi Törvény 15. § (2) bekezdése szerinti összefoglalóról gondoskodik.

10. A Törvény és jelen Megállapodás II. pontjának hatálya alá tartozó tárgykörökben, szükség esetén a Felek bármelyike kezdeményezhet személyes egyeztetést. A személyes egyeztetés megtartását az indok megjelölésével lehet elutasítani.

11. A Miniszter vállalja, hogy amennyiben a jogalkotási terv ezt indokolja, a Törvény és jelen Megállapodás II. pontjának hatálya alá tartozó tárgykörökben évente legalább egyszer személyes egyeztetést kezdeményez a VSZ-szel, amelybe más stratégiai partnereit is bevonhatja.

12. A Felek a jelen Megállapodás teljesítését érintő minden lényeges körülményről kötelesek egymást 15 napon belül tájékoztatni.

V. A Megállapodás szerinti kapcsolattartás módja és szabályai

1. A kapcsolattartás személyesen, írásban, elektronikus úton és telefon igénybevételevel történik.

2. A jogszabálytervezeteket, azokkal kapcsolatos szakmai véleményeket, illetve jogszabály módosítási javaslatokat véleményalkotásra elektronikus úton (e-mailben) juttatja el a Miniszter a VSZ részére. A véleményezési határidő kijelölése esetén minden esetben a jogszabálytervezetek és szabályozási koncepciók közzétételéről és véleményezéséről szóló 301/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 3. §-a az irányadó: a véleményezési határidő meghatározása során a tervezet érdemi megítéléséhez és a vélemények kifejtéséhez szükséges idő tekintetében a jogszabály előkészítéséért feleős miniszter mérlegeli a jogszabálytervezet terjedelmét, szakmai és társadalmi jelentőségét, módosítás esetén a módosított jogszabály szerkezetét érintő változás mértékét, és minden olyan körülményt, ami a Részvételi Törvény 2. § (1) bekezdésében foglalt alapelv szempontjából jelentős lehet.

3. A Felek rögzítik, hogy a Részvételi Törvény 15. § (1) bekezdésében meghatározott személyes részvétellel történő egyeztetés tartása esetén, a tárgyalás előtt a szabályokra vonatkozóan a Részvételi Törvény 15. § (1) bekezdése az irányadó: a személyes részvétellel történő egyeztetés tartása esetén követendő eljárási

felkészüléshez szükséges, megfelelő időben kell értesíteni a feleket a találkozó időpontjáról.

4. A Felek rögzítik, hogy a Megállapodással kapcsolatosan nyilvánosságra kerülő dokumentumokat, azok közzététele előtt az érintett Feleknek joga van megismerni és észrevételezni.

5. Az elektronikus úton történő információközlés a címzetthez történő megérkezéssel, az esetlegesen postai úton vagy futár útján történő információközlés a kézbesítéssel, a telefonon történő információközlés pedig az ilyen módon történő közléssel tekinthető megtörténtnek

VI. A Megállapodás szerinti információkezelés feltételei

1. A Felek eljárásuk során kötelesek a személyes adatok védelmére és a közérdekű adatok nyilvánosságára vonatkozóan az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendeltetéseit megtartani.

2. A Felek tudomással bírnak arról, hogy az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 27. § (6) bekezdése szerint a döntés megvalósítását szolgáló adat megismerésére irányuló igény a döntés meghozatalát követően akkor utasítható el, ha az adat megismerése a szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.

3. Fentiek érdekében a Felek kijelentik, hogy az egyeztetési anyagokat és a jogszabály-előkészítés során tudomására jutott információkat az egyeztetési kötelezettségüket érintő körön túl nem hozzák nyilvánosságra, annak tartalmát megőrzik. A Felek felelősséget vállalnak azért, hogy a Megállapodás jelen pontjában megfogalmazottakat bevont partnereik is megismerik és annak megtartását vállalják.

4. A Felek kötelezettséget vállalnak azért, hogy a Megállapodás révén egymástól megkapott dokumentumokkal, adatokkal, információkkal nem élnek vissza, azokat a

másik fél beleegyezése és tájékoztatása nélkül nem közlik, illetve kívülről részére nem teszik hozzáférhetővé. E rendelkezés a Miniszternek az – az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alapján előterjesztett adatigénylések teljesítésére vonatkozó kötelezettséget csak annyiban érinti, amennyiben a törvény alapján a Miniszternek az adatigénylés teljesítése tekintetében mérlegelési joga áll fenn.

5. A Felek tudomásul veszik, hogy amennyiben az egyeztetés tárgykörébe tartozó tervezet bizalmas jellege ezt elengedhetetlenül szükségessé teszi, úgy a Miniszter az egyeztetés nyilvános dokumentálása tekintetében a jelen Megállapodásban meghatározottaktól eltérhet.

VII. A Megállapodás hatálya

A Felek megállapodnak, hogy a Megállapodást az aláírásakor hivatalban lévő Kormány megbízatásának megszűnéséig terjedő határozott időtartamra kötik meg, és a Kormány megbízatásának megszűnésével a Megállapodás minden további jognyilatkozat nélkül megszűnik.

VIII. A Megállapodás költségviselése

A Felek megállapodnak, hogy a Megállapodásban foglaltak teljesítésével kapcsolatban felmerülő valamennyi költségüket saját maguk viselik. A Felek megállapodnak továbbá abban, hogy a VSz nem részesül külön díjazásban a Megállapodásban foglaltak teljesítéséért.

IX. A Megállapodás módosítása és megszüntetése

1. A Megállapodást a Felek közös megegyezéssel, írásban, bármikor módosíthatják, illetve megszüntethetik. A Megállapodást a Felek bármelyike a rendes felmondás szabályai szerint 30 napos felmondási idővel, indoklás nélkül, a másik félhez címzett, igazolt módon eljuttatott, egyoldali nyilatkozatával megszüntetheti. A Megállapodás III., IV., V. és VI. pontjaiban megfogalmazott rendelkezések súlyos megszegése esetén a Felek az azonnali hatályú rendkívüli felmondás lehetőségével is élhetnek.

2. A Felek rögzítik, hogy a Megállapodásban nem szabályozott kérdésekben elsősorban a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény, a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény, a Részvételi Törvény, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény, valamint a jogszabálytervezetek és szabályozási koncepciók közzétételéről és véleményezéséről szóló 301/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet rendelkezéseit tekintik irányadónak.

X. Záró rendelkezések

1. A Miniszter kijelenti, hogy a Részvételi Törvény 13. § (5) bekezdésében foglalt kötelezettsége alapján jelen Megállapodás honlapon történő közzétételéről gondoskodik.

2. Jelen Megállapodás négy, egymással megegyező tartalmú példányban készült, folyamatos sorszámozással, melléklet nélkül. Örzési helyük: 2 példány Minisztérium, 2 példány VSZ.

A Felek jelen Megállapodást annak teljes ismeretében – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – jóváhagyólag írják alá.

Budapest, 2015. [...]

.....
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
képviseli:
[...]
Miniszter

.....
Vasutasok Szakszervezete
képviseli:
[...]
elnök

A Vasutasok Szakszervezete társadalmi partnerekkel kötendő együttműködési megállapodására vonatkozó mintaszöveg

Együttműködési megállapodás

Amely létrejött egyrészről a Vasutasok Szakszervezete [alapadatok] képviseli: [elnök] (a továbbiakban: VSZ),

másrészről az [a partner megnevezése és alapadatai] képviseli: [törvényes képviselő] (a továbbiakban: Együttműködő),

a továbbiakban együtt: Felek között az alulírott helyen és időben az alábbiak szerint részletezett tartalommal.

V. Az együttműködés célja

A VSZ és az Együttműködő együttműködnek annak érdekében, hogy a közösen valósítsák meg a [a program rövid megnevezése] programot, valamint [az együttműködési tárgykör megnevezése] tárgyában a nyitvánosság előtt közösen lépjenek fel.

VI. A Felek által vállalt kötelezettségek

II.1. Az együttműködés keretében a VSZ:

a) a vsz.hu weboldala „Civil kapcsolatok” oldalán jól látható helyen elhelyezi az Együttműködő logóját és az együttműködés tartalmára vonatkozó legfontosabb információkat,

b) a Magyar Vasutas című lapban a megállapodás megkötéséről számított [...] hónapon belül [...] alkalommal [...]x[...] méretben közzéteszi a Szolgáltató által ebből a célból átdadott kereskedelmi közleményt [és/vagy] a Magyar Vasutas című lapban beszámoló az együttműködés tartalmáról és az Együttműködő tevékenységéről, c) tartozkodik minden olyan magatartástól, ami a tagok körében az Együttműködő megítélését veszélyeztetné

d) előzetesen egyeztetett formában és tartalommal bemutatja az együttműködést és az Együttműködő tevékenységét a VSz Facebook oldalán, valamint a tagok felé irányuló közvetlen elektronikus kommunikációjában,

e) hozzájárul ahhoz, hogy az Együttműködő nyilvános kommunikációjában hivatkozzon a VSz-szel való együttműködés tényére,

f) a közvetlen kapcsolattartással céljából továbbítja az Együttműködőnek azon tagok nevét és elérhetőségi adatait, akik ehhez előzetesen írásban hozzájárultak.

II.2. Az együttműködés keretében az Együttműködő:

a) jelen Együttműködési Megállapodás fennállásának idejére vállalja, hogy az együttműködés eredményeivel összefüggésben a nyilvánosságot a VSz-szel egyeztetett tartalommal tájékoztatja,

b) saját honlapján az együttműködés tárgyával foglalkozó oldalon jól látható helyen elhelyezi a VSz logóját és az együttműködés tartalmára vonatkozó legfontosabb információkat,

c) tartozkodik minden olyan magatartástól, ami a tagok körében a VSz megítélését veszélyeztetné.

VII. Kapcsolattartás

A Felek az egymással történő kapcsolattartásra az alábbi személyeket jelölik ki:

A VSZ részéről:

[név, elérhetőség]

Az Együttműködő részéről:

[név, elérhetőség]

VIII. Záró rendelkezések

III.1. Jelen Együttműködési Megállapodás csak írásban módosítható.

III.2. Jelen Együttműködési Megállapodást a Felek határozatlan időre kötik meg, melyet bármelyik Fél jogosult – a másik Félhez intézett írásbeli nyilatkozat útján, indokolás nélkül – 1 hónapos felmondási idővel felmondani.

III.3. A jelen Együttműködési Megállapodás végrehajtásával összefüggő jogviták peres úton történő rendezésére a felek a Pesti Központi Kerületi Bíróság kizárólagos illetékességét kötik ki.

III.3. Jelen Együttműködési Megállapodás mindkét Fél általi aláírását követő napon lép hatályba.

Budapest, 2015. [...]

elnök

[a vállalkozás törvényes képviselője]

Vasutasok Szakszervezete

[a vállalkozás megnevezése]

